

۱۵ دقیقه

مبایث کل نیمسال اول
درس ۱ تا پایان درس ۹
صفحه ۱۰ تا صفحه ۸۱

هدف‌گذاری قبل از شروع هر درس در دفترچه سؤال

لطفاً قبل از شروع پاسخ‌گویی به سؤال‌های درس فارسی، هدف‌گذاری چند از ۱۰ خود را بنویسید:
از هر ۱۰ سؤال به چند سؤال می‌توانید پاسخ صحیح بدهید؟
عملکرد شما در آزمون قبل چند از ۱۰ بوده است؟
هدف‌گذاری شما برای آزمون امروز چیست؟

فارسی (۳)

هدف‌گذاری چند از ۱۰ آزمون قبل	هدف‌گذاری چند از ۱۰ برای آزمون امروز

۱- در هر گزینه یک واژه غلط است به جز گزینه ...

(۱) (بط: مرغابی) (دارملک: پایتخت) (مدام: شراب)

(۲) (دُجی: تاریکی‌ها) (خصال: خوی) (وجه: چهره)

(۳) (بنت: دختر) (باسق: برتر) (منت: شکر)

(۴) (نسیم: خوشبو) (صواب: پاداش) (تزویر: ریاکاری)

۲- در ایات کدام گزینه هر دو بیت دارای غلط املایی هستند؟

غافل از هر دو جهان، بسته مویش باشم

الف) ساغر روح فضا از کف لطفش گیرم

شود چه عاید خفّاش غیر منفعی؟

ب) چو آفتاب فروزان ز شرق کرد طلوع

شاه گردن کش دشمن کش عاجز بخشای

ج) سایه لطف خدا، داعیه راحت خلق

سواران در مرگ را حلقه‌زن

د) ز نعل سطوران خاراشکن

(۴) ب، الف

(۳) ج، د

(۲) ب، ج

(۱) د، الف

۳- آرایه‌های رو به روی همه بیت‌ها به جز بیت گزینه ... همگی درست هستند.

چو ذره شیفتنه عمری نه در هوای تو بودم؟ (ایهام، استعاره)

(۱) نهان شدی ز من، ای آفتاب‌چهره، همانا

این قدر هست که مژگان تو خون‌آلود است (مجاز، کنایه)

(۲) دل ندانم ز خندگ که به خون خفت ولی

تا شد ز داغ عشق، قدح‌نوش سینه‌ام (تشبیه، واج‌آرایی)

(۳) خورشید دیگر از بن هر موی من دمید

نگشته تا که خموش آتش بقا، برخیز (تشبیه، اغراق)

(۴) تو را که بهر سفر توشه‌پختن است ضرور

۴- نام پدیدآورنده در کدام گزینه نادرست آمده است؟

(۱) تمہیدات: عین القضاط همدانی)، (روايت سنگر سازان: عیسی سلمانی لطف‌آبادی)

(۲) (فى حقيقة العشق: عطار)، (قصة شیرین فرهاد: احمد عربلو)

(۳) (مثل درخت در شب باران: محمدرضا شفیعی کدکنی)، (بخارای من ایل من: محمد بهمن‌بیگی)

(۴) (کوبیر: علی شریعتی)، (فیه ما فیه: مولوی)

۵- نقش کلمات مشخص شده به ترتیب در همه گزینه‌ها به جز گزینه ... کاملاً درست است.

چون بخندی بنمایی ز شکر مروارید (متهم، مفعول)

(۱) چون بگویی بفسانی گهر از حقه لعل

نهان راستی آشکارا گزند (نهاد، مستند)

(۲) هنر خوار شد جادویی ارجمند

ما به تعمیر دل بی‌پا و سر ویران شدیم (نهاد، مستند)

(۳) هر کسی ویرانه خود را عمارت می‌کند

که دراز است ره مقصد و من نوسفرم (مفهول، مستند)

(۴) همتم بدرقه راه کن ای طایر قدس

سوالات مبحث لغت را حتماً مطالعه کنید؛ به این سؤالات، با توجه به این که از لغات موجود در کتاب درسی طراحی شده‌اند، به راحتی می‌توان پاسخ داد.

۶- در همه ابیات بهجز گزینه ... مضافالیه مضافالیه وجود دارد.

(۱) حقیقت اغراق‌آمیز آرمان‌های بشر، وجود پهلوانان خیالی

(۲) سرچشمۀ این فتنه، دوران پادشاهی او

(۳) سرانجام واقعیت تلخ، پایان همه راهها

(۴) روح دلاور ناکام، مقالۀ استاد ادبیات

۷- کدام بیت، با سایر ابیات تضاد مفهومی دارد؟

از سنگ خاره ناول بی پر کند گذار

(۱) همت بلند دار که با زور این کمان

ندادهایم به دست کسی عنان هرگز

(۲) همیشه همسفر همت بلند خودیم

مرادش کم اندر کمند اوفت

(۳) کسی را که همت بلند اوفت

راهی که مشکل است ز همت سمند کن

(۴) چون آفتاب و ماه نظر را بلند کن

۸- کدام بیتها با بیت «دست از مسی وجود چو مردان ره بشوی/ تا کیمیای عشق بیابی و زر شوی» تناسب معنایی دارند؟

تا تو را نقاش مطلق زان میان آید پدید

(الف) بر کناری شو ز هر نقشی که آن آید پدید

که قدر عشق نشناسد خردمند

(ب) دلا گر عاشقی ترک خرد گیر

از ره مرو که پیر خرد رهنما توتست

(ج) گر نفس راه می‌زندت کاین طریق نیست

تا در رهت چو گویی بی‌پا و سر نباشد

(د) که سر نهاد روزی بر پای درد عشقت؟

(۴) الف، د

(۳) ب، ج

(۲) ج، د

(۱) الف، ب

۹- کدام گزینه با مصراح دوم بیت زیر تناسب مفهومی دارد؟

«همه غیبی تو بدانی همه عیبی تو بپوشی/ همه بیشی تو بکاهی همه کمی تو فزایی»

یکی را بی‌سبب گاهی است دشمن

(۱) یکی را بی‌جهت گاهی بود دوست

یکی را او کند حسان ز احسان

(۲) یکی را او کند نعمان ز نعمت

یکی را ز کیوان درآرد به چاه

(۳) یکی را ز گردون دهد بارگاه

یکی را مسکنت چون خاک داده است

(۴) یکی را طبع آتشناک داده است

۱۰- بیت «درنیابد حال پخته هیچ خام / پس سخن کوتاه باید والسلام» با کدام گزینه قرابت مفهومی دارد؟

شرح آن یاری که او را یار نیست

(۱) من چه گوییم یک رگم هشیار نیست

نفس ار خام زد خموشش کن

(۲) سخن پخته جوی و گوشش کن

محرمی چون نیست حاصل مهر بهتر بر دهان

(۳) همدمی چون نیست پیدا، راز پنهان خوش‌تر است

دلم هر چند از پی، مرکب اندیشه می‌تازد

(۴) عجب تند است رخش او که گردش درنمی‌یابد

کتاب زرد عمومی دوازدهم

جمع‌بندی نیمسال اول

۱۱- اگر واژگان گروه «الف» و «ب» را به ترتیب هم معنا بدانیم، معنای چند واژه نادرست آمده است؟

الف) آوند، صفوت، گرند، کازیه، مبهات، قندیل، طیلسان، پرنیان، عجین، انگاره

ب) آویزان، برگزیده، اسب سرخ رنگ، جاگاذی، بزرگی، چراغ، جامه جنگ، نوعی حریر، آمیخته، طرح

(۴) پنج

(۳) چهار

(۲) سه

(۱) دو

۱۲- در کدام عبارت غلط املایی وجود دارد؟

۱) و خردمند و حلال‌زاده را چاره نباشد از گزارد حق و تقریر صدق.

۲) شبی از شب‌های غربت بدان رباطی که مقصد بود فرود آمد و با رفیقی تدبیر خاست و نشست.

۳) توانگران خیر دنیا و آخرت ببرندند که صدقه و زکات می‌دهند و حج و قضا می‌کنند و ما نمی‌توانیم.

۴) زبان که سفیر ضمیر است بی‌دستوری او، کلمه‌ای که نباید گفتن، بگوید و سبب هلاک تو گردد.

۱۳- آرایه‌های «تشبیه، استعاره، اغراق، تلمیح و پارادوکس» به ترتیب در کدام ابیات آمده است؟

آتش ایمن ز چوب تاک می‌بینیم ما

الف) نیست بی‌اسرار وحدت می‌پرستی‌های ما

گذشتگی ز دو عالم بود جنیبت ما

ب) کلاه گوشة اقبال ماست بی کلهی

از گرد یتیمی است همان پیرهن ما

ج) از گوهر ما گرچه خورد چشم جهان آب

زلف شب قدر است دل پرشکن ما

د) از صحبت ما فیض توان برد به دامن

که کوه بست کمر پیش برداری ما

ه) به زیر تیغ فشردیم پای خود چندان

(۴) الف، د، هـ، ج، ب

(۳) ج، د، ب، الف، هـ

(۲) د، ج، هـ، الف، ب

(۱) د، ج، هـ، ب، الف

۱۴- در کدام تشبیه، وجه شبه ذکر نشده است؟

هر گه که یاد طرّه پیچان کند تو را

۱) چون مار زخم خورده دل افتاد به پیچ و تاب

چون دم من شده است طبع زمان

۲) چون رخ من شده است رنگ زمین

که یک نی دید از شکرستانی؟

۳) جهان چون نی هزاران ناله دارد

شب‌نشین کوی سریازان و رندانم چو شمع

۴) در وفای عشق تو مشهور خوبانم چو شمع

۱۵- در کدام بیت، حذف فعل وجود ندارد؟

گوید بکش که مال سبیل است و جان فدا

۱) گر بر وجود عاشق صادق نهند تیغ

چه از این به ارمغانی که تو خویشتن بیایی

۲) تو چه ارمغانی آری که به دوستان فرستی

تا نگوید سخن از سعدی شیرازی به

۳) گوش بر ناله بلبل کن و بلیل بگذار

نیکبخت آن که تو در هر دو جهانش باشی

۴) هرگز آن دل بنمیرد که تو جانش باشی

۱۶- در همه ابیات واژه‌ای یافت می‌شود که «هم آوا» دارد؛ به جز:

که شاه از مستمندان یاد کرده است	(۱) کدامین طالع این امداد کرده است
نه جرم تشنه و نه جرم آب است	(۲) اگر در هم شوی بس ناصواب است
گلستانی به تاراج چمن شد	(۳) تفرّج را سوی سرو و سمن شد
به کام دشمنان ناکام بودن	(۴) اسیر محنت ایام بودن

۱۷- مفهوم عبارت زیر، با کدام بیت قرابت دارد؟

«از بیم عقرب جرآره دموکراسی قرن بیستم، ناچار شده به مار غاشیه حکومت سرهنگ‌ها پناه ببرد.»

چشم‌های خون ز رگ‌های زیین بگشودمی	(۱) یوسفانم بسته چاه زمین‌اند ارنه من
آن چاه کننده را همان چاه بس است	(۲) گر چاه کند که من در آن چاه افتیم
آه کز چاه برون آمد و در دام افتاد	(۳) در خم زلف تو آویخت دل از چاه زنخ
از برای خویش دامی می‌تنی	(۴) ای که تو از ظلم چاهی می‌کنی

۱۸- مفهوم «گر کسی وصف او ز من پرسد / بی‌دل از بی‌نشان چه گوید باز؟» با همه ابیات به استثنای بیت ... تناسب دارد.

مگر اندر سخن آیی و بدانم که لب است	(۱) آن دهان نیست که در وصف سخندان آید
هم قلم بشکست و هم کاغذ درید	(۲) چون سخن در وصف این حالت رسید
که هر سه وصف زمانه است هست و باید و بود	(۳) خدای را به صفات زمانه وصف مکن
هرچه گویم هزار چندین است	(۴) وصف خوبی او چه دانم گفت

۱۹- مفهوم همه ابیات به جز ... با بیت زیر تناسب دارد.

«بگفت آن جا به صنعت در چه کوشند؟ / بگفت انده خرند و جان فروشند»

زهی محال که در شوق خواب و خور گنجد	(۱) به راه عشق سلامت چگونه در گنجد؟
در دل تنگ نمی‌گنجد ز بسیاری که هست	(۲) محنت هجران و درد دوری و اندوه عشق
غمش را پیروی کردن، بلا را پیشوا رفتن	(۳) طریق عاشقان دانی، در این ره چیست ای رهرو؟
کز عشق آن بالا بلاز عافیت ببریده‌ام	(۴) عاقل به ملک عافیت پیوسته گو تنها نشین

۲۰- بیت زیر، با همه ابیات قرابت مفهومی دارد؛ به جز ... .

«در عشق کسی قدم نهد کیش جان نیست / با جان بودن به عشق در سامان نیست»

جان بی‌عشق از کجا جانان کجا؟	(۱) کی به جانان می‌رسد بی‌عشق جان
این عنايت بین که با جان کردہ‌ایم	(۲) جان فدای عشق جانان کردہ‌ایم
چون عشق به جان رسد ز جان بگریزد	(۳) مردانه کسی بود که در شیوه عشق
از گرانباری این راه حذر باید کرد	(۴) فکر جان در سفر عشق به خاطر بار است

۱۵ دقیقه

مباحث کل نیمسال اول
 درس ۱ تا پایان درس ۲
 صفحه ۱ تا صفحه ۳۲

هدف‌گذاری قبل از شروع هر درس در دفترچه سوال

لطفاً قبل از شروع پاسخ‌گویی به سوال‌های درس عربی، هدف‌گذاری چند از ۱۰ خود را بنویسید:
 از هر ۱۰ سوال به چند سوال می‌توانید پاسخ صحیح بدهید؟
 عملکرد شما در آزمون قبل چند از ۱۰ بوده است؟
 هدف‌گذاری شما برای آزمون امروز چیست؟

هدف‌گذاری چند از ۱۰ برای آزمون امروز	چند از ۱۰ آزمون قبل
--------------------------------------	---------------------

عربی زبان قوآن ۳**عین الأصح والأدق في الجواب للترجمة من أو إلى العربية (۲۱ - ۲۶):****۲۱- «أَقِمْ وَجْهَكَ لِلَّذِينَ حَنِيفُوا»:**

(۱) با یکتاپرستان به دین روی آور...!

(۲) با یکتاپرستی به دین بپرداز...!

(۳) با یکتاپرستی به دین روی آور...!

(۴) به دین یکتاپرستی روی آور...!

۲۲- «لَا تَسْبِوا النَّاسَ فَتَكْتَسِبُوا الْعِدَاوَةَ بِبَيْنِهِمْ!»:

(۱) به مردم دشنام ندهید که با شما دشمنی کسب می‌کنند!

(۲) مردم را دشنام ندهید که در میانشان عداوت حاصل می‌شود!

(۳) مردم را دشنام ندهید که در میانشان دشمنی کسب می‌کنید!

(۴) نباید به مردم فحش دهید زیرا در میان آنان دشمنانی به دست می‌آورید!

۲۳- «قَالَتْ أُمِّي: أَتَحْبِبُنِي أَنْ تَزُورِي التَّجْفَ الْأَشْرَفَ مَعَ زَمِيلَاتِكَ الصَّالِحَاتِ؟!»: مادرم گفت: ... .

(۱) آیا دوست داری همکلاسی‌های شایسته‌ات، نجف اشرف را زیارت کنی؟!

(۲) آیا علاقه‌مند هستید که با همکلاسی شایسته‌تان، نجف اشرف را زیارت کنید؟!

(۳) آیا دوست داشتی که با همکاران خوبت، نجف اشرف را دیدار کنی؟!

(۴) آیا دوست داری همکاران شایسته، نجف اشرف را زیارت کنی؟!

۲۴- «تَمَرُّ ذِكْرَيَاتِي أَمَامَ غَيْوَنِي مَعَ أَنَّنِي تَحْمَلُّتُ الْكَثِيرَ مِنَ الْآلامِ فِي طَرِيقِ السَّفَرِ!»:

(۱) با این‌که دردهای بسیاری را در راه سفر تحمل می‌کنم، خاطراتم از مقابل چشمانم می‌گذرد!

(۲) خاطراتم از مقابل چشمم عبور می‌کند با این وجود، سختی‌های بسیاری را در راه سفر تحمل کردم!

(۳) با وجود این‌که سختی‌ها را در راه سفر تحمل می‌کنم، خاطرات بسیاری از مقابل چشمانم می‌گذرد!

(۴) خاطره‌هایم از برابر چشمانم می‌گذرد با این‌که بسیاری از دردها را در راه سفر تحمل کردم!

۲۵- عین الصحيح:

(۱) أنا أخاف ذنبي و أرجو الله، فإنه لا يقطع رجائي! من از گناهاتم می‌ترسم و به خدا امیدوارم، چرا که امید من قطع نمی‌شود!

(۲) أبي! أجلس بنتك الصغيرة عندك و تكلم معها! پدرم! کنار دختر کوچکت بنشین و با او صحبت کن!

(۳) في الأربعين من عمره بدأ يتعلم الكيمياء والفيزياء! در چهل سالگی از عمرش، شروع به آموختن شیمی و فیزیک کردا!

(۴) قد علمت أنه لا خير في مجالسة الجاهل! دانسته‌ام که هم‌نشینی با نادان به من خیری نمی‌رساند!

در سوالات ترجمه، به ترجمة صحیح «حال» توجه کنیدا

٢٦- «تمى توام راحت بخوابم چون استخوان پايم درد می‌کندا» عین الصحيح:

١) لا أستطيع أن أنام براحة لأنَّ عَظَمَ رِجْلِي يُؤْلِمُنِي!

٢) لا أقدر أن أنام براحة لأنَّ عَظَمَ رِجْلَيْنِ يُؤْلِمُنِي!

٣) ما استطعت أن أنام براحة لأنَّ عَظَمَ رِجْلِي يُؤْلِمُنِي!

٤) لا أقدر أن أنام براحة لأنَّ عَظَمَ رِجْلِي أَلِيمَة!

٢٧- عين عبارة ليست فيها الحال:

١) وصل التلميذ إلى المدرسة متأخرًا!

٢) رأينا الطيور الجميلة في السماء مهاجرة!

٣) شاهدت الطفلين باكرين و هما ابتعدا عنّي بسرعة!

٤) اشتري أبي من السوق كأساً زجاجياً!

٢٨- عين الصحيح للفراغ لإيجاد اسلوب الحال: «إن المؤمن ..... مُتواضعًا!»

٤) يتبعـ

٣) هو

٢) أصبح في طاعته

١) يكون في عباداته

٢٩- في أي جواب ما جاءت من الحروف المشبهة بالفعل:

١) المعلم يقول: «إن الله مع المحسنين»

٢) كان الرجال يتفكرؤن كيف يستطيعون بأن يدخلوا البيت!

٤) «ذلك الذين القائم ولكن أكثر الناس لا يعلمون»

٣) لعل الطالبة تجتهد في دروسها كثيراً!

٣٠- عين الصحيح عما تحته خط:

١) كان العلماء العظام يُنيرون العالم كالمسابيح!: يُفيد معنى التشبيه

٢) لم أشاهد أنَّ الكذاب ينتفع بكذبه!: تؤكّد معنى الجملة

٣) يا ولدي! لا تقدُّم لمن يخون العهود!: لا النافية للجنس

٤) قال أخونا: ألا نتّفون الله!: لا الناهية

كتاب زرد عمومي دوازدهم

جمع‌بندی نیمسال اول

٣١- عین الترجمة الصحيحة: «يُوجَدُ في أكْثَرِ الْجِبَالِ مُلْجَأً لِكُلِّ رِياضِيٍّ يَصْعُدُ عَلَى قَمَمِهَا الْمُرْتَفِعَةِ!»

۱) در اکثر کوهها استراحتگاهی پیدا می‌شود تا هر ورزشکاری به قله‌های بلند صعود کند!

۲) همه ورزشکارانی که به قله‌های بلند صعود می‌کنند، در بیشتر کوهها یک پناهگاه پیدا می‌کنند!

۳) در بیشتر کوهها برای هر ورزشکاری که از قله‌های بلند آن‌ها بالا رود، پناهگاهی پیدا می‌شود!

۴) هر ورزشکاری برای بالا رفتن از قله‌های اکثر کوهها بلند در جستجوی یافتن محل استراحتی است!

٣٢- عین الخطأ في الترجمة:

۱) لَعَلَّ الْإِنْسَانَ يَعْرِفُ قَدْرَ الْعَافِيَةِ قَبْلَ الْمَرْضِ! گاهی انسان ارزش تندرستی را قبل از بیماری می‌فهمد!

۲) لَا لِبَاسَ أَجْمَلُ مِنَ الْعَافِيَةِ! هیچ لباسی زیباتر از تندرستی نیست!

۳) كأنَّ لِبَاسَ الْعَافِيَةِ أَجْمَلُ لَنَا! گویی لباس تندرستی برای ما زیباتر است!

۴) لَيْلَتَ حَمَيَّ النَّاسَ عَرَقُوا فَقَرَّ الْعَافِيَةِ! ای کاش همه مردم ارزش تندرستی را شناخته بودند!

٣٣- عین الخطأ في ضبط حركات الكلمات:

۱) الْلَّاعِبُونَ الْإِيرَانِيُونَ رَجَعوا مِنَ الْمُسَابِقَةِ مَسْرُورِينَ!

۲) «كَانَ النَّاسُ أُمَّةً وَاحِدَةً فَبَعَثَ اللَّهُ النَّبِيَّنَ مُبَشِّرِينَ!»

۳) وَصَلَّى هذانِ الْمُسَافِرُانِ إِلَى مَطَارِ الْمَدِينَةِ مُتأخِّرِينَ!

٣٤- أيَّ كَلْمَةٍ تُنَاسِبُ التَّوْضِيحَاتِ؟

۱) مَنْ قَامَ بِتَصْلِيْحِ جِهَازٍ مُعَطَّلٍ! المصلح

۲) نُشَاهِدُ فِيهِ طَائِرَاتٍ كَثِيرَاتٍ! الموقف

۳) سَائِلُ أَحْمَرٍ يَجْرِي فِي أَغْصَاءِ الْجِسْمِ! الدَّمَع

■■■ إقرأ النص التالي بدقة ثم أجب عن الأسئلة بما يناسب النص: (٤٠-٣٥)

يَقْعُ غَارٌ حِرَاءٌ فِي جَبَلِ النَّوْرِ، الَّذِي سُمِّيَ بِهَذَا الاسم لظُهُورِ أَنوارِ النَّبِيَّ فِيهِ. هُنَاكَ نَزَلَ عَلَى النَّبِيِّ (ص) الْوَحْيُ لِأَقْلَمِ مَرَّةً. يَبْلُغُ ارتفاعُ

قَمَّتِهِ ٦٢٤ مِترًا، وَيَبْعُدُ ٤ كِيلُومِترًا بِالاتِّجاهِ الشَّمَالِيِّ الشَّرْقِيِّ مِنْ مَكَةَ الْمَكْرَمَةِ، وَيُشَكَّلُ اِنْدَارُ (سَرَازِيرِي) الْجَبَلُ صَعُوبَةً فِي صَعْدَوْهُ مِنْ

قَبْلِ الزُّوْارِ مَا يَجْعَلُ رُؤْيَةَ الغَارِ صَعِبَةً لِلبعْضِ؛ مثَلُ كَبَارِ السَّنِ الَّذِينَ لَا يَسْتَطِيُونَ إِكْمَالَ طَرِيقِ الصَّعْدَوْهُ. يَقْعُ الغَارُ عَلَى بَعْدِ عَشْرِينِ مِترًا

مِنْ قَمَّةِ الْجَبَلِ، وَيُمْكِنُ الدُّخُولُ إِلَيْهِ عَبْرِ إِمَالَةِ الرَّأْسِ فَقَطْ؛ مِنْ الجَدِيرِ بِالذِّكْرِ أَنَّهُ يُمْكِنُ رُؤْيَةَ مَكَةَ الْمَكْرَمَةِ مِنْ أَعْلَى جَبَلِ النَّوْرِ.

يُعْتَبِرُ الغَارُ حَالِيًّا مَزَارًا لِلْحَجَاجِ الَّذِينَ يَزْدَحِمُونَ أَمَامَ مَدْخَلِهِ لِلتَّسَابِقِ فِي دُخُولِهِ. يَسْتَغْرِقُ الصَّعْدَوْهُ إِلَى قَبْةِ جَبَلِ النَّوْرِ ثَلَاثَيْنِ دِقِيقَةً

تَقْرِيبًا، يَخْتَلُفُ حَسْبَ قَدْرِ الْحَاجَ وَصَحَّتِهِ!

٣٥- عین عنواناً مناسباً للنص:

۱) الأماكن المقدسة في سفر الحج

۲) وصف غار حراء

۳) نزول الوحي على النبي (ص)

۴) الصعوبات للوصول إلى قمة جبل النور

٣٦- عَيْنُ الْخَطَا: (عَلَى حَسْبِ النَّصِّ)

- ١) الكبار لا يستطيعون أن يصعدوا إلى غار حراء!
- ٢) سمي غار حراء بهذا الاسم لنزول الوحي على النبي (ص)!
- ٣) الحجاج يشاهدون مكة المكرمة من أعلى جبل التور!
- ٤) غار حراء هو واحد من الأماكن المقدسة التي يزورها الحجاج!

٣٧- أَيُّ مَوْضِعٍ جَاءَ فِي النَّصِّ؟

- ١) إرذحهم الحجاج في مكة المكرمة!
- ٢) نزول أول سورة من القرآن!
- ٣) ارتفاع قمة جبل التور!

■ عَيْنُ الصَّحِيفِ فِي الْمَحَلِ الْإِعْرَابِيِّ وَالتَّحْلِيلِ الصَّرْفِيِّ (٣٨ - ٤٠):

٣٨- «يُشَكِّل»:

- ١) فعل مضارع - للغائب - مزيد ثلثي من باب تعديل - مجهول / فعل و فاعله محفوظ
- ٢) فعل - مزيد ثلثي من مصدر «تشكيل» (حروفه الأصلية: ش ك ل) - معلوم / فعل و فاعله «انحدار»
- ٣) فعل مضارع - مزيد ثلثي (مصدره على وزن «تَقْعُل») - معلوم / فعل و الجملة فعلية
- ٤) للغائب - مزيد ثلثي (ماضيه: شَكَّلَ؛ مصدره: تشكيلاً) - معلوم (=بني للمعلوم) / فعل و الجملة فعلية و خبر

٣٩- «يُمْكِن»:

- ١) فعل مضارع - للغائب - مزيد ثلثي من باب افعال - معلوم / فعل و فاعله «الدخول»
- ٢) فعل - مجرد ثلثي (حروفه الأصلية: م ك ن) - معلوم / فعل و فاعل؛ الجملة فعلية
- ٣) مضارع - مزيد ثلثي (ماضيه: أَمْكَنَ؛ مصدره: إمكان) - مجهول / الجملة فعلية
- ٤) للغائب - مزيد ثلثي (مصدره: ثَمَكِينَ) - مجهول / فعل و مفعوله «الدخول»

٤٠- «أَعْلَى»:

- ١) مفرد مذكر - اسم تفضيل (على وزن: أَفْعَلُ) / مضاف اليه
- ٢) اسم - مؤنث - معرفة بالعلمية / مضاف اليه و مضافة: جبل
- ٣) مفرد مذكر - اسم تفضيل (من فعل «عَلَّا» و هو مجرد ثلثي) / مجرور بحرف الجرّ
- ٤) اسم تفضيل (من مصدر مزيد ثلثي) - نكرة / مجرور بحرف الجرّ؛ من أعلى: الجار و المجرور

۱۵ دقیقه

دانش آموزان اقليت‌های مذهبی، شما می‌توانید سوال‌های معارف مربوط به خود را از مسئولین حوزه دریافت کنید.

دین و زندگی (۳)

مباحث کل نیمسال اول

درس ۱ تا پایان درس ۶

صفحه ۳ تا صفحه ۷۷

هدف‌گذاری قل از شروع هر درس در دفترچه سوال

لطفاً قبل از شروع پاسخ‌گویی به سوال‌های درس دین و زندگی، هدف‌گذاری چند از ۱۰ خود را بنویسید:
از هر ۱۰ سوال به چند سوال می‌توانید پاسخ صحیح بدهید؟

عملکرد شما در آزمون قبل چند از ۱۰ بوده است؟

هدف‌گذاری شما برای آزمون آمروز چیست؟

هدف‌گذاری چند از ۱۰ برای آزمون آمروز

چند از ۱۰ آزمون قبل

۴۱- قرآن کریم خطاب به پیامبر درباره کسی که هوای نفس را خدای خود گرفت، کدامیک را فرموده است؟

۱) «ذِلِكَ هُوَ الْحُسْرَانُ الْمُبِينُ»

۲) «خَسِيرُ الدُّنْيَا وَ الْآخِرَةِ»

۳) «لَا تَتَخِذُوا عَذُوبًا وَ عَذُوبَكُمْ أُولَيَاءِ»

۴) «أَفَأَنْتَ تَكُونُ عَلَيْهِ وَ كِيلًاً»

۴۲- در تشریح و توضیح علیت عقیده به «مَا لَهُمْ مِنْ ذُوْنَهِ مِنْ وَلَيْهِ»، کدام آیه را می‌توان مستمسک قرار داد و از نتیجه حاصله، چه استنباطی می‌توان داشت؟

۱) «إِلَهٌ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَ مَا فِي الْأَرْضِ» - انحصر حق تصرف برای خدا

۲) «إِلَهٌ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَ مَا فِي الْأَرْضِ» - واعداً ابلاغ فرمان الهی به پیامبر (ص)

۳) «قُلِ اللَّهُ قُلْ أَفَاتَخَذْتُمْ مِنْ دُونِهِ أُولَيَاءَ» - واعداً ابلاغ فرمان الهی به پیامبر (ص)

۴) «قُلِ اللَّهُ قُلْ أَفَاتَخَذْتُمْ مِنْ دُونِهِ أُولَيَاءَ» - انحصر حق تصرف برای خدا

۴۳- اگر از ما بپرسند: «چرا خداوند خالق جهانیان است؟» پاسخ آن را در کدام عبارت قرآنی می‌توان جست‌وجو کرد و اینکه همه کارها برای رضای خداست مؤید کدام مرتبه از توحید است؟

۱) «هُنَّ الْوَاحِدُ الْقَهَّارُ» - توحید عملی

۲) «إِنَّ اللَّهَ رَبِّيْ وَ رَبُّكُمْ» - توحید در مالکیت

۴۴- ارتباط بین «معرفت به خدا و ایمان و اخلاق» در کدام بیت بیان شده است؟

۱) برو این دام بر مرغی دگر نه
که عنقا را بلند است آشیانه

۲) آفرینش همه تنبیه خداوند دل است

۳) پاسبان حرم دل شده‌ام شب همه شب

۴) بر آستان جانان گر سر توان نهادن

گلبانگ سربلندی بر آسمان توان زد

۴۵- عبارت قرآنی «کسانی که زندگی دنیا و تجملات آن را بخواهند، حاصل کارهایشان را در همین دنیا به آن‌ها می‌دهیم و کم و کاستی نخواهند

دید...» توضیح و صحه گذاشتن بر کدامیک از آیات شریفه است؟

۱) «وَ لَا يَحْسَبُنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا أَنَّمَا تُمْلَى لَهُمْ خَيْرٌ لِأَنفُسِهِمْ»

۲) «كُلَّا نُمِدُّهُؤُلَاءِ وَ هُؤُلَاءِ مِنْ عَطَاءِ رَبِّكَ»

۳) «وَ الَّذِينَ كَذَبُوا بِإِيمَانِنَا سَتَنَدُّرِجُهُمْ مِنْ حَيْثُ لَا يَعْلَمُونَ»

۴) «وَ لَكِنَّ كَذَبُوا فَأَخَذَنَاهُمْ بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ»

کشف ارتباط میان آیات و متن کتاب برای پاسخ به سوالات ترکیبی بسیار حائز اهمیت است.

۴۶- کدام سنت منحصراً حاکم بر زندگی گناهکاران است و کدام آیه مؤید آن می‌باشد؟

(۱) املاء و استدرج - «كُلَّ نَفْسٍ ذَاقَةُ الْمَوْتِ وَ تَبْلُوكُمْ بِالشَّرِّ وَ الْخَيْرِ فِتْنَةٌ وَ إِلَيْنَا تُرْجَعُونَ»

(۲) ابتلا و امتحان - «كُلَّ نَفْسٍ ذَاقَةُ الْمَوْتِ وَ تَبْلُوكُمْ بِالشَّرِّ وَ الْخَيْرِ فِتْنَةٌ وَ إِلَيْنَا تُرْجَعُونَ»

(۳) ابتلا و امتحان - «وَ لَا يَحْسَبَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا أَنَّمَا نُمْلِي لَهُمْ خَيْرٌ لِأَنفُسِهِمْ»

(۴) املاء و استدرج - «وَ لَا يَحْسَبَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا أَنَّمَا نُمْلِي لَهُمْ خَيْرٌ لِأَنفُسِهِمْ»

۴۷- حضرت علی (ع) در حدیث شریف «ما رأیت شیئاً إِلَّا وَ رَأَيْتَ اللَّهَ قَبْلَهُ وَ بَعْدَهُ وَ مَعْهُ»، نیازمندی موجودات به خدا را به ترتیب در چه شیوه‌ی داند و با کدام بیت همنوایی دارد؟

(۱) پیدایش - بقا - «ذات نایافته از هستی، بخش / چون تواند که بود هستی بخش»

(۲) بقا - پیدایش - «به صحرابنگرم صhra تو بینم / به دریابنگرم دریا تو بینم»

(۳) پیدایش - بقا - «به صحرابنگرم صhra تو بینم / به دریابنگرم دریا تو بینم»

(۴) بقا - پیدایش - «ذات نایافته از هستی، بخش / چون تواند که بود هستی بخش»

۴۸- عامل ثبات شخصیت انسان موحد را در انجام کدام دستور کلام امیرالمؤمنین (ع) می‌توان یافت و کدام عبارت شریفه عدم وجود آن را در انسان

غیر موحد تأیید می‌کند؟

(۱) «تقوای الهی پیشه کنید» - «قَدْ كَفَرُوا بِمَا جَاءَكُم مِنَ الْحَقِّ»

(۲) «خدا را اطاعت کنید» - «قَدْ كَفَرُوا بِمَا جَاءَكُم مِنَ الْحَقِّ»

(۳) «تقوای الهی پیشه کنید» - «يَعْبُدُ اللَّهُ عَلَى حَرْفٍ»

(۴) «خدا را اطاعت کنید» - «يَعْبُدُ اللَّهُ عَلَى حَرْفٍ»

۴۹- به ترتیب درک بیشتر فقر و نیازمندی چیست و رهآورده آن کدام است؟

Konkur.In

(۱) افزایش عبودیت و بندگی - افزایش خودشناسی

(۲) افزایش خودشناسی - افزایش عبودیت و بندگی

(۳) کاهش تمایلات انسانی - کاهش دلبستگی به دنیا

(۴) کاهش دلبستگی به دنیا - کاهش تمایلات انسانی

۵۰- به ترتیب مفاهیم دچار تردید شدن، دریغ و خود را مستحق تنبیه دانستن با کدامیک از قرائی و شواهد وجود اختیار در انسان مرتبط است؟

(۱) تفکر و تصمیم - مسئولیت‌پذیری - احساس رضایت یا پشیمانی

(۲) تفکر و تصمیم - احساس رضایت یا پشیمانی - مسئولیت‌پذیری

(۳) احساس رضایت یا پشیمانی - مسئولیت‌پذیری - تفکر و تصمیم

(۴) مسئولیت‌پذیری - احساس رضایت یا پشیمانی - تفکر و تصمیم

کتاب زرد عمومی دوازدهم
جمع‌بندی نیمسال اول

۵۱- کدام مفهوم از دقت در آیه شریفه «قل أفاتَخَذْتُم مِنْ دُونِهِ أُولَيَاء لَا يَمْلُكُونَ لِنفْسِهِمْ نفْعًا وَ لَا ضَرًّا...» به دست می‌آید؟

(۱) مالکیت نفس دلیلی بر اطلاق ولایت و تدبیر موجودات، از جانب خداوند است.

(۲) نداشتن اختیار سود و زیان توسط بت‌ها استدلال وحیانی در نفی پذیرش ولایت آن‌هاست.

(۳) انحصار ولایت بت‌ها نتیجه بالاصل شرک در خالقیت است.

(۴) برای آن‌که در انتخاب اداره‌کننده جهان خطآنکنیم، باید چشم دل خود را باز کنیم و از نور الهی بهره ببریم.

۵۲- تنظیم درست رابطه انسان با خود، جهان خلقت و خداوند تابع چیست و تهیه اسباب و شرایط به منظور دستیابی آسان‌تر به هدف از سوی

خداوند، بیانگر کدام سنت است؟

(۱) شناخت قوانین حاکم بر جهان خلقت - امداد عام

(۲) شناخت قوانین حاکم بر زندگی انسان‌ها - امداد عام

۵۳- آسان‌تر رسیدن به معرفتی عمیق و والا که همچون مولی‌الموحدین حضرت علی (ع) بتوان گفت: «ما رایت شیناً آلا و رایت الله قبله و بعده و معه»

ابتدا نیازمند چیست و رسیدن به آن در نگاه اول چگونه تلقی می‌شود؟

(۱) عزم و تصمیم قوی - سخت و دشوار

(۲) پاکی و صفائی قلب - آسان و قابل دسترس

۵۴- هرگاه بگوییم کار باید به درستی و همان‌گونه که خداوند فرمان داده است انجام شود از کدام «حسن» عمل صحبت کرده‌ایم و کسی که فاقد

آن باشد، به چه صفتی خوانده می‌شود؟

(۳) فاعلی - جاهم

(۴) فاعلی - ریاکار

(۱) فاعلی - ریاکار

۵۵- اعتقاد به خداوند حکیم چه اطمینانی به انسان می‌دهد و کدام آیه شریفه بیانگر همین اطمینان خاطر است؟

(۱) تقدیر، چیزی و رای قانونمندی جهان است که وقتی به حادثه‌ای تعلق گرفت هر قانونی را لغو می‌کند. - «إِنَّ اللَّهَ يَمْسِكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ إِنْ تَرْوِلَا»

(۲) جهان خلقت حافظ و نگهبانی دارد که در کار او اشتباه نیست. - «لَا الشَّمْسُ يَنْبَغِي لَهَا أَنْ تَدْرِكَ الْقَمَرَ وَلَا الْيَلْ سَابِقُ النَّهَارِ»

(۳) تقدیر، چیزی و رای قانونمندی جهان است که وقتی به حادثه‌ای تعلق گرفت هر قانونی را لغو می‌کند. - «لَا الشَّمْسُ يَنْبَغِي لَهَا أَنْ تَدْرِكَ الْقَمَرَ وَلَا الْيَلْ سَابِقُ النَّهَارِ»

«لَا الشَّمْسُ يَنْبَغِي لَهَا أَنْ تَدْرِكَ الْقَمَرَ وَلَا الْيَلْ سَابِقُ النَّهَارِ»

(۴) جهان خلقت حافظ و نگهبانی دارد که در کار او اشتباه نیست. - «إِنَّ اللَّهَ يَمْسِكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ إِنْ تَرْوِلَا»

۵۶- امام صادق (ع) روایت شریف «هنگامی که خداوند خیر بندهاش را بخواهد، اگر بنده گناهی مرتکب شود، او را گوشمالی می‌دهد تا به یاد او بیفت و هنگامی که شر بندهاش را بخواهد، بعد از انجام گناه نعمتی به او می‌بخشد...» را در تفسیر کدام آیه شریفه به کار برده‌اند؟

۱) «وَ لَا يَحْسِبُنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا أَنَّمَا نَمْلَى لَهُمْ خَيْرٌ لَّا نَعْلَمُهُمْ»

۲) «وَ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا سَنَسْتَرِدُ جَهَنَّمَ مِنْ حِيثُ لَا يَعْلَمُونَ»

۳) «كُلَّ نَفْسٍ ذَاقَةُ الْمَوْتِ وَ نَبْلُوكُمْ بِالشَّرِّ وَ الْخَيْرِ فِتْنَةً»

۵۷- اکنون که می‌دانیم «ما همه شیران ولی شیر علم / حمله‌مان از باد باشد دم به دم» شایسته است، چگونه دعا کنیم؟

۱) «إِنَّ صَلَاتِي وَ نُسُكِي وَ مَحْيَايَ وَ مَمَاتِي لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ»

۲) «رَبِّ أَرْجِعُونِ لَعْلَى أَعْمَلٍ صَالِحًا فِيمَا تَرَكْتُ»

۳) «اللَّهُمَّ لَا تَكِلْنِي إِلَى نَفْسِي طَرْفَةَ عَيْنٍ أَبْدَأُ»

۵۸- اگر بگوییم «کار انسان، هم به اراده و اختیار او وابسته است و هم به اراده خداوند» سخن ..... گفته‌ایم که مبنای آن، قبول علل ..... است و حاکی از ..... الهی می‌باشد.

۱) درستی - طولی - تقدیر

۲) نادرستی - طولی - قضای

۳) درستی - عرضی - تقدير

۴) نادرستی - عرضی - قضای

۵۹- با توجه به سخن امیرالمؤمنین (ع) کدام عبارت مبین نهایت عزّت است و بالاترین افتخار چیست؟

۱) «مَنْ رَبُّ السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ قُلِ اللَّهُ» - پذیرش توحید در ریوبیت

۲) «مَنْ رَبُّ السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ قُلِ اللَّهُ» - باور به توحید در خالقیت

۳) «وَ أَنِ اغْبُدُونِي هَذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ» - پذیرش توحید در ریوبیت

۴) «وَ أَنِ اغْبُدُونِي هَذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ» - باور به توحید در خالقیت

۶۰- در بعد فردی نگاه انسان موحد به جهان هستی، کدام مفهوم صحیح می‌باشد؟

۱) می‌کوشد تمایلات درونی و تمام تصمیم‌ها و فعالیت‌های خود را در جهت رضای خداوند قرار دهد.

۲) هیچ حادثه‌ای را در عالم بی‌حکمت نمی‌داند گرچه حکمت‌ش را نداند.

۳) از تفرقه و تضاد به دور بوده و به سوی وحدت حرکت می‌کند.

۴) به خالقیت و ریوبیت خداوند کاملاً معتقد بوده و با ظالمان و مستکبران مبارزه می‌کند.

زبان انگلیسی (۳)

۱۵ دقیقه

هدف‌گذاری قبل از شروع هر درس در دفترچه سوال

لطفاً قبل از شروع پاسخ‌گویی به سوال‌های درس زبان انگلیسی، هدف‌گذاری چند از ۱۰ خود را بنویسید:
 از هر ۱۰ سوال به چند سوال می‌توانید پاسخ صحیح بدهید?
 عملکرد شما در آزمون قبل چند از ۱۰ بوده است؟

هدف‌گذاری شما برای آزمون امروز چیست؟

هدف‌گذاری چند از ۱۰ برای آزمون امروز

چند از ۱۰ آزمون قبل

زبان انگلیسی (۳)

Sense of Appreciation,
Look it Up!

درس ۲۱

صفحة ۱۵ تا صفحه ۵۹

PART A: Vocabulary

Directions: Choose the word or phrase (1), (2), (3), or (4) that best completes each sentence. Then mark the answer on your answer sheet.

61- As a result of paying more than necessary attention to Mike, he failed to ... his self-reliance.

- 1) interest   2) dedicate   3) lower   4) boost

62- Frightened but smiling, Maria was saved by her father and she found herself hugged ... by him.

- 1) lovingly   2) rarely   3) correctly   4) skillfully

PART B: Reading Comprehension

Directions: Read the following passages and answer the questions by choosing the best choice (1), (2), (3), or (4). Then mark the correct choice on your answer sheet.

PASSAGE 1:

The reader should know the order of the alphabet to find a word in a dictionary because words are arranged alphabetically in a dictionary. For example, the word “beautiful” will be found near the beginning, the word “late” somewhere near the middle, and the word “visible” near the end of a dictionary. Furthermore, words are arranged alphabetically not only by the first letter but also by the second and subsequent letters. Therefore, to locate a word as quickly as possible, the reader should open the dictionary towards the approximate location of the word, according to the alphabetical order.

When the reader finds the approximate location of the word in a dictionary, he then needs to locate specifically the word he is looking for. To do so, one should look at the top of the page and find the words printed in bold-face. Those words are called guide words. There are normally two guide words on every page of a dictionary. The guide word on the top left is the same as the first word on that page; the guide word on the top right is the same as the last word on that page. These guide words are to help the reader to find the word as quickly as possible. Suppose one is looking for a word such as “survive”. One should open the dictionary to somewhere near the end because the letter “s” appears somewhere near the end of an English dictionary. If the guide words are “service” and “since”, it is clear that the word “survive” is not on that page because the second letter of the word “survive”, namely, “u” comes after “e” and “i” in the alphabet. But if the guide words are “surrealism” and “swab”, it is obvious that the word “survive” is on the same page.

در پاسخ به سوالات زبان انگلیسی می‌توانید از راهکار حذف گزینه‌ها استفاده کنید. این روش ضربت خطای پاسخ را کمتر می‌کند.

63-The best title for this passage can be ....

1) Using a Dictionary	2) Arranging the Words in a Dictionary
3) Locating a Word in a Dictionary	4) Finding the Exact Meaning in a Dictionary

64- The word “dictionary” would appear on a page where the guide words are .... .

1) “didactic” and “did”	2) “detect” and “diagnose”
3) “discover” and “dissatisfy”	4) “delete” and “direction”

65- According to the passage, which of the following sentences is TRUE?

- 1) The top left guide word shows the first word on that page.
- 2) The purpose of a guide word is to help dictionary users with the meaning of a word.
- 3) The guide words have nothing to do with alphabetical order in an English dictionary.
- 4) The words are arranged in a dictionary just by their first letters.

66- The underlined word “approximate” in the first paragraph means .... .

1) exact	2) close	3) further	4) the same

PASSAGE 2:

The discovery of vitamins was a main scientific achievement in our appreciation of health and disease. The earliest studies in 1880 reported that young mice did not grow well on an artificial mixture of components of milk (proteins, fats, carbohydrates, and salt). They concluded that this milk diet lacked “unknown substances” without which life could not continue. In 1912, Hopkins and Funk suggested that specific human diseases, such as beriberi, rickets, and scurvy, were caused by the absence of certain substances in the diet, rather than due to infections. It was termed vitamin (“vital amine”) because the first such substance discovered, thiamin (vitamin B1), was an amine (a compound containing an amino group). When other such essential substances were studied, they proved not to be aminos, but the term “vitamin” was kept to refer to any essential growth factor required in very small quantities. The puzzle of each vitamin was solved through the work and cooperation of physicians and chemists since that time. Although the functions of some vitamins are unknown, many have shown to be coenzymes.

Letters of the alphabet (A, B, C, D, E, K, and others) were first used to describe the nutritional factors. It was found, however, that some factors actually consisted of more than one substance. The original B factor has been shown to consist of more than a dozen elements, such as thiamin (B1), riboflavin (B2), pantothenic acid (B3), and three related substances and niacin. Because these substances commonly come together, they are referred to as the B-complex vitamins.

67- Which of the following statements best describes the organization of the passage?

- 1) A general idea is defined, examples are given and some conclusions are drawn.
- 2) A scientific language is used to argue against a popular idea.
- 3) Suggestions for the use of vitamins are given.
- 4) The views of two researchers are described and contrasted.

68-The earliest studies on vitamins indicated that ....

- 1) some vitamins actually consisted of more than one substance
- 2) specific human diseases, such as beriberi, rickets, and scurvy were due to infections
- 3) they proved to be aminos but not essential growth factors
- 4) vitamins are essential growth factors required in very small quantities

69- It can be concluded from this passage that .... .

- 1) vitamins cannot be used to treat diseases
- 2) vitamins work separately in the body
- 3) most vitamins are not required to good health
- 4) scientists still don't know everything about vitamins

70- This passage would most likely appear in which chapter of a science book?

1) Milk and its Benefits	2) The Transfer of Energy
3) Food and Human Needs	4) Human Diseases

71-He's foolish. When he has a lot of money, he spends it all very quickly, ...

then he doesn't have any money for food!

كتاب زرد عمومي دوازدهم
جمع‌بندی نیمسال اول

- 1) by
- 2) or
- 3) as
- 4) and

72- Alexander Selkirk ... to be a model for Robinson Crusoe, but his story was very different from the famous novel.

- 1) believing
- 2) has believed
- 3) is believed
- 4) was believing

73- When I arrived there, all the guests had already left, ...?

- 1) didn't I
- 2) didn't they
- 3) hadn't they
- 4) hadn't I

74- It was still amazing for the family why the girl ... fell in love and was going to get married next summer left him with no good reason.

- 1) who she
- 2) with whom he
- 3) with that he
- 4) he whom with

75- Our teacher repeatedly reminds us to not immediately ... answering the questions without carefully reading the instructions. They tell you how to solve the problems.

- 1) jump into
- 2) stand for
- 3) work out
- 4) look up

76- The human beings' ability to think, write and speak is thought to be the most important factor that ... them from animals.

- 1) endangers
- 2) improves
- 3) distinguishes
- 4) magnifies

77- Good things aren't supposed to just fall into your lap. God is very ..., but he expects you to do your part first.

- 1) surprised
- 2) single
- 3) general
- 4) generous

78- There is an inspirational saying by Voltaire, "... is a wonderful thing. It makes what is excellent in others belong to us as well."

- 1) Appreciation
- 2) Combination
- 3) Variation
- 4) Solution

79- The doctors express hope and say that the disease is still at its ... stage which means that it is not active and now it can be easily cured.

- 1) advanced
- 2) peaceful
- 3) responsible
- 4) intermediate

80- I think it is essential for the students to seek expert ... just from those who are professional in education, i.e. (in other words) teachers, not anybody else.

- 1) belief
- 2) advice
- 3) result
- 4) custom

ریاضی ۳ و مبحث‌های مرتبط ریاضی ۱ و ریاضی ۲
ریاضی ۳: صفحه‌های ۱ تا ۷۶ + ریاضی ۱: صفحه‌های ۲۸ تا ۴۶ و ۹۴ تا ۱۱۷ + ریاضی ۲: صفحه‌های ۴۷ تا ۹۴ و ۱۱۹ تا ۱۴۲

وقت پیشنهادی (سؤال‌های طراحی + سوال‌های کنکور): ۴۰ دقیقه

$$f(x) = \begin{cases} 1 & ; x \in Q \\ -1 & ; x \notin Q \end{cases}$$

-۹۳ (۴)   -۹۲ (۳)   ۹۲ (۲)   ۹۳ (۱)

۸۲- کدام‌یک از توابع زیر، ثابت نیست؟ ([جزء صحیح)

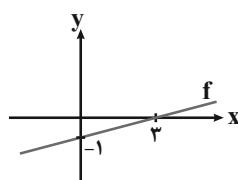
$$g(x) = \frac{\sqrt[3]{x}}{\sqrt[3]{2x}} ; x \in (0, +\infty) \quad (۲)$$

$$f(x) = [x] \cdot \sin x ; x \in [0, 1) \quad (۱)$$

$$k(x) = \frac{\sqrt[3]{x}}{\sqrt[3]{x^4}} ; x \neq 0 \quad (۴)$$

$$h(x) = \sqrt{\cos x} ; x \in \left\{ \frac{\pi}{2}, \frac{3\pi}{2} \right\} \quad (۳)$$

۸۳- شکل رو به رو نمودار تابع f را نشان می‌دهد. عرض از مبدأ تابع $y = 2f^{-1}(x+1) + 4$ کدام است؟

- ۱۶ (۱)
۷ (۲)
۳ (۳)
۴ (۴)

۸۴- نمودار تابع $y = |x - 3| - 2$ را یک واحد به سمت بالا و چهار واحد به سمت چپ برد، سپس آن را نسبت به محور x ‌ها قربینه می‌کنیم. نمودار حاصل از چند ناحیه محورهای مختصات عبور می‌کند؟

- ۱ (۴)   ۲ (۳)   ۴ (۲)   ۳ (۱)

۸۵- اگر $f(x) = \frac{|x|+1}{1-\sqrt{3}}$ باشد، آن‌گاه حاصل $( )^2$ کدام است؟ ([جزء صحیح)

- $\frac{1}{2}$ (۴) $-\frac{1}{2}$ (۳)   -۱ (۲)   ۱ (۱)

۸۶- جواب‌های معادله $\sin x + \cos 2x = 1$ بر روی دایره مثلثاتی، کدام چندضلعی را ایجاد می‌کنند؟

- ۲ (مربع)   ۱ (مستطیل)

۴ (مثلث متساوی‌الساقین)   ۳ (ذوزنقه متساوی‌الساقین)

۸۷- جواب‌های معادله $x = 2k\pi + i \frac{\pi}{3}$ به صورت $2\sin^2 x + 9\cos x + 3 = 0$ است. مجموعه مقادیر i کدام است؟ ($k \in \mathbb{Z}$)

- {۵, ۴} (۴)   {۴, ۳} (۳)   {۲, ۱} (۲)   {۲, ۳} (۱)

محل انجام محاسبات

۸۸- مجموعه جواب معادله $\frac{\sin 3x}{\sin x} = 0$ کدام است؟ ($k \in \mathbb{Z}$)

$$\{x \mid x = k\pi + \frac{\pi}{3}\} \quad (2)$$

$$\{x \mid x = \frac{k\pi}{3}\} \quad (1)$$

$$\{x \mid x = k\pi\} \quad (4)$$

$$\{x \mid x = k\pi \pm \frac{\pi}{3}\} \quad (3)$$

۸۹- به ازای چه تعداد از زاویه‌های زیر، رابطه $\tan \alpha < \sin \alpha$ برقرار است؟

$$\alpha = 110^\circ \quad (5)$$

$$\alpha = 91^\circ \quad (2)$$

$$\alpha = 89^\circ \quad (3)$$

$$\alpha = 15^\circ \quad (1)$$

۴ (4)

۳ (3)

۲ (2)

۱ (1)

۹۰- شکل زیر، قسمتی از نمودار تابع با ضابطه $f(x) = a \cos(3x + b)$ را نشان می‌دهد. با فرض این‌که $a, b \in (0, \pi)$ نمودار این

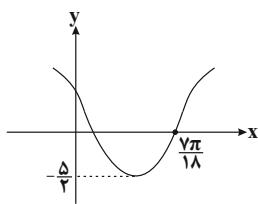
تابع محور y را با چه عرضی قطع می‌کند؟

۱ (1)

۱/۲۵ (2)

۰/۷۵ (3)

۱/۵ (4)

۹۱- حاصل $\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\cos^4 x - \cos^2 x}{\sin^2 x}$ کدام است؟

۲ (4)

۳ (3)

۱ (2)

-1 (1)

۹۲- حاصل $\lim_{x \rightarrow 1^+} \frac{x^3 - 1}{x^3 - |1-x| - 1}$ وقتی $x \rightarrow 1^+$ کدام است؟

-\infty (4)

+\infty (3)

۱ (2)

صفر (1)

۹۳- اگر داشته باشیم: $f(x) = \frac{1 - (\log x)^4}{\log(0/1x)}$ آن‌گاه حاصل $\lim_{x \rightarrow 1^0}$ کدام است؟

-2 (4)

-1 (3)

۲ (2)

۱ (1)

Konkur.in

۹۴- اگر $\lim_{x \rightarrow -3} \frac{\sqrt{x+4} + 2}{x^2 + 2ax + b}$ آن‌گاه $a+b$ کدام است؟

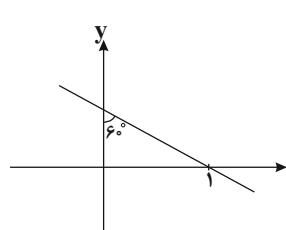
۱۲ (4)

۹ (3)

۳ (2)

۶ (1)

محل انجام محاسبات

۹۵- اگر نمودار تابع f مطابق شکل زیر باشد، آنگاه حاصل $\lim_{x \rightarrow 1} \frac{f(1)-f(x)}{x-1}$ کدام است؟

(۱) $\sqrt{3}$ (۲) $\frac{\sqrt{3}}{3}$ (۳) $-\sqrt{3}$

(۴) صفر

سؤالهای کنکور

۹۶- اگر $\pi < x < \frac{4\pi}{3}$ باشد، حاصل $\sqrt{1 + \tan^2 x} (2 \sin^2 \frac{\pi}{4} - \sin^2 x)$ کدام است؟

(۱) $-\cos x$ (۲) $-\sin x$ (۳) $\cos x$ (۴) $\sin x$

۹۷- تابع با ضابطه $f(x) = |x+2| + |x-1|$ در کدام بازه، اکیداً نزولی است؟

(۱) $(1, +\infty)$ (۲) $(-\infty, 1)$ (۳) $(-\infty, -2)$ (۴) $(-\infty, -2)$

۹۸- اگر $\lim_{x \rightarrow -\infty} f(x) = 2x + \sqrt{4x^2 + x}$ باشد، حاصل $f(x) = 2x + \sqrt{4x^2 + x}$ کدام است؟

(۱) صفر

(۲) $-\frac{1}{4}$ (۳) $-\frac{1}{2}$ (۴) -1

۹۹- اگر $g = \{(2, 3), (4, 2), (5, 6), (3, 1)\}$ و $f = \{(1, 2), (2, 5), (3, 4), (4, 6)\}$ باشند. تابع $\frac{g}{gof^{-1}}$ کدام است؟

(۱) $\{(3, 5), (2, 4)\}$ (۲) $\{(5, 2), (2, 4)\}$ (۳) $\{(4, 2), (3, 5)\}$ (۴) $\{(4, 2), (5, 2)\}$

۱۰۰- حاصل عبارت $\tan \frac{11\pi}{4} + \sin \frac{15\pi}{4} \cos \frac{13\pi}{4}$ کدام است؟

(۱) $\frac{3}{2}$ (۲) $\frac{1}{2}$ (۳) $-\frac{1}{2}$ (۴) $-\frac{3}{2}$

۱۰۱- تابع با ضابطه $f(x) = \begin{cases} \frac{x^2 - 4}{2|x-2|}; & x \neq 2 \\ 2; & x = 2 \end{cases}$ از نظر پیوستگی در $x=2$ چگونه است؟

(۱) از چپ پیوسته

(۲) پیوسته

(۳) از چپ ناپیوسته و از راست ناپیوسته

(۴) از راست پیوسته

۱۰۲- اگر $f(x) = \frac{2}{5}x - 4$ و $g(x) = x^3 + x$ باشند، مقدار $(g^{-1} \circ f^{-1})(8)$ کدام است؟

(۱) ۳

(۲) ۲/۵

(۳) ۲

(۴) ۱/۵

محل انجام محاسبات

۱۰۳ - به ازای کدام مجموعه مقادیر k , بازه $(k-2, 3k+2)$ زیرمجموعه‌ای از دامنه تابع $f(x) = \frac{\sqrt{9-x^2}}{x-1}$ است؟

- $[-1, -\frac{1}{3})$ (۴) $[-1, \frac{1}{3})$ (۳) $[-\frac{1}{3}, \frac{1}{3})$ (۲) $(\frac{1}{3}, 3]$ (۱)

۱۰۴ - به ازای مقادیری از a و b , تابع با ضابطه $f(x) = \begin{cases} x|x| & ; |x| < 1 \\ ax+b & ; |x| \geq 1 \end{cases}$, بر روی $\mathbb{R}$ پیوسته است. a کدام است؟

- $\frac{1}{2}$ (۴) $-\frac{1}{2}$ (۳) -1 (۲) $-\frac{3}{2}$ (۱)

۱۰۵ - اگر $\tan \alpha = \frac{4}{3}$ و انتهای کمان α در ربع سوم باشد, حاصل عبارت زیر کدام است؟

$$\sin(\frac{4\pi}{3} + \alpha) \cos(\frac{7\pi}{3} - \alpha) - \tan(\alpha - \frac{3\pi}{2})$$

- $+\frac{1}{48}$ (۴) $+\frac{1}{27}$ (۳) $-\frac{1}{52}$ (۲) $-\frac{1}{23}$ (۱)

۱۰۶ - جواب کلی معادله مثلثاتی $\cos 3x + \cos x = 0$, با شرط $\cos x \neq 0$, کدام است؟

- $k\pi + \frac{\pi}{4}$ (۴) $k\pi - \frac{\pi}{4}$ (۳) $\frac{k\pi}{2} + \frac{\pi}{4}$ (۲) $\frac{k\pi}{2} - \frac{\pi}{4}$ (۱)

۱۰۷ - حد عبارت $\frac{2 - \sqrt[3]{3x+2}}{5x^2 - 18x + 16}$, وقتی $x \rightarrow 2$, کدام است؟

- $-\frac{1}{8}$ (۴) $-\frac{1}{6}$ (۳) $-\frac{1}{4}$ (۲) $-\frac{1}{3}$ (۱)

۱۰۸ - در مورد تابع با ضابطه $f(x) = \frac{\sin x}{1+2\cos x}$, کدام بیان درست است؟

- $\lim_{x \rightarrow \frac{4\pi}{3}} f(x) = +\infty$ (۴) $\lim_{x \rightarrow \frac{7\pi}{3}^-} f(x) = -\infty$ (۳) $\lim_{x \rightarrow \frac{7\pi}{3}^+} f(x) = +\infty$ (۲) $\lim_{x \rightarrow \frac{7\pi}{3}^+} f(x) = -\infty$ (۱)

۱۰۹ - اگر $f(x) = x - \sqrt{4x^2 + x}$ باشد, حاصل $\lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{f(x)}{x}$, کدام است؟

- 3 (۴) 2 (۳) -1 (۲) -2 (۱)

۱۱۰ - مجموع جواب‌های معادله مثلثاتی $4\sin x \sin(\frac{3\pi}{2} - x) = 1$, در بازه $[0, 2\pi]$, کدام است؟

- 5π (۴) 4π (۳) 3π (۲) $\frac{5\pi}{2}$ (۱)

محل انجام محاسبات

وقت پیشنهادی (سوالات طراحی + سوالات کنکور) : ۲۵ دقیقه

زیست‌شناسی ۳: صفحه‌های ۱ تا ۶۲

..... ۱۱۱ - در مطالعات و آزمایشات خود نشان داد (ند) .....

(۱) گریفیت - دنا (DNA) می‌تواند به یاخته دیگری منتقل شود.

(۲) ایوری و همکارانش - انتقال صفت در حضور آنزیم تخریب کننده لیپیدها انجام می‌شود.

(۳) چارگاف - در هر زنجیره دنا (DNA) مقدار آدنین با مقدار تیمین برابر است.

(۴) واتسون و کریک - هر مولکول دنا (DNA) از دو رشته پلی نوکلئوتیدی ساخته شده که به دور محوری عرضی پیچیده شده‌اند.

..... ۱۱۲ - در مرحله‌ای از ترجمه که در جایگاه رناتن (ربیوزوم) پیوند هیدروژنی میان دو نوع رشته رنا ..... می‌شود، .....

(۱) A - تشکیل - بلافصله بعد از تشکیل پیوند هیدروژنی در جایگاه A، پیوندی در جایگاه E شکسته می‌شود.

(۲) P - شکسته - قرارگیری فقط یک نوع پروتئین در جایگاهی از رناتن، باعث از بین رفتن ساختار کامل آن می‌شود.

(۳) P - تشکیل - با قرارگیری نوعی رنا در یکی از جایگاه‌های رناتن، رناتن به سمت کدون پایان حرکت می‌کند.

(۴) E - شکسته - ممکن است در جایگاه A رناتن، رنای ناقلی مشاهده شود که مکمل رنای پیک نباشد.

..... ۱۱۳ - اگر در خانواده‌ای دختری با شایع‌ترین نوع هموفیلی وجود داشته باشد نمی‌توان گفت، .....

(۱) پدر خانواده حتماً هموفیل است.

(۲) همه پسران خانواده قطعاً هموفیل هستند.

(۳) اگر این دختر ازدواج کند قطعاً همه پسرانش هموفیل خواهند شد.

(۴) مادر خانواده برای این صفت ممکن است دارای دو نوع دگره باشد.

..... ۱۱۴ - از ازدواج زنی دارای گروه خونی A با مردی سالم، دختری با گروه خونی B متولد گردیده است. کدام

عبارة، به طور حتم درباره پدر این خانواده به درستی بیان شده‌است؟

(۱) دارای ژن نمود خالص برای صفت گروه خونی ABO می‌باشد.

(۲) دارای کربوهیدرات A در غشای گویچه‌های قرمز خود می‌باشد.

(۳) دارای ژن آنزیم B بر روی یکی از دو کروموزوم شماره ۹ خود می‌باشد.

(۴) دارای رابطه بارز و نهفتگی میان دگره‌های گروه خونی ABO می‌باشد.

..... ۱۱۵ - همه جاندارانی که تمام محتوای ماده و راثتی آن‌ها فقط در یک مولکول قرار

(۱) ندارد، دارای فامتن‌هایی خطی به همراه مجموعه‌ای از پروتئین‌ها هستند.

(۲) دارد، دارای توانایی مقاومت علیه گروهی از آنتی‌بیوتیک‌ها هستند.

(۳) ندارد، این اطلاعات را توسط غشاها متفاوت محافظت می‌کنند.

(۴) دارد، تنها یک جایگاه مشخص برای شروع فعالیت آنزیم‌های هلیکاز دارند.

..... ۱۱۶ - در ساختاری از پروتئین‌ها که ..... ممکن نیست

(۱) منشأ تشکیل آن، برهم‌کنش‌های آب‌گریز است - تشکیل پیوند اشتراکی صورت گیرد.

(۲) برای اولین بار پیوند هیدروژنی در آن تشکیل می‌شود - در ساختار نهایی پروتئین‌ها دیده شود.

(۳) به قرارگیری گروه‌های R کنار هم وابسته نیست - پیوندهای تثبیت‌کننده یونی وجود داشته باشد.

(۴) دارای تمام پیوندهای قابل تشکیل در پروتئین است - زیرواحدهای کاملاً مشابه با هم دیده شوند.

۱۱۷- کدام عبارت، درباره هر رنای ناقلی که آخرین آمینواسید موجود در انتهای کربوکسیل پلی‌پپتیدهای تازه ساخته شده را وارد رناتن می‌کند، درست است؟

(۱) پیش از جداشدن از رنای پیک، به جایگاه E رناتن منتقل می‌شود.

(۲) از طریق توالی UAC در ساختار خود، به رنای پیک متصل می‌شود.

(۳) پس از کامل شدن ساختار رناتن، ابتدا به جایگاه P آن وارد می‌شود.

(۴) با جداشدن زنجیره پلی‌پپتیدی از آن، از جایگاه P آن خارج می‌شود.

۱۱۸- کدام گزینه عبارت زیر را به درستی تکمیل می‌کند؟

«در یاخته‌های بافت پوششی غده‌ای انسان در طی فرایند همانندسازی دنا، ..... از آنکه فرایند ..... صورت پذیرد، قطعاً شاهد ..... هستیم.»

(۱) پس - افزایش فاصله بین دو رشتة دنا - برقراری پیوند قند - فسفات در اثر عملکرد آنزیم دنابسپاراز

(۲) پس - جداسازی مولکول DNA از پروتئین‌های همراه آن - فعالیت نوکلتازی آنزیم دنابسپاراز

(۳) پیش - گسترشدن پیوند هیدروژنی - تشکیل نخستین پیوند فسفودی استر بین نوکلئوتیدهای جدید

(۴) پیش - بازشدن مارپیچ دنا توسط هلیکاز - شکسته شدن پیوند کووالان و آزادسازی انژی برای اضافه شدن نوکلئوتید جدید

۱۱۹- کدام عبارت، در ارتباط با تغییر ماندگار در نوکلئوتیدهای ماده و راثتی انسان صحیح است؟

(۱) هر جهش فامتنی حذف موجب مرگ یاخته می‌شود.

(۲) هر جهش در اپراتور ژن بر مقدار پروتئین حاصل تأثیر می‌گذارد.

(۳) هر ناهنجاری فامتنی به تغییر ژنگان (زنوم) هسته‌ای منجر می‌گردد.

(۴) هر دوپار (دیمر) تیمین بین نوکلئوتیدهایی واقع در یک رشتة دنا تشکیل می‌شود.

۱۲۰- در میان عوامل برهم‌زننده تعادل در جمعیت‌ها، عاملی که ..... ممکن نیست .....

(۱) موجب ایجاد ژن‌های جدید برای یک صفت می‌شود - اثر خود را بر فنوتیپ جمعیت به سرعت نشان دهد.

(۲) به دنبال رویدادهای غیرمنتظره فراوانی نسبی الـها را تغییر می‌دهد - موجب کاهش تنوع الـهای جمعیت نشود.

(۳) به طور قطع سازش جمعیت با محیط را افزایش می‌دهد - با ایجاد الـهای مطلوب، فراوانی آنـها را در جمعیت بیشتر کند.

(۴) در پی جابه‌جایی افراد میان دو جمعیت اتفاق می‌افتد - در افزایش شباهت خزانه ژن دو جمعیت عمل کند.

۱۲۱- نوعی عامل برهم‌زننده تعادل ژنی در جمعیت‌ها که روند گونه‌زایی دگرمهیه‌ی را کند می‌کند، چه مشخصه‌ای دارد؟

(۱) در بروز گونه‌زایی هم‌میهنه نقش مهمی دارد.

(۲) افراد سازگارتر با محیط را انتخاب می‌کند.

(۳) با تغییر فراوانی نسبی دگره‌ها، به سازش جمعیت می‌انجامد.

(۴) در تبادل ژن‌ها در بین جمعیت‌ها نقش دارد.

۱۲۲- چند مورد، جمله زیر را به نادرستی تکمیل می‌کند؟

«هرگاه بر اثر یک تغییر ماندگار در دنا، ..... به ..... تغییر پیدا کند، نوعی جهش ..... رخ داده است.»

الف) کدون مربوط به یک آمینواسید - یک کدون پایان - بـی معنا

ب) تنها یک آمینواسید از پلی‌پپتید - آمینواسیدی دیگر - دگرمعنا

ج) کدون دومین آمینواسید در mRNA - به یک کدون پایان - بـی معنا

د) رمز یک آمینواسید - رمز دیگری - دگرمعنا

۱۲۳ - کدام گزینه، بدون نیاز به دخالت کاتالیزورهای زیستی صورت می‌گیرد؟

- (۱) جداشدن آخرین مولکول tRNA از رشته پلی پپتید تازه ساخته شده در ریزوبیوم
- (۲) ایجاد پیوند بین بازهای آئی دو رشته رمزگذار و الگو در DNA سیانوباکتری
- (۳) تولید مولکولهای پیش‌ساز mRNA در یاخته‌های پیکری گیاه توبره‌واش
- (۴) تبدیل پروتئین پروترومبین به ترومبین در جریان انعقاد خون

۱۲۴ - دانشمندان از ساختارهایی برای رده‌بندی جانداران استفاده می‌کنند و جانداران خویشاوند را در یک گروه قرار می‌دهند. در

رابطه با این ساختارها در پیکر مهره‌داران، چند مورد صحیح است؟

- * به طور قطع دارای طرح ساختاری بکسان و کار متفاوتی هستند.
- * گروهی از آن‌ها می‌توانند وستیجیال محسوب شوند.
- * تأییدکننده وجود توالی‌های مشترک در ژنگان هستند.
- * نشان دهنده اشتراق گونه‌ها از نیای مشترک در گذشته هستند.

۱۱ ۲۰ ۲۱ ۴۰

۱۲۵ - چند مورد به نادرستی بیان شده است؟

الف - همه افراد یک گونه، در درون یک جمعیت زندگی می‌کنند.

ج - هر فرد در یک جمعیت انسانی، یاخته‌جنسی نوترکیب طی تقسیم میوز می‌سازد.

ج - زاده‌های غیرزیستا و غیرزايا فقط در بی آمیزش افراد دو گونه مختلف ایجاد می‌شوند.

د - هر فرد یک گونه، توانایی انجام آمیزش موفقیت‌آمیز با برخی افراد هم گونه خود را دارد.

۱۱ ۲۰ ۲۱ ۴۰

سوال‌های کنکور

۱۲۶ - کدام گزینه، در مورد رانش دگرهای نادرست است؟

(۱) در اثر حوادث طبیعی رخ می‌دهد.

(۲) باعث خارج شدن جمعیت از حالت تعادل می‌شود.

(۳) در جمعیت‌هایی با اندازه کوچک‌تر تأثیر بیشتری دارد.

(۴) باعث سازگاری دگره (آل)‌های باقی‌مانده جمعیت با محیط می‌شود.

۱۲۷ - چند مورد می‌تواند از پیامدهای وقوع جهش در دنا (DNA) باکتری اشرشیاکلای باشد؟

الف) تغییر در جایگاه فعال آنزیم تجزیه کننده لاکتوز

ب) عدم اتصال مهارکننده به بخشی از ژن

ج) عدم اتصال لاکتوز به نوعی پروتئین

د) افزایش فعالیت رنابسپاراز (RNA پلی‌مراز)

۱۱ ۲۰ ۲۱ ۴۰

۱۲۸ - کدام عبارت، درباره اولین پروتئینی که ساختار آن شناسایی شد، صحیح است؟

(۱) در تشکیل ساختار نهایی آن فقط سه نوع پیوند دخالت دارد.

(۲) با تغییر یک آمینواسید، ساختار و عملکرد آن می‌تواند به شدت تغییر یابد.

(۳) هر یک از زنجیره‌های پلی پپتیدی آن، به صورت یک زیر واحد تاخورده است.

(۴) با دارا بودن رنگدانه‌های فراوان، توانایی ذخیره انواعی از گازهای تنفسی را دارد.

۱۲۹- کدام مورد، ویژگی مشترک همه جاندارانی است که با ایجاد رابطه همزیستی با گیاهان، در تأمین مواد مورد نیاز گیاهان نقش دارند؟

(۱) آنزیم رنابسپاراز (RNA پلیمراز) در طی بیش از سه مرحله، عمل رونویسی را به انجام می‌رساند.

(۲) عواملی می‌توانند با عبور از طریق غشاها درون یاخته‌ای، رونویسی ژن‌ها را تحت تأثیر قرار دهند.

(۳) رنابسپاراز (RNA پلیمراز) می‌تواند به تنها بی‌نوعی توالی نوکلئوتیدی ویژه شروع رونویسی را شناسایی کند.

(۴) پروتئین‌ها می‌توانند به طور همزمان و پشت‌سر هم توسط مجموعه‌ای از رناتن (ریبوزوم)‌ها ساخته شوند.

۱۳۰- کدام عبارت، در ارتباط با هوهسته‌ای‌ها (یوکاریوت‌ها) نادرست است؟

(۱) رناتن (ریبوزوم)‌ها، می‌توانند رنا (RNA)‌های در حال رونویسی را ترجمه نمایند.

(۲) اولین آمینواسید در انتهای آمینی پلی‌پپتیدهای تازه ساخته شده، متیونین است.

(۳) در یک مولکول دنا (DNA)، رشته مورد رونویسی برای دو ژن، می‌تواند متفاوت باشد.

(۴) رنا (RNA)‌های پیک، ممکن است در حین رونویسی و یا پس از آن دستخوش تغییراتی گردند.

۱۳۱- در یک خانواده، مادر گروه خونی AB دارد و علاوه بر داشتن پروتئین D در غشاء گویچه‌های قرمز خود، می‌تواند عامل انعقادی شماره ۸ را بسازد و پدر گروه خونی B و پروتئین D دارد و فاقد عامل انعقادی شماره ۸ است. اگر دختر این خانواده، فاقد عامل انعقادی شماره ۸ و فاقد پروتئین D باشد و بتواند فقط کربوهیدرات A گروه خونی را بسازد، در این صورت، تولد کدام فرزند غیرممکن است؟

(۱) پسری دارای یک نوع کربوهیدرات‌گروه خونی و دارای پروتئین D و سالم از نظر فرایند لخته شدن خون

(۲) پسری با اختلال در فرایند لخته شدن خون و دارای یک نوع کربوهیدرات‌گروه خونی و فاقد پروتئین D

(۳) دختری دارای هر دو نوع کربوهیدرات‌های گروه خونی و دارای پروتئین D و سالم از نظر فرایند لخته شدن خون

(۴) دختری با اختلال در فرایند لخته شدن خون و فاقد هر دو نوع کربوهیدرات‌های گروه خونی و دارای پروتئین D

۱۳۲- کدام عبارت، نادرست است؟

(۱) اندکی از جهش‌ها، تأثیری فوری بر رخنمود (فنتیپ) دارند.

(۲) انتخاب طبیعی، ضامن بقای همه زاده‌های فرد سازگار با محیط است.

(۳) نوعی عامل تغییردهنده فراوانی دگره (الل)‌ها، خزانه ژنی جمعیت را غنی‌تر می‌سازد.

(۴) فراوانی دگره‌ای (الل) یک جمعیت، می‌تواند بر اثر رویدادهای تصادفی تغییر نماید.

۱۳۳- کدام عبارت، در ارتباط با ناهنجاری‌های فامتنی (کروموزومی) در سطح وسیع و از نوع مضاعف‌شدگی، نادرست است؟

(۱) از طریق کاربیوتیپ قابل مشاهده و شناسایی است.

(۲) در پی وقوع بعضی جهش‌های جای‌جاوی رخ می‌دهد.

(۳) باعث تغییر در تعداد فامتن (کروموزوم)‌های یاخته می‌شود.

(۴) می‌تواند منجر به تشکیل یاخته‌های جنسی غیرطبیعی گردد.

۱۳۴- کدام گزینه، عبارت زیر را به‌طور مناسب کامل می‌کند؟

«در همه جانداران، هر رنا (RNA)‌یی که ..... دارد، فقط .....»

(۱) در ساختار خود پیوندهای اشتراکی – از رونویسی یک ژن حاصل شده است.

(۲) در ساختار خود رمزه (کدون) پایان – در درون هسته یاخته پیرایش می‌شود.

(۳) به رشته پلی‌پپتیدی در حال ساخت اتصال – توسط یک رنابسپاراز (RNA پلیمراز) ساخته شده است.

(۴) به رشته رمزگذار شباهت بسیار – از طریق رمزه (کدون)‌های خود با پادرمزه (آنتی‌کدون)‌ها ارتباط برقرار می‌کند.

۱۳۵ - در یک خانواده پدر و مادری به ترتیب گروه خونی A و B را دارند و هر دو علاوه بر داشتن پروتئین D در غشای گویچه‌های قرمز خود، می‌توانند عامل انعقادی شماره ۸ را بسازند. اگر پسر این خانواده، فاقد عامل انعقادی شماره ۸ باشد و نتواند کربوهیدرات‌های گروه خونی و نیز پروتئین D را بسازد. در این صورت، تولد کدام فرزند در این خانواده غیرممکن است؟

(۱) دختری دارای عامل انعقادی شماره ۸ و دارای پروتئین D و فاقد هر دو نوع کربوهیدرات‌های گروه خونی

(۲) پسری دارای عامل انعقادی شماره ۸ و با توانایی تولید یک نوع کربوهیدرات گروه خونی و فاقد پروتئین D

(۳) پسری با اختلال در فرایند لخته شدن خون و دارای فقط یک نوع کربوهیدرات گروه خونی و فاقد پروتئین D

(۴) دختری با اختلال در فرایند لخته شدن خون و دارای هر دو نوع کربوهیدرات‌های گروه خونی و دارای پروتئین D

۱۳۶ - با قرار گرفتن دانه گرد گل میمونی صورتی (RW) بر روی گل‌الله گل میمونی سفید (WW)، کدام رخنمود (فنتوپ) برای رویان و کدام ژن نمود (زنوتیپ) برای درون دانه (آندوسپرم) مورد انتظار است؟

(۱) قرمز - WWW - RRR - (۲) قرمز - RWW - (۳) صورتی - RWR - (۴) صورتی - RWW -

۱۳۷ - در باکتری اشرشیاکلائی، به دنبال پیوستن فعل کننده به توالی خاصی از دنا (DNA) کدام اتفاق رخ می‌دهد؟

(۱) اتصال مالتوز به نوعی پروتئین قطع می‌گردد.

(۲) ژن‌های مریبوط به سنتز مالتوز رونویسی می‌شوند.

(۳) اولین نوکلئوتید مناسب توسط رنابسپاراز (RNA پلی‌مراز) رونویسی می‌شود.

(۴) رنابسپاراز (RNA پلی‌مراز) به کمک عوامل رونویسی، راهانداز را شناسایی می‌کند.

۱۳۸ - کدام گزینه، عبارت زیر را به طور مناسب کامل می‌کند؟

«در جاندارانی که عامل اصلی انتقال صفات وراثتی، به غشای یاخته متصل .....»

(۱) نیست، در هر فامتن (کروموزوم) خطی، می‌تواند جایگاه‌های آغاز همانندسازی متعددی به وجود آید.

(۲) است، در ساختار هر واحد تکرارشونده دنا (DNA)ی آن‌ها، پیوند فسفودیاستر وجود دارد.

(۳) است، با جدا شدن دو گروه فسفات از انتهای رشتہ پلی‌نوکلئوتیدی دنا (DNA)، نوکلئوتید جدید به آن اضافه می‌شود.

(۴) نیست، هر آنژیم دورکننده دو رشته دنا (DNA) از یکدیگر، می‌تواند نوکلئوتیدها را براساس رابطه مکمل مقابله نوکلئوتیدهای رشتہ الگو قرار دهد.

۱۳۹ - با توجه به این که صفت رنگ در نوعی ذرت دارای سه جایگاه ژنی است و هر کدام دو دگره (ال) دارند و دگره‌های بارز، رنگ قرمز و دگره‌های نهفته، رنگ سفید را به وجود می‌آورند و رخنمود (فنتوپ)‌های دو آستانه طیف یعنی قرمز و سفید به ترتیب ژن نمود aabbcc و AABBCC را دارند، بنابراین ذرت‌هایی که از آمیزش دو ذرت با ژن نمود (زنوتیپ)‌های aabbcc به وجود می‌آیند، از نظر رنگ به کدام ذرت شباهت بیشتری دارند؟

AABbCC (۴) AaBBCC (۳) AaBBCc (۲) AABBCc (۱)

۱۴۰ - چند مورد، درباره همه جاندارانی صادق است که می‌توانند به وسیله فتوسنتز بخشی از موارد مورد نیاز خود را مانند کربوهیدرات و پروتئین‌ها تولید کنند؟

الف) رناتن (ریبوزوم)‌ها همواره، عمل ترجمه را قبل از پایان رونویسی آغاز می‌کنند.

ب) محصولات اولیه رونویسی همه ژن‌ها، پیش‌سازهای رنا (RNA)ی پیک هستند.

ج) با قرار گرفتن عوامل رونویسی در کنار هم، سرعت رونویسی افزایش می‌یابد.

د) پروتئین‌ها می‌توانند به طور همزمان و پشت سر هم توسط مجموعه‌ای از رناتن (ریبوزوم)‌ها ساخته شوند.

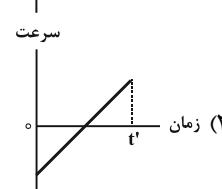
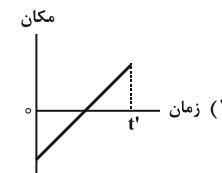
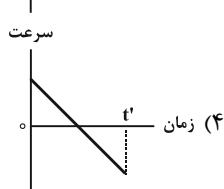
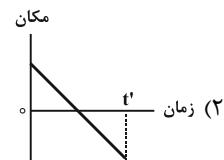
(۱) ۱ (۲) ۲ (۳) ۳ (۴) ۴

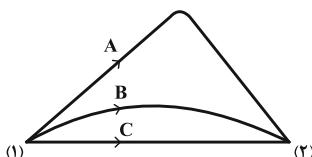
وقت پیشنهادی (سؤالهای طراحی + سوالهای کنکور): ۴۰ دقیقه

فیزیک ۳: صفحه‌های ۱ تا ۶۲

- ۱۴۱- متحرکی بر روی مسیر مستقیمی در حال حرکت است. اگر در بازه زمانی صفر تا t' , جایه‌جایی این متحرک، هماندازه و هم‌علامت با مسافت طی شده باشد، کدام نمودار می‌تواند مربوط به این متحرک باشد؟

- ۱۴۲- مطابق شکل زیر، سه متحرک با تندی‌های مساوی و ثابت، سه مسیر نشان داده شده را طی می‌کنند و از مکان (۱) به مکان (۲) می‌روند. در مورد بزرگی سرعت متوسط این سه متحرک کدام مورد درست بیان شده است؟

$$(v_{av})_A = (v_{av})_B = (v_{av})_C \quad (1)$$

$(v_{av})_B$ بیشتر از $(v_{av})_A$ و $(v_{av})_C$ است.

$(v_{av})_A$ بیشتر از $(v_{av})_B$ و $(v_{av})_C$ است.

$(v_{av})_C$ بیشتر از $(v_{av})_B$ و $(v_{av})_A$ است.

- ۱۴۳- با یک تفنگ بادی، گلوله‌ای با تندی $30\frac{m}{s}$ به طرف شخصی که در فاصله ۶۴۰ متری قرار دارد، شلیک می‌شود. چند ثانیه پس از شنیده شدن صدای شلیک توسط شخص، او فرصت دارد از راستای حرکت گلوله خارج شود؟ (تندی صوت در هوای ثابت و

برابر با $320\frac{m}{s}$ است و فرض کنید حرکت گلوله مستقیم، افقی و با تندی ثابت است.)

$$\frac{2}{15} \quad (4)$$

$$\frac{7}{19} \quad (3)$$

$$\frac{3}{14} \quad (2)$$

$$\frac{5}{7} \quad (1)$$

- ۱۴۴- متحرکی که با شتاب ثابت در مسیری مستقیم در حال حرکت است، طی مدت یک دقیقه سرعت خود را از $\frac{km}{h} - 36$ به

$\frac{km}{h} - 72$ می‌رساند. مسافت طی شده توسط متحرک طی این مدت برابر با چند متر است؟

$$1440 \quad (4)$$

$$1080 \quad (3)$$

$$500 \quad (2)$$

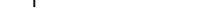
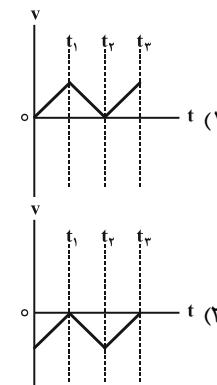
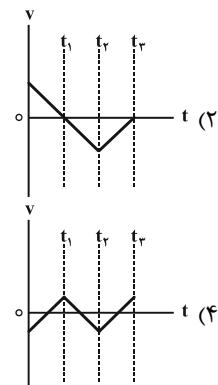
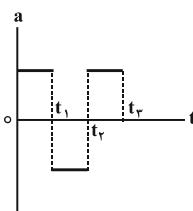
$$300 \quad (1)$$

محل انجام محاسبات

۱۴۵ - نمودار شتاب - زمان متحرکی که در امتداد محور x حرکت می‌کند، مطابق شکل زیر است. کدام نمودار نمی‌تواند نمودار

سرعت - زمان مناظر با این حرکت باشد؟

۱۴۶ - معادله سرعت متحرکی که در مسیری مستقیم در حال حرکت است در SI به صورت $v = At + B$ می‌باشد. اگر سرعت

متوجه این متحرک در ۲ ثانیه سوم حرکت برابر با $-8 \frac{m}{s}$ و سرعت متوسط آن در دو ثانیه بعدی حرکت برابر با

باشد، شتاب حرفت متحرک چند متر بر مجدور ثانیه است؟

۸ (۴)

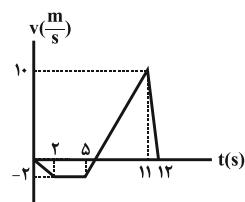
۶ (۳)

۴ (۲)

۲ (۱)

۱۴۷ - نمودار سرعت - زمان متحرکی که روی خطی راست حرکت می‌کند، مطابق شکل زیر است. اگر متحرک در مبدأ زمان از مکان

$x = -8m$ عبور کند، بیشترین فاصله متحرک از مبدأ مکان در بازه زمانی مشخص شده، در چه لحظه‌ای برحسب ثانیه خواهد بود؟

۵ (۱)

۶ (۲)

۱۱ (۳)

۱۲ (۴)

۱۴۸ - اگر نیروی F به جسمی به جرم m شتاب a بدهد، نیروی $\frac{F}{2}$ به جسمی به جرم $2m$ چه شتابی بر حسب a خواهد داد؟

۲ (۴)

۱ (۳)

$\frac{1}{2}$ (۲)

۱ (۱)

۱۴۹ - دو متحرک A و B به جرم‌های A و B به ترتیب $m_A = 1000 \text{ kg}$ و $m_B = 2000 \text{ kg}$ با تندی‌های $v_A = 20 \frac{\text{m}}{\text{s}}$ و $v_B = 10 \frac{\text{m}}{\text{s}}$ در یک جاده مستقیم و افقی در حرکت‌اند. در یک جایه‌جایی یکسان، اندازه نیروی لازم برای متوقف کردن متحرک A چند برابر اندازه

نیروی لازم برای متوقف کردن متحرک B می‌باشد؟

۴ (۴)

$\frac{1}{2}$ (۳)

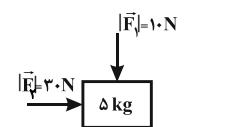
۲ (۲)

$\frac{1}{4}$ (۱)

محل انجام محاسبات

۱۵۰- مطابق شکل زیر، جسمی به جرم 5 kg روی سطحی افقی در حال حرکت است. اندازه نیروی $\vec{F}$ چند نیوتن افزایش باید تا

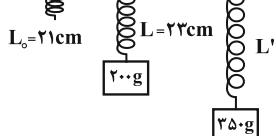

$$\text{جسم با سرعت ثابت به حرکت خود ادامه دهد? } (\mu_k = 0.2 \text{ و } g = 10 \frac{\text{N}}{\text{kg}})$$

۸۰ (۲) ۷۰ (۱)

۱۰۰ (۴) ۹۰ (۳)

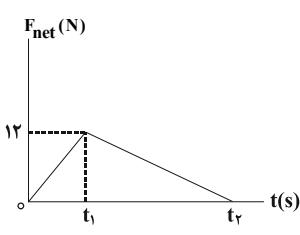
۱۵۱- مطابق شکل مقابل، یک فنر در سه حالت مختلف در حال تعادل نشان داده شده است. L' چند سانتیمتر است؟ (جرم فنر ناچیز است).

۲۴/۵ (۲) ۳/۵ (۱)

۲۵/۵ (۴) ۴/۵ (۳)

۱۵۲- نمودار نیرو - زمان وارد بر متحرکی که روی محور x حرکت می‌کند، مطابق شکل زیر است. آهنگ تغییر تکانه متوسط متحرک

در بازه زمانی صفر تا t چند واحد SI است؟

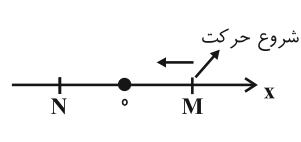
۱۲ (۱)

۹ (۲)

۸ (۳)

۶ (۴)

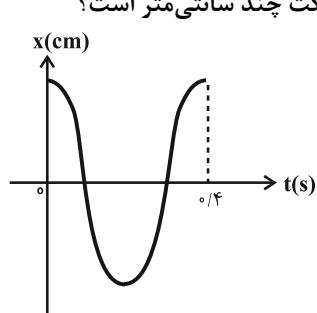
۱۵۳- مطابق شکل زیر نوسانگری روی پاره خط MN و حول مبدأ مختصات با دوره حرکت T ثانیه حرکت هماهنگ ساده انجام می‌دهد. در زمانی که حرکت نوسانگر کندشونده و مکان نوسانگر منفی است، نوسانگر در کدام بازه زمانی قرار دارد؟

(۱) صفر تا $\frac{T}{2}$ (۲) $\frac{T}{4}$ تا $\frac{T}{2}$

T تا $\frac{3T}{4}$ (۴) $\frac{3T}{4}$ تا $\frac{T}{2}$ (۳)

۱۵۴- نمودار مکان - زمان نوسانگری که حرکت هماهنگ ساده انجام می‌دهد، مطابق شکل زیر است. اگر تندی متوسط آن در $4/5$ ثانیه اول حرکت برابر $5 \frac{\text{cm}}{\text{s}}$ باشد، اندازه جابه جایی نوسانگر در مدت زمان $3/4$ ثانیه اول حرکت چند سانتیمتر است؟

۱/۵ (۱)

۱ (۲)

۰/۵ (۳)

(۴) صفر

- ۱۵۵ - دوره تناوب آونگ ساده کم‌دامنه‌ای در سطح سیاره A برابر با $4s$ است. اگر چگالی سیاره B، ۲ برابر چگالی سیاره A و شعاع آن 4 برابر شعاع سیاره A باشد، دوره تناوب این آونگ در سطح سیاره B چند ثانیه است؟

۱) ۴

۲) $\sqrt{2}$ ۳) $2\sqrt{2}$ ۴) $\sqrt{2}$

سؤال‌های کنکور

- ۱۵۶ - متحرکی روی محور x حرکت می‌کند و در مبدأ زمان از مکان $x = -40m$ می‌گذرد و در لحظه $t_1 = 6s$ به مکان $x_1 = 100m$ می‌رسد و در نهایت در لحظه $t_2 = 10s$ از مکان $x_2 = 20m$ می‌گذرد. سرعت متوسط این متحرک در SI در این ۱۰ ثانیه، کدام است؟

۱) ۴

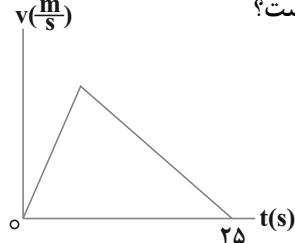
۲) ۳

۳) ۲

۴) ۲۲

- ۱۵۷ - نمودار سرعت - زمان متحرکی که در مسیری مستقیم در حرکت است، به صورت شکل زیر است. اگر سرعت متوسط متحرک

در این ۲۵ ثانیه برابر $\frac{m}{s}$ باشد، بیشینه سرعت متحرک در ضمن حرکت، چند متر بر ثانیه می‌رسد؟

۱) ۱

۲) ۲

۳) ۴۰

۴) ۵۰

- ۱۵۸ - متحرکی بدون سرعت اولیه در مبدأ زمان از مبدأ مکان روی محور x با شتاب ثابت به حرکت درآمده و در لحظه $t = 5s$ به مکان $x = -122m$ می‌رسد. بزرگی سرعت متحرک در این لحظه به چند متر بر ثانیه می‌رسد؟

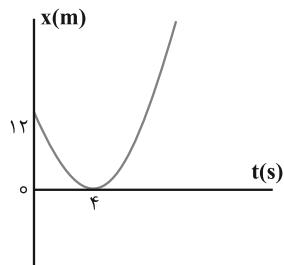
۱) ۴۹/۰

۲) ۴۵/۰

۳) ۳۲/۴

۴) ۱۹/۶

- ۱۵۹ - مطابق شکل زیر، نمودار مکان - زمان متحرکی به صورت سهمی است. سرعت متحرک در لحظه $t = 8s$ چند متر بر ثانیه است؟

۱) ۳

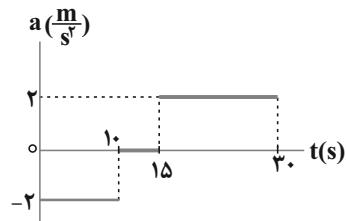
۲) ۴

۳) ۶

۴) ۱۲

- ۱۶۰ - نمودار شتاب - زمان متحرکی که با سرعت اولیه $\frac{m}{s}$ در جهت محور x حرکت می‌کند، مطابق شکل زیر است. سرعت

متوسط متحرک در بازه زمانی $t_1 = 10s$ تا $t_2 = 30s$ ، چند متر بر ثانیه است؟

۱) ۱۵

۲) ۲۰

۳) ۲۱/۲۵

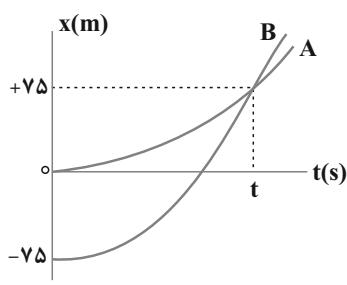
۴) ۴۲/۵

محل انجام محاسبات

۱۶۱ - نمودار مکان - زمان دو متوجه A و B که هم‌زمان از حال سکون به حرکت در آمدند، به صورت دو سهمی شکل زیر است.

اگر شتاب متوجه A برابر $\frac{m}{s^2}$ باشد، نسبت سرعت متوجه B به سرعت متوجه A در لحظه‌ای که از A سبقت

می‌گیرد، کدام است؟

(۱) $\frac{1}{2}$

(۲) ۲

(۳) ۳

(۴) $\frac{1}{3}$

۱۶۲ - معادله مکان - زمان متوجهی در SI به صورت $x = 2t^2 + 4t - 8$ است. در فاصله زمانی $t_1 = 2s$ تا $t_2 = 4s$ ، مسافتی که

متوجه طی می‌کند، چند برابر اندازه جابه‌جایی آن است؟

(۱) ۱

(۲) ۱/۶

(۳) ۱/۵

(۴) ۲

۱۶۳ - جرم فضانوردی 80 kg است. اگر شتاب گرانش در سطح زمین $\frac{m}{s^2}$ و شعاع متوسط کره زمین 6400 km باشد، وزن این

فضانورد وقتی داخل سفینه‌ای است که در ارتفاع 6400 km از سطح زمین به دور آن می‌چرخد، چند نیوتون است؟

(۱) ۸۰۰

(۲) ۳۹۲

(۳) ۱۹۶

(۴) صفر

۱۶۴ - راننده خودرویی به جرم ۲ تن که با سرعت $36\frac{\text{km}}{\text{h}}$ در یک مسیر مستقیم و افقی در حرکت است، با دیدن مانعی ترمز می‌کند.

در اثر ترمز، خودرو با طی مسافت ۴ متر با شتاب ثابت می‌ایستد. بزرگی نیروی اصطکاک وارد شده بر خودرو چند نیوتون است؟

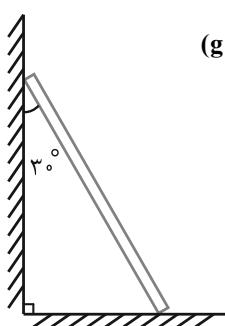
(۱) ۷۵۰۰

(۲) ۱۲۵۰۰

(۳) ۱۵۰۰۰

(۴) ۲۵۰۰۰

۱۶۵ - نرده‌بانی همگن به جرم 40 kg مطابق شکل زیر، روی دیوار قائمی با اصطکاک ناچیز قرار دارد. اگر نیرویی که دیوار قائم به نرده‌بان

وارد می‌کند، 30 N باشد، نیرویی که سطح افقی به نرده‌بان وارد می‌کند، چند نیوتون است؟ ($g = 10\frac{\text{N}}{\text{kg}}$)

(۱) ۴۰۰

(۲) ۵۰۰

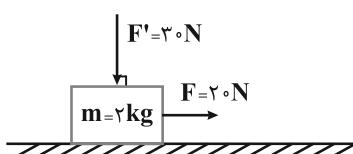
(۳) ۶۰۰

(۴) $250\sqrt{3}$

محل انجام محاسبات

۱۶۶- در شکل زیر، به جسمی که روی سطح افقی در حال سکون بوده، نیروهایی مطابق شکل وارد می‌شوند. اگر ضریب اصطکاک ایستایی و جنبشی بین جسم و سطح افقی به ترتیب $5/0$ و $3/0$ باشد، تغییر تکانه جسم در مدت ۲ ثانیه چند کیلوگرم متر

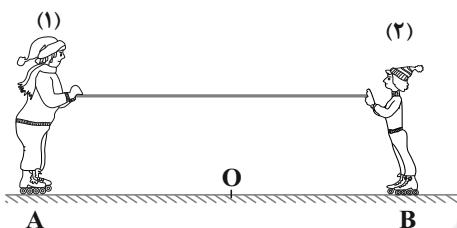
$$\left(g = 10 \frac{\text{N}}{\text{kg}} \right)$$

۹ (۲) صفر

۲۸ (۴) ۱۰ (۳)

۱۶۷- مطابق شکل زیر، دو نفر به جرم‌های m_1 و $m_2 = \frac{1}{2}m_1$ روی یک سطح افقی با اصطکاک ناچیز قرار دارند. اگر در ابتدا به فاصله‌های

مساوی از نقطه O قرار داشته باشند و توسط طنابی هر یک دیگری را به سمت خود بکشد، کدامیک از موارد زیر درست است؟

(۱) در نقطه O به یکدیگر می‌رسند.

(۲) بین O و B به یکدیگر می‌رسند.

(۳) بین O و A به یکدیگر می‌رسند.

(۴) ساکن می‌ماند و m_2 به او می‌رسد.

۱۶۸- دامنه حرکت نوسانگری 5cm و دوره تناوب حرکتش $\frac{1}{10}\text{s}$ است. لحظه‌ای که انرژی جنبشی نوسانگر برابر انرژی پتانسیل آن

است، تندی نوسانگر چند سانتی‌متر بر ثانیه است؟

$$50\pi\sqrt{2} \quad 25\pi\sqrt{3} \quad 50\pi \quad 100\pi$$

۱۶۹- جسمی به جرم 40g به فنری با ثابت $k = 360 \frac{\text{N}}{\text{m}}$ بسته شده است و روی سطح افقی بدون اصطکاکی حرکت هماهنگ ساده

انجام می‌دهد. این جسم در مدت یک ثانیه چند نوسان کامل انجام می‌دهد؟ ($\pi = 3$)

$$60 \quad 30 \quad 15 \quad 5$$

۱۷۰- نوسانگر ساده‌ای روی پاره خطی به طول ۴ سانتی‌متر نوسان می‌کند و در هر ثانیه یکبار طول این پاره خط را طی می‌کند.

بیشینه سرعت این نوسانگر چند سانتی‌متر بر ثانیه است؟

$$4\pi \quad 2\pi \quad 0.4\pi \quad 0.02\pi$$

۱۷۱ - چه تعداد از موارد ذکر شده در جدول زیر نادرست است؟

ذره‌های سازنده	پایداری	همگن بودن	رفتار در برابر نور	ماده
توده‌های مولکولی	پایدار	همگن	نور را پخش می‌کند	چسب
ذره‌های ریز ماده	ناپایدار	ناهمگن	نور را پخش می‌کند	شربت معده
یون‌ها و مولکول‌ها	پایدار	همگن	مسیر عبور نور مشخص نیست	کات کبود در آب

۱ (۱) ۲ (۲) ۳ (۳) ۴ (۴)

۱۷۲ - کدام گزینه نادرست است؟

(۱) میزان چسبندگی لکه‌های چربی بر روی پارچه پلی‌استر بیشتر از پارچه نخی است.

(۲) قدرت پاک‌کنندگی صابون در آب خالص 20°C کمتر از آب خالص 50°C است.

(۳) استفاده از آنزیم‌ها سبب افزایش قدرت پاک‌کنندگی صابون‌ها می‌شود.

(۴) قدرت پاک‌کنندگی پاک‌کننده‌های غیرصابونی در آب سخت به میزان قابل توجهی کاهش می‌یابد.

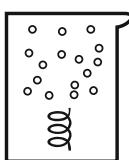
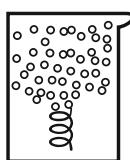
۱۷۳ - کدام گزینه نادرست است؟

(۱) رسوب تشکیل شده بر روی دیواره کتری، لوله‌ها، آب راه‌ها و دیگرها بخار با صابون زدوده نمی‌شود.

(۲) سدیم هیدروکسید، جوهر نمک و سفیدکننده‌ها از نظر شیمیایی فعال هستند و خاصیت خورنده نیز دارند.

(۳) واکنش مخلوط NaOH و پودر آلومینیم با آب گرماده و با تولید گاز O_2 همراه است.(۴) پاک‌کننده‌های مانند $\text{CH}_3(\text{CH}_2)_{15}\text{COO}^- \text{K}^+$ بر اساس برهم‌کنش میان ذره‌ها عمل می‌کنند.

۱۷۴ - شکل مقابل واکنش دو قطعه نوار منیزیم یکسان را با محلول دو اسید متفاوت در دما، حجم و غلظت یکسان نشان می‌دهد.

(۱)

(۲)

کدام گزینه در مورد آن درست است؟

(۱) گاز تولید شده در هر دو ظرف گاز اکسیژن است.

(۲) ثابت یونش اسید موجود در ظرف (۱) از اسید موجود در ظرف (۲) کمتر است.

(۳) پیش از انجام واکنش، pH اسید موجود در ظرف (۱) کمتر از pH اسید موجود در ظرف (۲) است.

(۴) پیش از انجام واکنش، غلظت یون هیدروکسید در ظرف (۱) بیشتر از غلظت یون هیدروکسید ظرف (۲) است.

۱۷۵ - کدامیک از عبارت‌های زیر نادرست است؟

(۱) رسانایی الکتریکی محلول‌های ۱۰ درصد جرمی NaOH و KOH با هم متفاوت است.(۲) در محلول آبی استون، نسبت شمار یون‌های H_3O^+ و OH^- برابر یک است.(۳) در محلول آبی نیترواسید افزون بر مقدار کمی از یون‌های NO_3^- ، شمار بسیاری از مولکول‌های اسید نیز یافت می‌شود.(۴) در دمای اتاق مقایسه قدرت اسیدی به صورت « $\text{HCN} > \text{CH}_3\text{COOH} > \text{HCOOH}$ » درست است.

۱۷۶ - کدام گزینه نادرست است؟

- (۱) شیمی‌دان‌ها پیش از شناخته شدن ساختار اسیدها و بازها، با برخی ویژگی‌ها و واکنش‌های بین این مواد آشنا بودند.
- (۲) با حل کردن یک مول دی‌نیتروژن پنتا اکسید جامد درون 200 میلی لیتر آب ، $4 \text{ مول یون تولید می‌شود}$.
- (۳) با حل کردن دو مول سدیم اکسید در 10 لیتر آب ، غلظت یون‌های تولید شده برابر 0.8 مولار می‌شود .
- (۴) رسانایی الکتریکی محلول اسید قوی در دمای یکسان، همواره بیشتر از محلول اسید ضعیف است.

۱۷۷ - کدام یک از عبارت‌های زیر در مورد واکنش‌های تعادلی درست هستند؟

الف) مقدار ثابت تعادل در آن‌ها همواره ثابت است.

ب) فراورده‌ها و واکنش‌دهنده‌ها همواره با سرعت یکسان به یکدیگر تبدیل می‌شوند.

پ) قدرت اسیدی و بازی یک ماده، با مقدار ثابت یونش آن ماده رابطه مستقیم دارد.

ت) هرگاه غلظت تعادلی یون هیدروژنیوم در محلول فورمیک اسید برابر $10^{-6} \text{ mol.L}^{-1}$ باشد، غلظت تعادلی فورمیک اسید برابر $10^{-8} \text{ mol.L}^{-1}$ است. ($K_a = 10^{-8} \times 10^{-6}$)

(۴) پ ، ت

(۳) ب ، پ

(۲) الف، ب ، ت

(۱) الف، ب

۱۷۸ - 200 میلی لیتر محلول هیدروبرمیک اسید با $\text{pH} = 1$ با چند گرم لیتیم اکسید به‌طور کامل خنثی می‌شود؟

$$(\text{Li} = 7, \text{O} = 16 : \text{g.mol}^{-1})$$

(۴) ۰/۴۸

(۳) ۰/۲۴

(۲) ۰/۱۲

(۱) ۰/۰۶

۱۷۹ - کدام گزینه نادرست است؟

(۱) از واکنش سدیم هیدروژن کربنات و هیدروکلریک اسید، گاز CO_2 تولید می‌شود.

(۲) درون معده یک محیط بسیار اسیدی است و حتی می‌تواند فلز منیزیم را در خود حل کند.

(۳) یکی از رایج‌ترین ضد اسیدها شیر منیزی نام دارد که شامل منیزیم هیدروکسید است.

(۴) افزودن جوش‌شیرین به شوینده‌ها، تأثیری در قدرت پاک‌کنندگی آن‌ها ندارد.

۱۸۰ - جدول زیر داده‌هایی را از قرار دادن برخی تیغه‌های فلزی درون محلول مس (II) سولفات در دمای 20°C نشان می‌دهد. با

توجه به آن کدام گزینه در مورد مقایسه قدرت کاهنده‌گی فلزها درست است؟

دماهی مخلوط واکنش پس از مدتی (°C)	جنس تیغه
۲۳	Fe
۲۰	Au
۲۶	Zn
۲۰	Cu

Zn > Fe > Cu > Au (۱)

Cu > Zn > Fe > Au (۲)

Zn < Fe < Cu < Au (۳)

Cu < Zn < Fe < Au (۴)

محل انجام محاسبات

۱۸۱ - کدام گزینه نادرست است؟

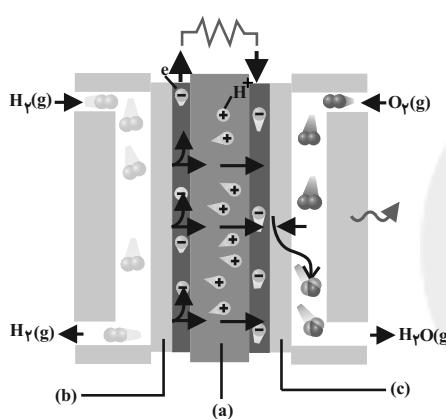
- (۱) باتری دگمه‌ای از جمله باتری‌های لیتیمی است که در شکل‌ها و اندازه‌های گوناگون به کار می‌رود.
- (۲) در ساخت باتری‌های جدید نقش فلز لیتیم پررنگ است، زیرا لیتیم کمترین چگالی و بیشترین E° را در بین فلزها دارد.
- (۳) برخی از پسماندهای الکترونیکی به دلیل داشتن مقدار قابل توجهی از مواد و فلزهای ارزشمند، منبعی برای بازیافت این مواد هستند.
- (۴) پسماندهای الکترونیکی به دلیل داشتن مواد شیمیابی گوناگون، سمی‌اند و نباید در طبیعت رها یا دفن شوند.

۱۸۲ - سلول‌های گالوانی و الکتروولیتی، در چند مورد از موارد زیر با یکدیگر مشابه هستند؟

- پایداری فراورده‌ها نسبت به واکنش دهنده‌ها
- جهت حرکت یون‌ها به سمت الکترودها
- علامت الکترودهای آند و کاتد
- نوع تبدیل انرژی
- تشابه جنس الکترودها

۱ (۴)   ۲ (۳)   ۳ (۲)   ۴ (۱)

۱۸۳ - با توجه به شکل زیر که مربوط به سلول سوختی هیدروژن - اکسیژن است، چه تعداد از موارد زیر صحیح است؟

• a و b به ترتیب مربوط به آند و کاتد می‌باشد که شامل کاتالیزگر هستند تا به نیم واکنش‌های اکسایش و کاهش سرعت ببخشد.

• روند نیم واکنش‌های انجام شده در آن، در معادله واکنش دیده نمی‌شود، زیرا همه‌ی گونه‌های شرکت‌کننده در آن خنثی هستند.

• در آن a نقش تبادل کننده پروتون را بر عهده دارد که بدون آن کارکرد سلول سوختی امکان‌پذیر نیست.

• در واکنش انجام شده در آن، H_2 نقش کاهنده و O_2 نقش اکسنده را دارد.

۱ (۱)   ۲ (۲)   ۳ (۳)   ۴ (۴)

۱۸۴ - کدام گزینه نادرست است؟ ($H = 1, O = 16 : g \cdot mol^{-1}$)

(۱) آب خالص رسانایی الکتریکی ناچیزی دارد و باید برای برکافت آن، مقداری الکتروولیت به آن افزود.

(۲) در برکافت آب، گاز هیدروژن در قسمت کاتدی دستگاه تولید می‌شود.

(۳) نیم واکنش آندی برکافت آب به صورت $2H_2O(l) \rightarrow O_2(g) + 4H^+(aq) + 4e^-$ است.

(۴) در برکافت آب، نسبت جرمی گاز اکسیژن به گاز هیدروژن تولید شده برابر ۱۶ است.

۱۸۵ - اتم مرکزی کدام‌یک از گونه‌های زیر در واکنش‌های اکسایش - کاهش، فقط می‌تواند به عنوان اکسنده باشد؟

H_2S (۴) $CHCl_3$ (۳) HNO_3 (۲) SO_2 (۱)

محل انجام محاسبات

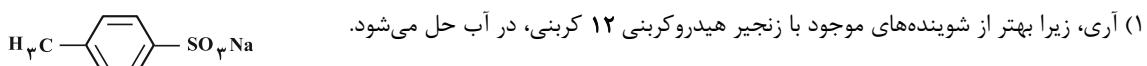

سؤالهای کنکور

۱۸۶- روغن زیتون، استری با فرمول مولکولی $C_{57}H_{104}O_6$ است. فرمول مولکولی اسید چرب سازنده آن، کدام است؟
(تری گلسریدی که اسیدهای چرب یکسانی در ساختار آن وجود دارد)

$$C_{19}H_{39}O_2 \quad (4) \quad C_{19}H_{39}O \quad (3) \quad C_{18}H_{34}O_2 \quad (2) \quad C_{18}H_{33}O \quad (1)$$

۱۸۷- آیا ترکیب زیر را به عنوان شوینده‌های تولید صنعتی پیشنهاد می‌کنید و دلیل آن، کدام است؟

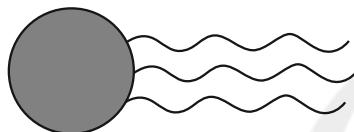

۲) خیر، زیرا انحلال پذیری آن از شوینده‌های موجود با زنجیر هیدروکربنی ۱۲ کربنی در آب، کمتر است.

۳) آری، زیرا بخش ناقطبی آن، جاذبه بیشتری با لکه چربی روی لباس، نسبت به شوینده‌های موجود دارد.

۴) خیر، زیرا بخش ناقطبی آن، جاذبه کمتری با لکه چربی روی لباس، نسبت به شوینده‌های موجود دارد.

۱۸۸- چند مورد از مطالب زیر، درباره ترکیبی که ساختار مولکول آن نشان داده شده، درست است؟

• به یک استر مربوط است.

• به یک اسید چرب سه ظرفیتی مربوط است.

• در بنزین حل می‌شود و در آب نامحلول است.

• بخش ناقطبی آن بر بخش قطبی غلبه دارد.

$$4 \quad (4) \quad 3 \quad (3) \quad 2 \quad (2) \quad 1 \quad (1)$$

۱۸۹- برای افزایش قدرت پاک‌کنندگی شوینده‌ها، افزودن کدام ماده، بهتر است؟

۱) منیزیم کلرید

۲) کلسیم هیدروکسید

۳) سدیم هیدروژن کربنات

۴) آلومینیم هیدروکسید

۱۹۰- اگر غلظت یون هیدرونیوم و مولکول یونیده نشده یک اسید، در محلولی از آن در دمای معین، به ترتیب برابر 5×10^{-4}

و 2×10^{-5} مول بر لیتر باشد، ثابت تعادل یونش این اسید، کدام است؟

$$1/12 \times 10^{-5} \quad (4) \quad 1/21 \times 10^{-5} \quad (3) \quad 2/21 \times 10^{-4} \quad (2) \quad 2/12 \times 10^{-4} \quad (1)$$

۱۹۱- اگر در محلول 1×10^{-4} مولار یک اسید ضعیف، غلظت یون هیدرونیوم برابر 4×10^{-3} مول بر لیتر باشد، درصد یونش اسید و

محلول، به تقریب کدام است؟ ($\log 4 \approx 0.6$)

$$2/6, 4 \quad (4) \quad 2/4, 4 \quad (3) \quad 2/6, 1/2 \quad (2) \quad 2/4, 1/2 \quad (1)$$

محل انجام محاسبات

۱۹۲ - کدام موارد از مطالب زیر درباره سلول گالوانی «روی - مس»، درست است؟

(۱) E° سلول گالوانی «روی - مس»، برابر $1/1$ ولت است.

ب) با برقراری جریان، $[Cu^{2+}]$ برخلاف $[Zn^{2+}]$ ، کاهش می‌یابد.

پ) الکترودی که در آن الکترون مصرف می‌شود، آند نامیده می‌شود.

ت) با برقراری جریان، کاتیون‌ها از سمت کاتد به سمت آند، از غشای متخلخل عبور می‌کنند.

(۱) ب، پ، ت

(۳) پ، ت

(۴) آ، پ، ت

۱۹۳ - کدام موارد از مطالب زیر، درباره واکنش: $Zn(s) + Ag_2O(s) \rightarrow ZnO(s) + 2Ag(s)$ ، درست است؟

ب) Ag_2O در آن، گونه کاهنده است.

ت) به باقی دگمهای «روی - نقره» مربوط است.

(۱) آ، ت

(۳) آ، ب، ت

(۴) ب، پ، ت

۱۹۴ - نیروی الکتروموتوری (E°) واکنش: $M(s) + 2Ag^+(aq) \rightarrow M^{2+}(aq) + 2Ag(s)$ ، برابر $56/1 + 0$ ولت و E° الکترود نقره برابر $80/0$ ولت است. E° الکترود فلز M ، برابر ... ولت است و کاتیون (aq) ... از کاتیون (aq) M^{2+} است.

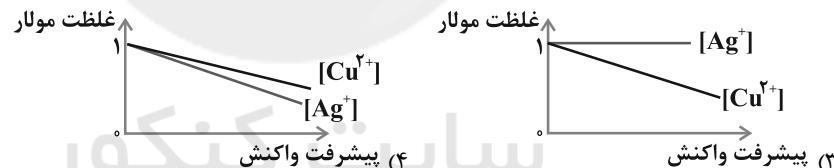
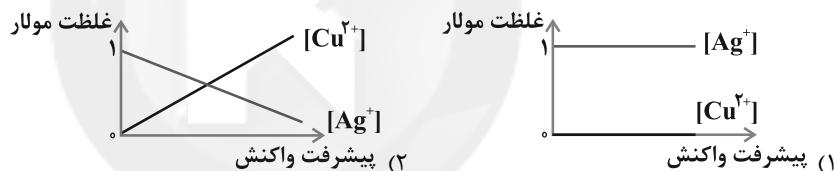
(۱) $4/0$ ، کاهنده‌تر

(۲) $4/0 + 0$ ، اکسنده‌تر

(۳) $76/0$ ، کاهنده‌تر

۱۹۵ - کدام نمودار غلظت گونه‌های محلول را در آبکاری یک قاشق مسی با استفاده از الکترود آند نقره را به درستی نشان می‌دهد؟

(الکتروولیت به کار رفته، محلول یک مولار از نمک فلز نقره است.)

۱۹۶ - کدام مورد، درباره پیل سوختی هیدروژن - اکسیژن با غشای مبادله‌کننده پروتون، درست است؟

۱) بخار آب تولید شده از بخش آندی خارج می‌شود.

۲) جهت حرکت پروتون‌ها در غشا، از آند به کاتد است.

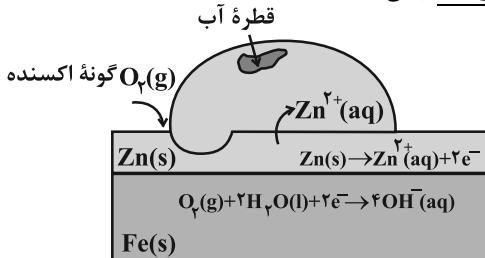
۳) به ازای مصرف هر مول گاز اکسیژن، دو مول پروتون در غشا، مبادله می‌شود.

۴) جهت حرکت الکtron‌ها در مدار بیرونی با جهت حرکت پروتون‌ها در غشا، عکس یکدیگر است.

محل انجام محاسبات

۱۹۷- شکل زیر، نشان دهنده یک قطعه آهن گالوانیزه است. کدام بخش از آن نادرست، بیان شده است؟

۱) واکنش آندی

۲) گونه اکسنده

۳) نوع فلز خورده شده

۴) شمار الکترون‌ها در واکنش کاتدی

۱۹۸- با توجه به فرایند زنگ زدن آهن در هوای مرطوب، نقش‌های آب در این واکنش، کدام‌اند؟

۱) اکسنده، حلال ۲) کاهنده، حلال ۳) الکترولیت، واکنش‌دهنده ۴) الکترولیت، اکسنده

۱۹۹- در آبکاری یک قطعه فولادی به وزن ۱۰ kg با کروم، از یک لیتر محلول ۱ مولار یون‌های کروم (III) و الکترود کروم در آند استفاده شده است. در آبکاری قطعه مشابه (با جرم برابر) با نقره، از یک لیتر محلول ۱ مولار نقره نیترات و آند نقره‌ای استفاده شده است. با عبور یک مول الکترون، از هر دو محلول، تفاوت جرم دو قطعه آبکاری شده، به تقریب چند گرم است؟

$$(Ag = 108, Cr = 52: g \cdot mol^{-1})$$

۹۰ / ۶ (۴) ۸۲ (۳) ۵۶ (۲) ۲۵ / ۴ (۱)

۲۰۰- در یک آزمایش تجزیه آب به عنصرهای سازنده آن، از ۱ kg آب نمک با غلظت ۱٪ به عنوان الکترولیت استفاده شده است. اگر آزمایش تا زمانی ادامه یابد که غلظت آب نمک به ۲٪ برسد، حجم گازهای تولید شده در شرایط STP، به تقریب چند لیتر است؟

$$(H_2O(l) \rightarrow H_2(g) + O_2(g); \text{ معادله موازن شود, } O = 16, H = 1: g \cdot mol^{-1})$$

۱۸۶۶ (۴) ۹۳۳ (۳) ۶۲۲ (۲) ۳۱۱ (۱)

دانش‌آموختگان گرامی طفه در پایان آزمون به این دو سوال پاسخ دهید.

۲۰۱- کیفیت سوال‌های کدام درس عمومی در آزمون اموزر بخت بود؟

۱) خرس ۲) عربت ۳) ریس و زنگنه ۴) زبان

۲۰۲- کیفیت سوال‌های کدام درس اخلاقی صور در آزمون اموزر بخت بود؟

۱) ریاضی ۲) زیست‌شناسی ۳) فیزیک ۴) شیمی

محل انجام محاسبات

سوال‌های نظر خواهی - عملکرد پشتیبان

دانشآموزان گرامی؛ لطفاً در هنگام پاسخ‌گویی به سوال‌های زیر، به شماره سوال‌ها دقت کنید.

گفت و گو با پشتیبان درباره هدف‌گذاری و درس

-۲۸۹- آیا پشتیبان شما در تماس تلفنی خود با شما درباره هدف‌گذاری ۲ درس گفت و گو کرد؟

- (۱) بله، در این نوبت درباره هدف‌گذاری ۲ درس صحبت نکردیم.
- (۲) پشتیبان با من تماس تلفنی نگرفت.
- (۳) گفت و گوی ما درباره هدف‌گذاری ۲ درس، از لحاظ زمان کافی و از لحاظ کیفیت کاملاً مؤثر بود.
- (۴) پشتیبان با من درباره هدف‌گذاری ۲ درس صحبت کرد.

تماس تلفنی پشتیبان

-۲۹۰- آیا پشتیبان شما از آزمون گذشته تاکنون با شما تماس تلفنی گرفته است؟

- (۱) خیر، ایشان تماس تلفنی نگرفتند.
- (۲) بله، ایشان تماس تلفنی گرفتند.
- (۳) بله، تماس تلفنی ایشان از لحاظ زمانی (در حد ۵ دقیقه) و از لحاظ محتوا در حد خوب و کافی بود.
- (۴) بله، تماس تلفنی ایشان از لحاظ زمانی (بیش از ۵ دقیقه) و از لحاظ محتوا در حد عالی بود.

تماس تلفنی: چه زمانی؟

-۲۹۱- پشتیبان چه زمانی با شما تماس گرفت؟

- (۱) در زمان مناسب طبق توافق قبلی (قبل از مورد روز و ساعت تماس توافق کرده بودیم)
- (۲) در زمان مناسب تماس گرفت (البته قبل از مورد روز و ساعت تماس توافق نکرده بودیم)
- (۳) در روز پنج شنبه (روز قبل از آزمون) تماس گرفت.
- (۴) در روز یا ساعت نامناسب تماس گرفت.

تماس تلفنی: چند دقیقه؟

-۲۹۲- پشتیبان شما چند دقیقه با شما تماس تلفنی داشت؟

- (۱) یک دقیقه تا سه دقیقه
- (۲) ۳ دقیقه تا ۵ دقیقه
- (۳) بین ۵ تا ۱۰ دقیقه
- (۴) بیش از ۱۰ دقیقه

کلاس رفع اشکال

-۲۹۳- آیا در کلاس رفع اشکال پشتیبان شرکت می‌کنید؟

- (۱) بله، امروز در کلاس رفع اشکال پشتیبان شود شرکت خواهم کرد.
- (۲) بله، در کلاس پشتیبان دیگر شرکت خواهم کرد (زیرا به آن درس نیاز بیشتری دارم)
- (۳) پشتیبان من کلاس رفع اشکال برگزار می‌کند اما من امروز شرکت نمی‌کنم.
- (۴) پشتیبان من کلاس رفع اشکال برگزار نمی‌کند.

شروع به موقع

-۲۹۴- آیا آزمون در حوزه‌ی شما به موقع شروع می‌شود؟

- (۱) بله، هر دو مورد به موقع و دقیقاً سرقة آغاز می‌شود.
- (۲) پاسخ‌گویی به سوال‌های علمی رأس ساعت آغاز نمی‌شود.
- (۳) در هر دو مورد بی‌نظمی وجود دارد.

متاخرین

-۲۹۵- آیا دانشآموزان متاخر در محل جدایگانه متوقف می‌شوند؟

- (۱) خیر، متاسفانه تا زمان شروع آزمون (و حتی گاهی اوقات پس از آن) داوطلبان متاخر در حال رفت و آمد در سالن آزمون هستند.
- (۲) این موضوع تا حدودی رعایت می‌شود اما نه به طور کامل
- (۳) بله، افراد متاخر ابتدا متوقف می‌شوند و بعداً وارد حوزه می‌شوند اما در هنگام ورود، سروصدا و همهمه ایجاد می‌شود.
- (۴) بله، افراد متاخر بعداً وارد حوزه می‌شوند ضمناً برای آنان محل جدایگانی در نظر گرفته شده و بی‌نظمی و سروصدا ایجاد نمی‌شود.

مراقبان

-۲۹۶- عملکرد و جدیت مراقبان آزمون امروز را چگونه ارزیابی می‌کنید؟

- (۱) خیلی خوب
- (۲) خوب
- (۳) متوسط
- (۴) ضعیف

پایان آزمون - ترک حوزه

-۲۹۷- آیا در حوزه‌ی شما به داوطلبان قبیل از پایان آزمون اجازه‌ی خروج زودهنگام داده می‌شود؟

- (۱) بله، قبل از پایان آزمون اجازه‌ی ترک حوزه داده می‌شود.
- (۲) گاهی اوقات
- (۳) به ندرت
- (۴) خیر، هیچ‌گاه

ارزیابی آزمون امروز

-۲۹۸- به طور کلی کیفیت برگزاری آزمون امروز را چگونه ارزیابی می‌کنید؟

- (۱) خیلی خوب
- (۲) خوب
- (۳) متوسط
- (۴) ضعیف

برای دریافت اخبار گروه تجربی و مطالب درسی به کanal2@zistkanoon مراجعه کنید.

(مسن اصغری)

گزینه «۳»: سرانجام واقعیت تلخ: سرانجام (هسته)، واقعیت (وابسته هسته) مضاف الیه، تلخ (وابسته وابسته) صفت مضاف الیه / پایان همه راهها: پایان (هسته)، همه (وابسته وابسته) صفت مضاف الیه، راهها (وابسته هسته) مضاف الیه

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: حقیقت اغراق آمیز آرمان‌های بشر: حقیقت (هسته)، اغراق آمیز (وابسته هسته) صفت، آرمان‌ها (وابسته هسته) مضاف الیه، بشر (وابسته وابسته) مضاف الیه مضاف الیه / وجود پهلوانان خیالی: وجود (هسته)، پهلوانان (وابسته هسته)، خیالی (وابسته وابسته) صفت مضاف الیه گزینه «۲»: سرچشمۀ این فتنه: سرچشمۀ (هسته)، این (وابسته وابسته) صفت مضاف الیه، فتنه (وابسته هسته) مضاف الیه / دوران پادشاهی او: دوران (هسته)، پادشاهی (وابسته هسته) مضاف الیه، او (وابسته وابسته) مضاف الیه گزینه «۴»: روح دلار ناکام: روح (هسته)، دلار (وابسته هسته) مضاف الیه، ناکام (وابسته وابسته) صفت مضاف الیه / مقالة استاد ادبیات: مقاله (هسته)، استاد (وابسته هسته) مضاف الیه، ادبیات (وابسته وابسته) مضاف الیه مضاف الیه (فارسی ۳، زبان فارسی، صفحه‌های ۶۵ و ۶۶)

(مرتضی منشاری - اردیل)

در ابیات گزینه‌های «۱، ۲ و ۴» به داشتن همت عالی برای رسیدن به هدف اشاره شده است، اما در گزینه «۳» می‌گوید که هر کس همت عالی داشته باشد کمتر به آرزویش می‌رسد.

(مسن فراموشی - شیراز)

مفهوم مشترک ابیات «الف، د» و بیت صورت سؤال، راه رسیدن به عشق ترک خود و نفي خود و ترک تعليقات است.

(فارسی ۳، مفهوم، صفحه ۲۲)

(کاظم کاظمی)

مفهوم مشترک مصراع دوم بیت صورت سؤال و بیت گزینه «۳»: عزّت و ذلت انسان‌ها تحت اراده خداوند است.

مفاهیم سایر ادبیات:

گزینه «۱»: [اروزگار] با گروهی دوست و با گروهی دشمن است و دوستی و دشمنی اش ثبات ندارد.

گزینه «۲»: با لطف و عنایت خداوند، انسان‌ها سعادتمند و معروف می‌شوند.

گزینه «۴»: خداوند طبیعت انسان‌ها را متفاوت افریده است.

(فارسی ۳، مفهوم، صفحه ۱۰)

(مریم شمیران)

مفهوم مشترک بیت صورت سؤال و گزینه «۳» این است که محروم پیدا نمی‌شود که اسرار ما را دریابد؛ پس بهتر است، سکوت کنیم.

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: چون سرمستم نمی‌توانم حسن محبوب را شرح دهم.

گزینه «۲»: سخنان سنجیده را بشنو و فرد بیهوده‌گوی را خاموش کن.

گزینه «۴»: اندیشه من قدرت درک عظمت او را ندارد.

(فارسی ۳، مفهوم، صفحه ۳۷)

فارسی (۳)**۱- گزینه «۱»****تشریح گزینه‌های دیگر**

گزینه «۲»: خصال: خوی‌ها

گزینه «۳»: باسق: بلند، بالیده

گزینه «۴»: صواب: درست، پسندیده، مصلحت / ثواب: پاداش

(فارسی ۳، لغت، واژه‌نامه)

۲- گزینه «۱»

بیت «الف»: روح فرا / بیت «د»: ستوران

(فارسی ۳، املاء، ترکیبی)

۳- گزینه «۴»

در گزینه «۴»، «آتش بقا» تشبیه است اما بیت اغراق ندارد.

مفهوم ساده بیت این است: «تا مرگ فرا نرسیده است، به فکر توشه آخرت باش».

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: ایهام: «هوا» دو معنا دارد: ۱- فضا-۲- عشق و محبت / «ذره شیفته است.» استعاره

گزینه «۲»: «خدنگ» (درختی است با چوب سخت) در این بیت مجاز از «تیر» /

«به خون خفتن دل» کنایه از «غمگین و زخمی شدن دل

گزینه «۳»: «داغ عشق»: تشبیه/ واج‌آرایی: تکرار صوت (-)

(فارسی ۳، آرایه، ترکیبی)

۴- گزینه «۲»

«فی حقيقة العشق» از شهاب الدین شهروردی

(فارسی ۳، تاریخ ادبیات، صفحه ۵۲)

۵- گزینه «۲»

ارجمند: مسند / راستی: نهاد

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: «حقه لعل» متمم است و «مراورید» نقش مفعول را دارد.

گزینه «۳»: «هر کسی» نهاد و «ویران» مسند است.

گزینه «۴»: «همت» مفعول و «توسفه» مسند است.

(فارسی ۳، زبان فارسی، صفحه ۵۵)

کتاب زرد

۱۱- گزینه «۲»

معنای سه واژه نادرست آمده است که معانی درست آنها عبارت اند از:
کرنده: اسبی که رنگ آن میان زرد و بور باشد. / میاهات: افتخار، سرافرازی / طیلسان:
نوعی ردا (فارسی ۳، لغت، واژه‌نامه)

۱۲- گزینه «۳»

املای درست واژه: قضا ← غزا (جنگ)
(فارسی ۳، املاء، ترکیبی)

۱۳- گزینه «۴»

بیت د: تشیبکن ما، زلف شب قدر است. / بیت ج: چشم جهان: استعاره /
بیت ه: اغراق: بردباری و مقاومت ما از کوه هم بیشتر است. / بیت الف: تلمیح: اشاره
به آتش طور که راهنمای حضرت موسی (ع) بود. / بیت ب: پارادوکس، بی‌کله‌ی، کلاه
گوشة ماست.
(فارسی ۳، آرایه، ترکیبی)

۱۴- گزینه «۲»

مشبه: رنگ زمین و طبع زمان / مشبهه: رخ و دم / ادات تشیبی: چون / وجه شبه: ندارد.
وجه شبه در سایر ابیات:

گزینه «۱»: به پیچ و تاب افتادن

گزینه «۳»: ناله داشتن

گزینه «۴»: مشهور و شبنشین بودن

۱۵- گزینه «۳»

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: فعل «است» از پایان بیت، به قرینه لفظی حذف شده است: گوید بکش که
مال سبیل است و جان فدا [است].

گزینه «۲»: فعل «است» در مصراح دوم به قرینه معنوی حذف شده است: چه ارمغانی
به (بهتر) از این [است] که تو خوبیشن بیایی.

گزینه «۴»: فعل «است» در مصراح دوم به قرینه معنوی، حذف شده است: نیکیخت آن
است آکه تو در هر دو جهانش باشی.

توجه: در مصراح دوم بیت گزینه «۳» با وجود صفت تفضیلی «به = بهتر» هیچ فعلی
حذف نشده است: به (بهتر) از سعدی شیرازی سخن نگوید.

(فارسی ۳، زبان فارسی، صفحه‌های ۱۵ و ۱۶)

(کتاب زرد عمومی (وازدھم))

۱۶- گزینه «۱»

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۲»: صواب

گزینه «۳»: سمن

گزینه «۴»: اثیر (روان، روح)، عسیر (دشوار، سخت)

(فارسی ۳، زبان فارسی، صفحه ۱۵)

(کتاب زرد عمومی (وازدھم))

۱۷- گزینه «۳»

مفهوم کلی عبارت سؤال و گزینه «۳»، از مشکلی بیرون آمدن و گرفتارشدن است.

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: اگر یوسفان و زیبارویان من در چاه زمین بسته نبودند من چشمه‌های خون
از رگ‌های زمین می‌گشوم.

گزینه «۲»: اگر دشمن من چاه بگند که من در آن چاه گرفتار شوم، آن چاه کننده ابتدا
خودش گرفتار خواهد شد.

گزینه «۴»: ای کسی که تو با ظلم و ستم خویش چاه می‌گئی، چاه را برای خودت می‌گئی.
(فارسی ۳، مفهوم، صفحه ۶۲)

(کتاب زرد عمومی (وازدھم))

۱۸- گزینه «۱»

گوینده در بیت صورت سؤال معتقد است، چون خداوند منزه از چگونگی و بی‌نشان
است، قابل توصیف نیست ولی در گزینه «۱» می‌گوید که دهان تو از غایت کوچکی
تیست است و قابل توصیف نیست. تنها وقتی که سخن بگویی می‌فهمم که لب و
دهان داری.

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۲»: این حالت قابل وصف نیست، چون هنگام توصیف قلم می‌شکند و کاغذ از هم می‌درد.

گزینه «۳»: خداوند را با صفات زمانه توصیف نکن که در این صورت زمانه را توصیف
کرده‌ای به خدا را.

گزینه «۴»: نمی‌توان خوی او را وصف کرد، زیرا هر چه شرح بدhem باز hem کم است.

(فارسی ۳، مفهوم، صفحه ۱۳)

(کتاب زرد عمومی (وازدھم))

۱۹- گزینه «۲»

مفهوم «تحمل سختی‌های راه عشق» به طور مشترک در بیت صورت سؤال و ابیات
گزینه‌های «۱، ۲، ۳ و ۴» وجود دارد، اما شاعر در بیت گزینه «۲» از دوری و هجران و
اندوه حاصل از آن می‌نالد.

(فارسی ۳، مفهوم، صفحه ۲۰)

(کتاب زرد عمومی (وازدھم))

۲۰- گزینه «۱»

مفهوم بیت صورت سؤال، فدا کردن جان در راه عشق است و از گزینه‌های «۲، ۳ و ۴»
نیز همین مفهوم برداشت می‌شود. در گزینه «۱» می‌گوید که جان انسان بدون عشق به
معشوق نمی‌رسد.

(فارسی ۳، مفهوم، صفحه ۵۳)

(سید محمدعلی مرتضوی)

حال نقشی است که عموماً با حذف آن، جمله کامل و بدون نقص باقی می‌ماند. اگر «یتعبد» در جای خالی قرار بگیرد، «متواضعاً» می‌تواند حال باشد. (ترجمه عبارت: همانا مؤمن با فروتنی عبادت می‌کند!)

(مال)

(میرید همایی)

در گزینه «۲۲»، از حروف مشبه بالفعل نیامده است. «کان» از افعال ناقصه و «آن» از حروف ناصبه (حروفی که معنای مضارع التزامی می‌سازند) برای فعل مضارع است. (انواع بملات)

(سید محمدعلی مرتضوی)

۳۰- گزینه «۳»**ترشیح گزینه‌های دیگر**

گزینه «۱»: «کان» به معنی «بود» از افعال ناقصه است و معنای تشبيه ندارد.

گزینه «۲»: «آن» برای ایجاد ارتباط بین جملات می‌آید.

گزینه «۴»: «لا» از نوع نفی فعل مضارع است.

(انواع بملات)

کتاب زرد

(کتاب زرد عمومی (وازدهم))

۳۱- گزینه «۳»

«یوچد»: فعل مضارع مجهول پیدا می‌شود / «فی أكثُر الْجِبَالِ»: در بیشتر کوهها / «ملجاً»، پنهانگاهی / «لَكُلْ رِيَاضِي»: برای هر ورزشکاری / «يَصْنُدُ عَلَى ...»: از ... بالا رود / «قييمها المُرْتَبَعة»: قله‌های بلند آن‌ها

(ترجمه)

(کتاب زرد عمومی (وازدهم))

۳۲- گزینه «۱»

ترجمه درست عبارت: شاید انسان ارزش تندرستی را پیش از بیماری بفهمد! (ترجمه)

(کتاب زرد عمومی (وازدهم))

۳۳- گزینه «۱»

«المُسابَقة» مصدر باب مفاعة و بر وزن «مُفَاعَة» است، پس به صورت «المُسابَقة» قرائت می‌شود.

(مرکز گزاری)

عربی زبان قوآن ۳**۲۱- گزینه «۳»**

(غافر نه کشاور زبان)

«أَقِمْ وَجْهَكَ لِلَّدِينِ»: «به دین روی آور» / «خَيْفَا»: «با یکتاپستی»

(ترجمه)

۲۲- گزینه «۳»

«لَا شَيْبِيَّا»: دشنام ندهید (رد گزینه ۴) / «النَّاسُ»: مردم / «فَتَكَتَّبُوا»: که کسب می‌کنید (رد گزینه‌های ۱ و ۲) / «الْعَدَاوَةُ»: دشمنی (رد گزینه ۴)

(ترجمه)

۲۳- گزینه «۱»

«أَتَحْتَسِينَ»: «آبا دوست داری» / «أَنْ تَزُورِي»: «که زیارت کنی» / «زِيلَاتِك الصَّالِحَاتِ»: همکاران شایسته‌ات، همکلاسی‌های شایسته‌ات

(ترجمه)

۲۴- گزینه «۴»

«تَمَرُّ»: می‌گذرد / «ذِكْرِيَّاتِي»: خاطراتم / «أَمَامُ»: برابر / «غَيْوَنِي»: چشمانت / «مَعَ آنَّى»: با این که من / «تَحْمَلَتْ»: تحمل کرد / «الْكَثِيرُ مِنَ الْآلام»: سیلاری از دردها (ترجمه)

(سید محمدعلی مرتضوی)

۲۵- گزینه «۳»**ترشیح گزینه‌های دیگر**

گزینه «۱»: من از گناهاتم می‌ترسم و به خدا امیدوارم، چرا که او امید من را قطع نمی‌کندا

گزینه «۲»: پدرم! دختر کوچکت را کنارت بنشان و با او صحبت کن! گزینه «۴»: دانسته‌ام که هیچ خیری در همنشینی با نادان نیست!

(ترجمه)

۲۶- گزینه «۱»

«نمی‌توانم»: لا اقدر، لا استطیع / «راحت»: برآحة / «بخوابیم»: آن آنام / «چون»: لَآنَ / «عظمه رجلی بِؤلمَنِی»: استخوان پایم درد می‌کند در گزینه «۲»، «رَجُلَيْنِ»: دو پا، در گزینه «۳»، «ما استطعت»: نتوانستم و در گزینه «۴»، «عِظَامُ»: استخوان‌ها / الیمه: دردناک نادرست‌اند. (تعریف)

(فاطمه منصور فاکن)

۲۷- گزینه «۴»

در گزینه «۴» حال به کار نرفته است. «كَأساً» مفعول و «زَجاَجِيًّا» صفت آن است.

ترشیح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: «مَتَأْخِرًا»: حال است.

گزینه «۲»: «مُهَاجِرَةً»: حال است.

گزینه «۳»: «بَاكِيَّنِ»: حال است.

(مال)

(کتاب زرد عمومی (وازدھم)

گزینه «۳۷

در متن گفته شده که ارتفاع قله کوه نور ۶۲۴ متر است.

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: در متن، در مورد «ازحام حاجیان در مکه مكرمه» سخنی گفته نشده است.

گزینه «۲»: در متن، در مورد «نزول نخستین سوره قرآن» سخنی گفته نشده است.

گزینه «۴»: در متن، در مورد «لروم سلامتی حاجیان در سفرشان» سخنی گفته نشده است.

(درک مطلب)

(کتاب زرد عمومی (وازدھم)

گزینه «۳۸**تشریح گزینه‌های دیگر**

گزینه «۱»: «مجھول، فاعله محنوف» نادرست است.

گزینه «۳»: «تفعل» نادرست است.

(تمثیل صرفی و مقل اعرابی)

گزینه «۱**تشریح گزینه‌های دیگر**

گزینه «۲»: « مجرد ثالثی، فعل و فاعل » نادرست است.

گزینه «۳»: «مجھول» نادرست است.

گزینه «۴»: « مصدره: تمکین، مجھول، مفعوله «الذخول» » نادرست است.

(تمثیل صرفی و مقل اعرابی)

(کتاب زرد عمومی (وازدھم)

گزینه «۳۰**تشریح گزینه‌های دیگر**

گزینه «۱»: « مضاف اليه » نادرست است.

گزینه «۲»: « مؤنث، معرفة بالعلمية، مضاف اليه... » نادرست است.

گزینه «۴»: « من مصدر مزيد ثالثی، نكرة » نادرست است.

(تمثیل صرفی و مقل اعرابی)

(کتاب زرد عمومی (وازدھم)

گزینه «۴

ترجمه: گیاهان مختلف در آن رشد می‌کنند: خاک

تشریح گزینه‌های دیگر

۱) کسی که به تعمیر یک وسیله خراب می‌پردازد: تعمیر شده (به صورت اسم مفعول آمده و خطاست).

درست آن ← **المصلح**: مکانیک، تعمیرکار (اسم فاعل است).۲) در آن هوپیماهای بسیاری را می‌بینیم: ایستگاه (خطا). درست آن ← **المطر**: فرودگاه.۳) مایع سرخی که در اعضای بدن جریان دارد: اشک: خطا. درست آن ← **الدم**: خون (مفهوم)**ترجمه متن در گ مطلب:**

غار حراء در کوه نور قرار دارد، که به‌خاطر ظهور نورهای پیامبری در آن بدین اسم نامیده شده است. آن جا وحی برای نخستین بار بر پیامبر (ص) نازل شد. ارتفاع قله‌اش به ۶۲۴ متر می‌رسد و از جهت شمال شرقی در فاصله ۴ کیلومتری مکه مکرمه قرار دارد، و سرازیری کوه، برای زائران، در صعود از آن، دشواری ایجاد می‌کند که دیدن غار را برای برخی سخت می‌سازد، مانند کهن‌سالانی که نمی‌توانند مسیر صعود (از کوه) را به اتمام برسانند. غار در فاصله ۲۰ متری از قله کوه قرار دارد، و ورود به آن تنها با خم کردن سر امکان‌بزیر است: شایان ذکر است که دیدن مکه مکرمه از بالای کوه نور، ممکن است. اکنون غار، محل بازدید برای حاجیانی به شمار می‌رود که در مقابل ورودی آن، برای پیشی گرفتن در وارد شدن از حمام می‌نمایند. صعود به قله کوه نور تقریباً ۳۰ دقیقه طول می‌کشد که بر حسب توان حاجی و سلامتی اش متفاوت است!

(کتاب زرد عمومی (وازدھم)

گزینه «۲

با توجه به ترجمه متن، در می‌باییم که گزینه «۲» (توصیف غار حراء)، عنوانی مناسب برای آن است.

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: « مکان‌های مقدس در سفر حج » عنوان مناسبی برای متن نیست.

گزینه «۳»: « نازل شدن وحی بر پیامبر (ص) » عنوان مناسبی برای متن نیست.

گزینه «۴»: « سختی‌ها برای رسیدن به قله کوه نور » عنوان مناسبی برای متن نیست.

(درک مطلب)

(کتاب زرد عمومی (وازدھم)

گزینه «۲

در متن دلیل نامگذاری کوه نور بیان شده، اما در مورد نامگذاری غار حراء صحبتی نشده است.

تشریح گزینه‌های دیگر

گزینه «۱»: « سالخورگان نمی‌توانند به غار حراء صعود کنند! » درست است.

گزینه «۳»: « حاجیان از بالای کوه نور مکه مکرمه را می‌بینند! » درست است.

گزینه «۴»: « غار حراء یکی از مکان‌های مقتضی است که حاجیان آن را زیارت می‌کنند! » درست است.

(درک مطلب)

دین و زندگی (۳)

(محمد آخصالح)

انسان موحد، چون پیرو فرمان‌های خداوند است (خدا را اطاعت کنید)، شخصیتی ثابت و پایدار دارد و برخوردار از آرامش روحی است و در برابر آن، فرد غیر موحد درونی ناگارم دارد؛ زیرا از یکسو هوای نفسانی وی هر روز خواسته جدیدی جلوی او می‌گذارد و عبارت قرآنی «يَعْبُدُ اللَّهُ الْغَلِيْلُ حَرْفٌ» مؤید آن است.

(دوازدهم، درس ۳، صفحه‌های ۳۳۴ و ۳۳۵)

(میمیوه ابتسام)

افزایش خودشناسی ← افزایش بیشتر فقر و نیاز به خدا ← افزایش عبودیت و بندگی (دوازدهم، درس ۱، صفحه ۱۰۱)

(امین اسریان پور)

به ترتیب مقاهیم دچار تردید شدن مربوط به تفکر و تصمیم، دریغ و افسوس مرتبط با پشیمانی، و خود را مستحق مجازات دانستن ناظر بر مسئولیت پذیری از شوahd وجود اختیار در انسان هستند.

(دوازدهم، درس ۵، صفحه ۵۵۴)

كتاب زود

(كتاب زرد عمومی دوازدهم)

به علت آن که بتها اختیار سود و زیان خود را ندارند، نمی‌توانند ولی و سرپرست باشند.

(دوازدهم، درس ۳، صفحه‌های ۲۲۳ و ۲۳۳)

(كتاب زرد عمومی دوازدهم)

شناخت قوانین حاکم بر زندگی انسان‌ها در روابط‌مان با خدا، خلق، خلقت و دیگران تأثیر بسزایی دارد. وصول آسان‌تر به هدف و فراهم کردن اسباب از سوی خدا با سنت توفیق یا امداد خاص ارتباط دارد.

(دوازدهم، درس ۶، صفحه‌های ۶۹ و ۷۳)

(كتاب زرد عمومی دوازدهم)

این که انسان بتواند با هرجیزی خدا را ببیند، معرفتی عمیق و وال است که در نگاه اول مشکل به نظر می‌آید اما هدفی قابل دسترس است. اگر قدم پیش بگذاریم و با عزم و تصمیم قوی حرکت کنیم، به یقین خداوند نیز کمک خواهد کرد.

(دوازدهم، درس ۱، صفحه ۱۰۱)

(كتاب زرد عمومی دوازدهم)

حسن فعلی: کار به درستی و به همان صورت که خدا فرمان داده است انجام شود.
حسن فاعلی: انجام‌دهنده کار، دارای نیت الهی باشد.
گاه پیش می‌آید که انسان‌های نادان (جاهل) به تصور اینکه کار خیر می‌کنند، مرتکب گناهان بزرگ می‌شوند.

(دوازدهم، درس ۳، صفحه ۳۵۶ و ۳۶۰)

گزینه ۴۸

(میریه کاغذی)

قرآن کریم در مورد کسی که هوای نفس را معبود خود گرفت، خطاب به پیامبر (ص) می‌فرماید: «إِنَّمَا تَكُونُ عَلَيْهِ وَكَيْلًا»

(دین و زندگی دوازدهم، درس ۳، صفحه ۳۳۳)

گزینه ۴۱

قرآن کریم در مورد کسی که هوای نفس را معبود خود گرفت، خطاب به پیامبر (ص) می‌فرماید: «إِنَّمَا تَكُونُ عَلَيْهِ وَكَيْلًا»

(دین و زندگی دوازدهم، درس ۳، صفحه ۳۳۳)

گزینه ۴۲

از آنجا که خداوند، تنها مالک جهان است (توحید در مالکیت)، تنها ولی و سرپرست

جهان نیز هست (توحید در ولایت). پس علیت ولایت الهی که در آیه «مَا لَهُمْ مِنْ ذُوْنَهِ مِنْ وَلِيٍّ» تأکید شده است، مالکیت است که در آیه «وَلِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ» آمده است. ولایت به عنوان نتیجه حاصله به مفهوم حق تصرف و تغییر بهطور انحصاری برای خداست.

(دین و زندگی دوازدهم، درس ۳، صفحه ۱۹)

گزینه ۴۳

حالقیت خداوند از واحد بودن (اصل توحید) نشأت می‌گیرد: «فَلِلَّهِ خَالِقُ كُلِّ

شَيْءٍ وَهُوَ الْوَاحِدُ الْقَهَّارُ» بگو خالق همه چیز خداست و او یکتای مقنطر است «انسانی که به توحید عملی در بعد فردی آراسته شده است، می‌کوشد تمایلات درونی و تصمیم‌ها و فعالیت‌های خود را در جهت خواست و رضایت الهی قرار دهد.

(دین و زندگی دوازدهم، درس ۳، صفحه‌های ۲۰ و ۲۱)

گزینه ۴۴

پیوند محکمی میان معرفت به خداوند و ایمان به او وجود دارد، و همچین ارتباط دقیقی بین ایمان به خداوند و اخلاص برقرار است. بنابراین هر قدر که معرفت ما به خداوند بیشتر شود به افزایش درجه اخلاص کمک خواهد کرد.

بیت «أَفَرَيْشَنْ هُمْ تَبَيِّنُهُمْ خَدَوَانَدْ دَلْ أَسْتَ...» به لزوم افزایش معرفت به خدا از راه تفکر در نشانه‌های الهی اشاره دارد.

(دین و زندگی دوازدهم، درس ۳، صفحه ۴۵ و ۴۶)

گزینه ۴۵

مفهوم آیه شریفه در صورت سؤال ناظر بر سنت امداد عام است که مفهوم آیه شریفه «كَلَّا تُمِدُ هُوَلَاءِ...» نیز در همین راستاست.

(دین و زندگی دوازدهم، درس ۶، صفحه ۶۷ و ۶۸)

گزینه ۴۶

سنت املاء و استدرج منحصر حاکم بر زندگی گناهکاران است و آیه شریفه «لَا يَحِسِّنُونَ الَّذِينَ كَفَرُوا أَنَّمَا نَمْلَى لَهُمْ خَيْرٌ لِّأَنَّهُمْ لَهُمْ

لَهُمْ...» بیانگر این سنت است.

(دین و زندگی دوازدهم، درس ۶، صفحه‌های ۶۷ و ۶۸)

گزینه ۴۷

با توجه به ترجمه حدیث حضرت علی (ع): «هیچ چیزی را مشاهده نکردم مگر اینکه خدا را قبل از آن، بعد از آن، و با آن دیدم». قبل از پیدایش چیزی، خدا را دیدن،

بیانگر نیازمندی به خدا در بقا است و بعد از نابودی یک چیز، خدا را دیدن، بیانگر نیازمندی به خدا در بقا است. به طور کلی رویت خدا در جهان هستی و مشهود بودن او را بابا طاهر این گونه بیان می‌دارد:

«به صحرابنگرم، صحرابنگرم / به دریابنگرم، دریابنگرم»

(دوازدهم، درس ۱، صفحه‌های ۱۱ و ۱۲)

زبان انگلیسی (۳)

(میرحسین زاهدی)

ترجمه جمله: «به اخاطر توجه کردن بیش از حد ضرورت به مایک، او قادر نبود که اعتماد به نفسش را افزایش دهد.»

- (۱) علاقه‌مند کردن
 (۲) وقف کردن
 (۳) کاهش دادن
 (۴) افزایش دادن

(واژگان)

(میرحسین زاهدی)

ترجمه جمله: «ترسان اما لبخندزنان، ماریا توسط پدرش نجات یافت و خودش را در آغوش او که عاشقانه بغلش کرده بود، یافت.»

- (۱) عاشقانه
 (۲) بهندرت
 (۳) بطور صحیح
 (۴) ماهراهه

(واژگان)

(میرحسین زاهدی)

ترجمه جمله: «بهترین عنوان برای متن می‌تواند «پیدا کردن محل یک کلمه در لغت‌نامه» باشد.»

(درک مطلب)

(میرحسین زاهدی)

ترجمه جمله: «کلمه "dictionary" در صفحه‌ای که کلمات راهنمای آن "delete" (حذف کردن) و "direction" (جهت) هستند، ظاهر می‌شود.»

(درک مطلب)

(میرحسین زاهدی)

ترجمه جمله: «بر اساس متن، کدامیک از جملات زیر درست است؟»
 کلمه راهنمای در بالا سمت چپ اولین کلمه آن صفحه را نشان می‌دهد.»

(درک مطلب)

(میرحسین زاهدی)

ترجمه جمله: «کلمه مشخص شده "approximate" به معنی «تقریبی و نزدیک» در پاراگراف اول به معنی "close" (نزدیک) می‌باشد.»

(درک مطلب)

(ممدر، ریمی نصرآبادی)

ترجمه جمله: «کدامیک از جملات زیر سازماندهی متن را به بهترین شکل نشان می‌دهد؟»

یک مفهوم کلی تعریف می‌شود، مثال‌هایی داده می‌شود و چندین نتیجه‌گیری انجام می‌شود.»

(درک مطلب)

(ممدر، ریمی نصرآبادی)

ترجمه جمله: «مطالعات اولیه در مورد ویتامین‌ها نشان داد که ویتامین‌ها عوامل لازم برای رشد هستند که در مقادیر خیلی کوچک مورد نیازند.»

(درک مطلب)

۶۱- گزینه «۴»

(کتاب زرد عمومی (دوازدهم))

حصول این اطمینان از اعتقاد به خداوند حکیم که جهان خلقت حافظ و نگهبانی دارد که در کار او اشتباه نیست از آیه «لَنَّ اللَّهُ يَمْسِكُ السَّمَاوَاتِ...» برداشت می‌شود.

(دوازدهم، درس ۵، صفحه ۵۶)

۵۵- گزینه «۴»

(کتاب زرد عمومی (دوازدهم))

امام صادق (ع) در ادامه حدیث می‌فرماید: «... این همان است که خداوند فرموده: سنتستر جهم من حیث لا یعلمون»

(دوازدهم، درس ۶، صفحه‌های ۶۱ و ۶۲)

۵۶- گزینه «۲»

(کتاب زرد عمومی (دوازدهم))

شخصی که به نیاز دائمی و لحظه‌به لحظه خود به خداوند که در بیت «ما همه شیران ولی شیر علم / حمله‌مان از باد باشد دم به دم» نیز بیان شده است آگاه باشد (معرفت به خود)، رابطه‌اش با خدا را بیشتر احساس و ناتوانی و بندگی خود را بیشتر ابراز می‌کند. برای همین است که پیامبر گرامی ما، با آن مقام و منزلت خود در پیشگاه الهی، عاجزانه از خداوند می‌خواهد که برای یک لحظه هم، لطف و رحمت خاصش را از او نگیرد و او را به حال خود واگذار نکند: «اللَّهُمَّ لَا تَكُلِّنِي إِلَى نَفْسِي طَرْفَةَ عَيْنٍ أَبَدًا: خدایا مرا چشم به هم زدنی به خودم وا مگذار.»

(دوازدهم، درس ۱، صفحه‌های ۱۰ و ۱۱)

۵۷- گزینه «۳»

(کتاب زرد عمومی (دوازدهم))

اختیار انسان یک تقدیر الهی است. وجود اختیار و اراده در انسان ناشی از اراده الهی و خواست خداست. به عبارت دیگر خداوند اراده کرده است که انسان موجودی مختار و دارای اراده باشد. در فعل اختیاری تا زمانی که ما به انجام دادن فعلی اراده نکرده‌ایم، آن فعل انجام نمی‌گیرد. در عین حال وجود ماراده و عملی که از ما سر می‌زند، همگی واگسته به اراده خداوند است. یعنی اراده انسان در طول اراده خداست و با آن منافاتی ندارد.

(دوازدهم، درس ۵، صفحه‌های ۵۹ تا ۶۱)

۵۸- گزینه «۱»

(کتاب زرد عمومی (دوازدهم))

امام علی (ع) می‌فرماید: «خدای من! مرا این عزت بس که بندۀ تو باشم و این افتخار بس که تو پروردگار منی» بنابراین آیه شریفه «لَنْ أَبْدُوْنِي هَذَا صِرَاطُ مُسْتَقِيمٍ» با اشاره به بندگی خدا به نهایت عزت اشاره دارد و پذیرفتن خداوند به عنوان «پروردگار (رب)» که مؤید توحید در روایت است، بیانگر بالاترین افتخار است.

(دوازدهم، درس‌های ۳ و ۴، صفحه‌های ۱۸ و ۲۰ و ۲۳)

۵۹- گزینه «۲»

(کتاب زرد عمومی (دوازدهم))

برای یک انسان موحد جهان معنای خاص خود را دارد، او هیچ حادثه‌ای را در عالم بی‌حکمت نمی‌داند گرچه حکمتش را نداند. گزینه یک به نحوه زندگی او مربوط می‌شود، نه نکاح او به عالم.

(دوازدهم، درس ۳، صفحه ۳۲)

(کتاب زرد عمومی (وازدهم)

ترجمه جمله: «علمایان مکرراً به ما یادآوری می‌کند که بدون بادقت خواندن دستورالعمل‌ها، فوراً به سوالات پاسخ ندهیم، آن‌ها (دستورالعمل‌ها) به شما می‌گویند که چگونه مسائل را حل کنید.»

- (۱) نماد چیزی بودن
 (۲) اراده شدن، پریدن به
 (۳) فهمیدن
 (۴) جستجو و کردن لغت

(واژگان)

«۷۵- گزینه»

(محمد رحیم نصرآبادی)

ترجمه جمله: «از متن می‌توان نتیجه‌گیری کرد که دانشمندان هنوز همه چیز را درباره ویتامین‌ها نمی‌دانند.»

(درک مطلب)

«۶۹- گزینه»

ترجمه جمله: «این متن به احتمال زیاد در کدام بخش از یک کتاب علمی پدیدار

»
«۷۰- گزینه»

ترجمه جمله: «این متن به احتمال زیاد در کدام بخش از یک کتاب علمی پدیدار

»
«۷۱- گزینه»

«غذا و نیازهای انسان»

(درک مطلب)

کتاب زرد

(کتاب زرد عمومی (وازدهم)

ترجمه جمله: «اعتقاد بر این است که توانایی انسان‌ها برای فکر کردن، نوشتن و صحبت کردن همترین عاملی باشد که آن‌ها را از حیوانات تمایز می‌سازد.»

- (۱) به مخاطره انداختن
 (۲) بهبود دادن
 (۳) تمایز کردن
 (۴) بزرگنمایی کردن

(واژگان)

«۷۶- گزینه»

(کتاب زرد عمومی (وازدهم)

ترجمه جمله: «او احمق است. وقتی پول زیادی دارد، همه آن را خیلی سریع خرج می‌کند و بعد هیچ پولی برای غذا ندارد!»

«۷۱- گزینه»

نکته مهم درسی

با توجه به معنی جمله، باید از کلمه ربط هم پایه "and" استفاده کنیم.

(کرامر)

«۷۲- گزینه»

ترجمه جمله: «این باور وجود دارد که الکساندر سلکرک یک الگو برای رابینسون کروزوئه است، اما داستان او از رمان معروف خیلی متفاوت بود.»

نکته مهم درسی

دقت کنید اصل جمله به صورت زیر بوده است:
They believe Alexander Selkirk is a model for ...

برای مجهول کردن "believe" از ساختار زیر استفاده کردیم:
" مصدر با "to be" + صرف فعل "believed" + "نهاد" (کرامر)

«۷۳- گزینه»

نکته مهم درسی

زمان اصلی جمله با وجود ترکیب "had left" نشان‌دهنده ماضی بعید است؛ پس با توجه به معنی جمله کافی است همین فعل را به صورت منفی (hadn't) در دنباله سؤال به کار ببریم.

(کرامر)

«۷۴- گزینه»

نکته مهم درسی

ترجمه جمله: «هنوز برای خانواده حیرت‌آور بود که چرا دختری که او عاشقش بود و

قصد داشت تاستان آینده با او ازدواج کند، بدون هیچ دلیل معقولی ترکش کرد.»

نکته مهم درسی

تست در مورد کاربرد ضمایر موصولی است. اگر به معنی جمله دقت کنید، متوجه می‌شویم که اسم "the girl" نسبت به فعل "fell in love" نقش مفعولی دارد، پس ضمیر موصولی "whom" به کار می‌رود. از طرفی، عبارت "fell in love" به معنی "عاشق شدن" با حرک اضافه "with" همراه است که می‌تواند قبل از "whom" به کار رود. غلط بودن گزینه «۱» به این خاطر است که بعد از "who" اسم به کار نمی‌رود، بلکه فعل قرار می‌گیرد. گزینه «۳» نیز غلط است زیرا "that" با حرک اضافه به کار نمی‌رود. ترکیب گزینه «۴» نادرست است.

(کرامر)

(کتاب زرد عمومی (وازدهم)

ترجمه جمله: «پرشکان ابراز امیدواری می‌کنند و می‌گویند که بیماری هنوز در مرحله میانی خودش است که به این معناست که بیماری فعال نیست و اکنون به راحتی می‌تواند درمان شود.»

- (۱) پیشرفت
 (۲) صلح‌آمیز
 (۳) مسئول
 (۴) میانی

(واژگان)

«۷۹- گزینه»

(کتاب زرد عمومی (وازدهم)

(کتاب زرد عمومی (وازدهم)

ترجمه جمله: «من فکر می‌کنم برای دانش‌آموزان ضروری است که فقط از کسانی که در آموزش حرفه‌ای هستند، یعنی (به عبارت دیگر) معلمان، توصیه کارشناسانه بخواهند، نه از هیچ کس دیگر.»

- (۱) ایمان، عقیده
 (۲) توصیه
 (۳) نتیجه
 (۴) رسم، سنت

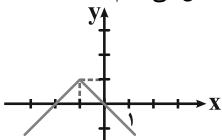
(واژگان)

«۸۰- گزینه»

برای رسم نمودار $y = -|x+1| + 1$, نمودار $y = -|x|$ را یک واحد به بالا و

یک واحد به سمت چپ منتقل می کنیم:

مشاهده می کنیم که نمودار فوق از سه ناحیه عبور می کند.

(ریاضی اول، صفحه های ۱۱۷ تا ۱۱۸)

(ریاضی سوم، صفحه های ۱۵ تا ۱۶)

«۴»-گزینه ۸۵

(آرمان پلاسی فردر)

$$\frac{2}{1-\sqrt{3}} \times \frac{1+\sqrt{3}}{1+\sqrt{3}} = \frac{2(1+\sqrt{3})}{-2} = -(1+\sqrt{3})$$

$$1 < \sqrt{3} < 2 \Rightarrow 2 < 1+\sqrt{3} < 3 \Rightarrow -3 < -(1+\sqrt{3}) < -2$$

$$\Rightarrow |-(1+\sqrt{3})| = -3$$

پس داریم:

$$f\left(\frac{2}{1-\sqrt{3}}\right) = f(-1-\sqrt{3}) = \frac{[-1-\sqrt{3}]+1}{2} = \frac{-3+1}{2} = -1$$

(ریاضی اول، صفحه های ۱۱۹ تا ۱۲۰)

(ریاضی سوم، صفحه های ۵۶ تا ۵۷)

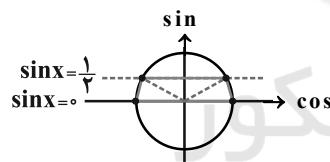
«۳»-گزینه ۸۶

(میثم صدری)

$$\sin x + \cos 2x = 1 \Rightarrow \sin x = 1 - \cos 2x \Rightarrow \sin x = 2 \sin^2 x$$

$$\Rightarrow 2 \sin^2 x - \sin x = 0 \Rightarrow \sin x(2 \sin x - 1) = 0$$

$$\begin{cases} \sin x = 0 \\ \sin x = \frac{1}{2} \end{cases}$$

جوابها را روی دایره مثلثاتی نشان می دهیم. همان طور که ملاحظه می کنید،

شكل حاصل یک دو زنگه متساوی الساقین است.

(ریاضی سوم، صفحه های ۴۱ تا ۴۲)

(شهریار ولایی)

«۳»-گزینه ۸۷

$$2 \sin^2 x + 9 \cos x + 3 = 0 \Rightarrow 2(1 - \cos^2 x) + 9 \cos x + 3 = 0$$

$$\Rightarrow 2 \cos^2 x - 9 \cos x - 5 = 0$$

$$\Rightarrow \cos x = \frac{9 \pm \sqrt{121}}{4} \Rightarrow \begin{cases} \cos x = 5 \\ \cos x = -\frac{1}{2} \end{cases}$$

$$\cos x = -\frac{1}{2} \Rightarrow \cos x = \cos \frac{2\pi}{3} \Rightarrow \begin{cases} x = 2k\pi + \frac{2\pi}{3} \\ x = 2k\pi - \frac{2\pi}{3} \end{cases}$$

(شهر ام و لایبی)

«۹۱- گزینه»

حد مورد نظر برابر است با:

$$\lim_{x \rightarrow 0} \frac{(\cos^2 x)(\cos^2 x - 1)}{\sin^2 x} = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{(\cos^2 x)(-\sin^2 x)}{\sin^2 x}$$

$$= \lim_{x \rightarrow 0} (-\cos^2 x) = -1$$

(ریاضی ۲، صفحه‌های ۱۳۶ ۵ ۱۳۷)

(مسین هایلیو)

«۹۲- گزینه»دقت کنید اگر $x > 1$, آنگاه $x \rightarrow 1^+$, $x < 0$ و در نتیجه

$$\lim_{x \rightarrow 1^+} \frac{x^2 - 1}{x^3 - |1-x| - 1} = \lim_{x \rightarrow 1^+} \frac{x^2 - 1}{x^3 + (1-x) - 1}$$

$$= \lim_{x \rightarrow 1^+} \frac{x^2 - 1}{x^3 - x} = \lim_{x \rightarrow 1^+} \frac{x^2 - 1}{x(x^2 - 1)} = \lim_{x \rightarrow 1^+} \frac{1}{x} = 1$$

(ریاضی ۲، صفحه‌های ۱۳۶ ۵ ۱۳۷)

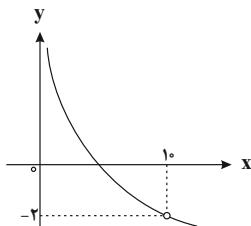
(ریاضی ۳، صفحه‌های ۱۵ ۵ ۱۵۳)

(مسین هایلیو)

«۹۳- گزینه»

$$f(x) = \frac{1 - (\log x)^2}{\log(1/x)} = \frac{(1 - \log x)(1 + \log x)}{\log(1/x) + \log x} = \frac{(1 - \log x)(1 + \log x)}{-1 + \log x}$$

$$= -(1 + \log x); \quad x \neq 1.$$

بنابراین نمودار تابع به شکل زیر است:
با توجه به نمودار داریم:

(ریاضی ۲، صفحه‌های ۱۴۸ ۵ ۱۴۹)

(ریاضی ۳، صفحه‌های ۱۵ ۵ ۱۵۳)

(آرش ریاضی)

«۹۴- گزینه»مخرج کسر، یعنی $x^3 + 2ax + b$ باید ریشه مضاعف $-3 = x$ داشته باشد.یعنی به فرم $(x + 3)^2$ باشد.

$$x^3 + 2ax + b = (x + 3)^2 = x^3 + 6x + 9 \Rightarrow \begin{cases} 2a = 6 \\ b = 9 \end{cases} \Rightarrow a = 3$$

$$\Rightarrow a + b = 12$$

(ریاضی ۳، صفحه‌های ۱۵۷ ۵ ۱۵۸)

موقعیت کمان‌های $\frac{2\pi}{3}$ و $\frac{4\pi}{3}$ در دایره مثلثاتی یکسان است؛ پس $x = 2k\pi + \frac{4\pi}{3}$ هم می‌توانیم بیان کنیم، پس
مجموعه مقادیر ۱ به صورت $\{2, 4\}$ است.

(ریاضی ۳، صفحه‌های ۱۴۲ ۵ ۱۴۳)

«۸۸- گزینه»باید $\sin 3x = 0$ و $\sin x \neq 0$, پس داریم:

$$\sin 3x = 0 \Rightarrow 3x = k\pi \Rightarrow x = k \frac{\pi}{3}$$

$$\sin x \neq 0 \Rightarrow x \neq n\pi$$

یعنی جواب‌های $\frac{k\pi}{3}$ را می‌خواهیم که $n\pi$ نباشند یا به عبارت دیگر مضرب ۳ نباشد. پس k می‌تواند $3m \pm 1$ شود ولی $3m$ نیست:

$$x = \frac{k\pi}{3} \xrightarrow[k=3m \pm 1]{k \neq 3m} x = (3m \pm 1) \frac{\pi}{3} = m\pi \pm \frac{\pi}{3}$$

دقت کنید که باید کلی ترین جواب انتخاب شود.

(ریاضی ۳، صفحه‌های ۱۴۲ ۵ ۱۴۳)

«۸۹- گزینه»

ابتدا نامساوی را به صورت زیر تبدیل می‌کنیم:

$$\tan \alpha - \sin \alpha < 0 \Rightarrow \frac{\sin \alpha}{\cos \alpha} - \sin \alpha < 0$$

همواره نامنفی

$$\Rightarrow \sin \alpha \left(\frac{1}{\cos \alpha} - 1 \right) < 0 \Rightarrow \sin \alpha \times \frac{(1 - \cos \alpha)}{\cos \alpha} < 0$$

$$\Rightarrow \frac{\sin \alpha}{\cos \alpha} < 0 \Rightarrow \tan \alpha < 0$$

 فقط تانژانت زوایای $\alpha = 90^\circ$ و $\alpha = 270^\circ$ منفی هستند.

(ریاضی ۳، صفحه‌های ۱۴۱ ۵ ۱۴۲)

(ریاضی ۱، صفحه‌های ۱۴۶ ۵ ۱۴۷)

«۹۰- گزینه»کمترین مقدار تابع $y = a \cos \theta$ با فرض $a > 0$ برابر $(-a)$ است، پس با

$$\text{توجه به نمودار تابع، داریم: } a = \frac{\Delta}{2}$$

همچنین نمودار تابع، محور x ها را با طول $\frac{7\pi}{18}$ قطع کرده است، لذا داریم:

$$f\left(\frac{7\pi}{18}\right) = 0 \Rightarrow \frac{\Delta}{2} \cos\left(3 \times \frac{7\pi}{18} + b\right) = 0 \Rightarrow \cos\left(\frac{7\pi}{6} + b\right) = 0$$

$$\Rightarrow \frac{7\pi}{6} + b = k\pi + \frac{\pi}{2}$$

$$b = k\pi - \frac{2\pi}{3} \xrightarrow[k=1]{0 < b < \pi} b = \frac{\pi}{3} \Rightarrow f(x) = \frac{\Delta}{2} \cos(3x + \frac{\pi}{3})$$

$$\xrightarrow[x=0]{\text{تلاقی با محور } y \text{ ها}} f(0) = \frac{\Delta}{2} \cos(0 + \frac{\pi}{3}) = \frac{\Delta}{2} \times \frac{1}{2} = \frac{\Delta}{4} = 1/25$$

(ریاضی ۳، صفحه‌های ۱۴۳ ۵ ۱۴۴)

(ریاضی ۳، صفحه‌های ۱۴۲ ۵ ۱۴۳)

(کتاب زرد ۹۸)

«۹۹-گزینه»

(ممدمپور مفسن)

ابتدا f^{-1} را حساب می‌کنیم. می‌دانیم برای این کار باید جای مؤلفه‌های اول و دوم را در هر زوج مرتب عوض کنیم.

$$\Rightarrow f^{-1} = \{(2,1), (5,2), (4,3), (6,4)\}$$

حال با توجه به تعریف دامنهٔ ترکیب دو تابع داریم:

$$D_{gof^{-1}} = \{x \in D_{f^{-1}} \mid f^{-1}(x) \in D_g\}$$

حال با توجه به دامنهٔ تابع g یعنی $D_g = \{2, 4, 5, 3\}$ ، داریم:

$$D_{gof^{-1}} = \{4, 5, 6\} \Rightarrow gof^{-1} = \{(4,1), (5,3), (6,2)\}$$

از طرفی برای دامنهٔ حاصل تقسیم دو تابع داریم:

$$D_{\frac{g}{gof^{-1}}} = D_g \cap D_{gof^{-1}} - \{gof^{-1} = 0\} \Rightarrow D_{\frac{g}{gof^{-1}}} = \{4, 5\}$$

با مشاهدهٔ دامنهٔ توابع گزینه‌ها، به سادگی به جواب گزینه «۱» می‌رسیم. اما برای محاسبهٔ مؤلفه‌های دوم این تابع نیز داریم:

$$\frac{g}{gof^{-1}} = \left\{ \left(4, \frac{g(4)}{gof^{-1}(4)} \right), \left(5, \frac{g(5)}{gof^{-1}(5)} \right) \right\}$$

$$= \left\{ \left(4, \frac{2}{1} \right), \left(5, \frac{6}{3} \right) \right\} \Rightarrow \frac{g}{gof^{-1}} = \{(4,2), (5,2)\}$$

(ریاضی ۳، صفحه‌های ۵۷ و ۵۸)

(ریاضی ۳، صفحه‌های ۲۲ و ۲۳)

(کتاب زرد ۹۸)

«۱۰۰-گزینه»

$$\tan\left(\frac{11\pi}{4}\right) = \tan\left(3\pi - \frac{\pi}{4}\right) = \tan\left(-\frac{\pi}{4}\right) = -\tan\frac{\pi}{4} = -1$$

$$\sin\left(\frac{15\pi}{4}\right) = \sin\left(4\pi - \frac{\pi}{4}\right) = \sin\left(-\frac{\pi}{4}\right) = -\sin\frac{\pi}{4} = -\frac{\sqrt{2}}{2}$$

$$\cos\left(\frac{13\pi}{4}\right) = \cos\left(3\pi + \frac{\pi}{4}\right) = \cos\left(\pi + \frac{\pi}{4}\right) = -\cos\frac{\pi}{4} = -\frac{\sqrt{2}}{2}$$

$$\Rightarrow \tan\left(\frac{11\pi}{4}\right) + \sin\left(\frac{15\pi}{4}\right) \cos\left(\frac{13\pi}{4}\right) = -1 + \frac{1}{2} = -\frac{1}{2}$$

(ریاضی ۳، صفحه‌های ۷۷ و ۷۸)

(کتاب زرد ۹۸)

«۱۰۱-گزینه»

با توجه به ریشه‌های قدرمطلق ($x=2$)، ضابطهٔ تابع را تفکیک کرده و قدرمطلق را برمی‌داریم:

$$f(x) = \begin{cases} \frac{x^2 - 4}{2(x-2)} = \frac{x+2}{2}, & x > 2 \\ 2, & x = 2 \\ \frac{x^2 - 4}{-2(x-2)} = \frac{x+2}{-2}, & x < 2 \end{cases}$$

«۹۵-گزینه»

$$\lim_{x \rightarrow 1} \frac{f(1) - f(x)}{x - 1} = -\lim_{x \rightarrow 1} \frac{f(x) - f(1)}{x - 1} = -f'(1)$$

مشتق همان شب خط مماس بر منحنی است. در تابع خطی، اگر θ زاویهٔ خط با جهت مثبت محور x ها باشد، داریم:

$$\tan \theta = -\tan 30^\circ = -\frac{\sqrt{3}}{3}$$

$$\Rightarrow f'(1) = -\frac{\sqrt{3}}{3} \Rightarrow -f'(1) = \frac{\sqrt{3}}{3}$$

(ریاضی ۳، صفحه‌های ۳۰ و ۳۱)

(ریاضی ۳، صفحه‌های ۶۶ و ۶۷)

ریاضی ۳ (سوالات کنکور)

(کتاب زرد ۹۸)

«۹۶-گزینه»

زاویهٔ x در ربع سوم دایرهٔ مثلثاتی قرار دارد، پس $\cos x < 0$ و داریم:

$$1 + \tan^2 x = \frac{1}{\cos^2 x}, \quad \sin \frac{\pi}{4} = \frac{\sqrt{2}}{2}$$

$$\sqrt{1 + \tan^2 x} (\sin \frac{\pi}{4} - \sin^2 x) = \sqrt{\frac{1}{\cos^2 x}} \times \left(\frac{\sqrt{2}}{2} - \sin^2 x \right)$$

$$= \frac{1}{|\cos x|} \times (1 - \sin^2 x) = \frac{\cos x}{-\cos x} = -\cos x$$

(ریاضی ۳، صفحه‌های ۳۴ و ۳۵)

(ریاضی ۳، صفحه‌های ۷۷ و ۷۸)

«۹۷-گزینه»

تابع را با توجه به ریشه‌های قدرمطلق $x=-2$ و $x=1$ به سه بازهٔ تفکیک می‌کنیم:

اکیداً نزولی $\Rightarrow f(x) < -2$: $-x - 2 - x + 1 = -2x - 1$

هم صعودی و هم نزولی $\Rightarrow -2 \leq x \leq 1$: $x + 2 - x + 1 = 3 \Rightarrow x + 1 = 3$

اکیداً صعودی $\Rightarrow x + 2 + x - 1 = 2x + 1 \Rightarrow x + 1 = 2x + 1 \Rightarrow x = 0$

پس برای $x < -2$ یا $x > 1$ تابع اکیداً نزولی است.

(ریاضی ۳، صفحه‌های ۵ و ۶)

«۹۸-گزینه»

$$\sqrt{4x^2 + x} = \sqrt{4(x^2 + \frac{x}{4})} = 2\sqrt{(x + \frac{1}{8})^2 - \frac{1}{64}}$$

عدد $\frac{-1}{64}$ در کنار $(x + \frac{1}{8})$ ناجیز است و از آن صرف‌نظر می‌شود:

$$\lim_{x \rightarrow -\infty} 2x + \sqrt{4x^2 + x} = \lim_{x \rightarrow -\infty} 2x + 2\sqrt{(x + \frac{1}{8})^2}$$

$$= \lim_{x \rightarrow -\infty} 2x + 2\left|x + \frac{1}{8}\right| = 2x - 2x - \frac{1}{4} = -\frac{1}{4}$$

تذکر: در $x \rightarrow -\infty$ داخل قدرمطلق منفی است.

(ریاضی ۳، صفحه‌های ۵ و ۶)

$$x = -1 : \begin{cases} \lim_{x \rightarrow (-1)^-} f(x) = -a + b = f(-1) \\ \lim_{x \rightarrow (-1)^+} f(x) = (-1)[(-1)^+] = (-1)(-1) = 1 \end{cases}$$

شرط پیوستگی $\rightarrow -a + b = 1 \quad (1)$

$$x = 1 : \begin{cases} \lim_{x \rightarrow 1^-} f(x) = (1)[1^-] = 0 \\ \lim_{x \rightarrow 1^+} f(x) = a + b = f(1) \end{cases}$$

شرط پیوستگی $\rightarrow a + b = 0 \quad (2)$

$$(1), (2) \rightarrow a = -\frac{1}{2}, b = \frac{1}{2}$$

(ریاضی ۲، صفحه‌های ۱۳۷ و ۱۳۸)

(کتاب زیر، ۹۸)

«۳» - گزینه ۱۰۵

$$\begin{aligned} & \sin\left(\frac{4\pi}{3} + \alpha\right) \cos\left(\frac{7\pi}{3} - \alpha\right) - \tan\left(-\frac{3\pi}{2} + \alpha\right) \\ &= \sin\left(\frac{\pi}{3} + \alpha\right) \cos\left(\frac{4\pi}{3} - \alpha\right) + \tan\left(\frac{3\pi}{2} - \alpha\right) \\ &= \cos\alpha \times (-\sin\alpha) + \cot\alpha \end{aligned}$$

با استفاده از رابطه $\cos^2 \alpha = \frac{1}{1 + \tan^2 \alpha}$ بقیه نسبت‌های مثلثاتی α را

به دست می‌آوریم (دقت کنید چون α در ربع سوم است پس $\sin \alpha < 0$ و $\cos \alpha < 0$ و $\cot \alpha > 0$)

$$\cos^2 \alpha = \frac{1}{1 + \frac{16}{9}} = \frac{9}{25} \Rightarrow \cos \alpha = -\frac{3}{5}$$

$$\sin^2 \alpha = 1 - \cos^2 \alpha = 1 - \frac{9}{25} = \frac{16}{25} \Rightarrow \sin \alpha = -\frac{4}{5}$$

$$\cot \alpha = \frac{1}{\tan \alpha} = \frac{3}{4}$$

$$\cos \alpha \times (-\sin \alpha) + \cot \alpha = \left(-\frac{3}{5}\right) \times \frac{4}{5} + \frac{3}{4}$$

$$= -\frac{12}{25} + \frac{3}{4} = \frac{-48 + 75}{100} = \frac{27}{100} = +/\pm 27$$

(ریاضی ۲، صفحه‌های ۷۷ و ۷۸)

(کتاب زیر، ۹۸)

«۴» - گزینه ۱۰۶

$$\cos 3x = -\cos x \Rightarrow \cos 3x = \cos(\pi - x)$$

$$\Rightarrow \begin{cases} 3x = 2k\pi + \pi - x \Rightarrow 4x = 2k\pi + \pi \Rightarrow x = \frac{k\pi}{2} + \frac{\pi}{4} \\ 3x = 2k\pi - (\pi - x) \Rightarrow 2x = 2k\pi - \pi \Rightarrow x = k\pi - \frac{\pi}{2} \end{cases}$$

حد راست و حد چپ تابع را در $x = 2$ بدست آورده و با مقدار تابع در $x = 2$ مقایسه می‌کنیم.

$$\lim_{x \rightarrow 2^+} f(x) = \frac{2+2}{2} = 2$$

$$\lim_{x \rightarrow 2^-} f(x) = \frac{2+2}{-2} = -2$$

چون در $x = 2$ فقط حد راست با مقدار تابع برابر است، پس تابع فقط از راست پیوسته است.

(ریاضی ۲، صفحه‌های ۱۳۷ و ۱۳۸)

(کتاب زیر، ۹۸)

«۴» - گزینه ۱۰۲

$$f(x) = \frac{2}{5}x - 4 \quad g(x) = x^3 + x$$

$$(g^{-1} \circ f^{-1})(\lambda) = a \Rightarrow g^{-1}(f^{-1}(\lambda)) = a$$

ابتدا (λ) را محاسبه می‌کنیم:

$$f^{-1}(\lambda) = m \Rightarrow f(m) = \lambda \Rightarrow \frac{2}{5}m - 4 = \lambda \Rightarrow m = \frac{5}{2}\lambda + 2$$

$$g^{-1}(f^{-1}(\lambda)) = g^{-1}(20) = a \Rightarrow g(a) = 20$$

$$\Rightarrow a^3 + a = 20 \Rightarrow a = 2$$

(ریاضی ۳، صفحه‌های ۱۴ و ۲۲)

(کتاب زیر، ۹۸)

«۴» - گزینه ۱۰۳

ابتدا دامنه تابع f را می‌یابیم:

$$D_f : \begin{cases} x \neq 1 \\ -3 \leq x \leq 3 \end{cases} \Rightarrow D_f = [-3, 3] - \{1\}$$

برای اینکه بازه مورد نظر زیرمجموعه‌ای از D_f باشد، باید این بازه زیرمجموعه‌ای از بازه $(-3, 1]$ یا $[1, 3]$ باشد. بنابراین دو حالت داریم:

$$(k-2, 3k+2) \subset [-3, 1] \Rightarrow \begin{cases} k-2 \geq -3 \Rightarrow k \geq -1 \\ 3k+2 \leq 1 \Rightarrow k \leq -\frac{1}{3} \end{cases}$$

$$\Rightarrow k \in [-1, -\frac{1}{3}]$$

$$(k-2, 3k+2) \subset (1, 3] \Rightarrow \begin{cases} k-2 \geq 1 \Rightarrow k \geq 3 \\ 3k+2 \leq 3 \Rightarrow k \leq -\frac{1}{3} \end{cases} \Rightarrow \text{غیرممکن}$$

بنابراین محدوده قابل قبول برای متغیر k ، بازه $[-1, -\frac{1}{3}]$ است که نزدیک ترین بازه به این بازه در گزینه «۴» آمده است.

(ریاضی ۱، صفحه‌های ۱۴ و ۱۵)

(ریاضی ۲، صفحه‌های ۱۴ و ۱۵)

(کتاب زیر، ۹۸)

«۳» - گزینه ۱۰۴

برای اینکه تابع f در $\mathbb{R}$ پیوسته باشد، کافی است در نقاط -1 و $+1$ پیوسته باشد.

مشابه بالا اثبات می شود که $\lim_{x \rightarrow \frac{2\pi}{3}^-} f(x) = +\infty$

$$\lim_{x \rightarrow \frac{2\pi}{3}^+} \frac{\sin x}{1+2\cos x} = \frac{\sin \frac{4\pi}{3}}{1+2(-\frac{1}{2})^+} = \frac{-\frac{\sqrt{3}}{2}}{+\cdot} = -\infty$$

$\lim_{x \rightarrow \frac{2\pi}{3}^+} f(x)$ پس $\lim_{x \rightarrow \frac{2\pi}{3}^-} f(x) = +\infty$ وجود ندارد.

فقط گزینه «۱» صحیح است.

(ریاضی ۳، صفحه های ۵۷ و ۵۸)

(کتاب زرد ۹۸)

«۴» گزینه «۴»

$$\begin{aligned} \lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{f(x)}{x} &= \lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{x - \sqrt{4x^2 + x}}{x} \stackrel{\text{پرتوان}}{=} \lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{x - \sqrt{4x^2}}{x} \\ &= \lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{x - |2x|}{x} \stackrel{x < 0}{=} \lim_{x \rightarrow -\infty} \frac{x + 2x}{x} = 3 \end{aligned}$$

(ریاضی ۳، صفحه های ۵۸ و ۶۳)

(کتاب زرد ۹۸)

«۴» گزینه «۴»

$$4 \sin x \sin\left(\frac{3\pi}{2} - x\right) = 1 \Rightarrow -4 \sin x \cos x = 1$$

$$\Rightarrow -2 \sin 2x = 1 \Rightarrow \sin 2x = -\frac{1}{2} = \sin\left(-\frac{\pi}{6}\right)$$

$$\Rightarrow \begin{cases} 2x = 2k\pi - \frac{\pi}{6} \Rightarrow x = k\pi - \frac{\pi}{12} & (1) \\ 2x = 2k\pi + \pi - \left(-\frac{\pi}{6}\right) \Rightarrow x = k\pi + \frac{7\pi}{12} & (2) \end{cases}$$

چون جوابها را در بازه $[0, 2\pi]$ می خواهیم در جواب (۱) مقادیر

و در جواب (۲) نیز $k = 0, 1$ را جایگزین می کنیم:

$$x = \frac{11\pi}{12}, \frac{23\pi}{12}, \frac{7\pi}{12}, \frac{19\pi}{12}$$

$$\text{مجموع جوابها} = \frac{\pi(11+23+7+19)}{12} = \frac{60\pi}{12} = 5\pi$$

(ریاضی ۳، صفحه های ۴۱ و ۴۲)

به ازای $x = k\pi - \frac{\pi}{2}$ است که با شرط سوال $(\cos x \neq 0)$ مغایرت دارد. پس فقط قابل قبول است.

(ریاضی ۳، صفحه های ۴۱ و ۴۲)

(کتاب زرد ۹۸)

«۴» گزینه «۴»

با جایگذاری $x = 2$ در عبارت داده شده، به اینهام می رسیم:

$$\lim_{x \rightarrow 2} \frac{2 - \sqrt[3]{3x+2}}{5x^2 - 18x + 16}$$

$$= \lim_{x \rightarrow 2} \frac{2 - \sqrt[3]{3x+2}}{5x^2 - 18x + 16} \times \frac{2 + \sqrt[3]{3x+2} + \sqrt[3]{(3x+2)^2}}{2 + \sqrt[3]{3x+2} + \sqrt[3]{(3x+2)^2}}$$

$$= \lim_{x \rightarrow 2} \frac{8 - (3x+2)}{(5x^2 - 18x + 16)(4+4+4)} = \lim_{x \rightarrow 2} \frac{-3(x-2)}{(x-2)(5x-8)(12)}$$

$$= \lim_{x \rightarrow 2} \frac{-3}{(5x-8)(12)} = \frac{-3}{(2)(12)} = -\frac{1}{8}$$

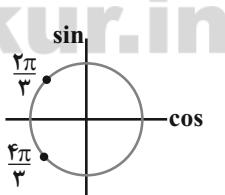
(ریاضی ۳، صفحه های ۱۱۰ و ۱۱۱)

(ریاضی ۳، صفحه های ۵۰ و ۵۱)

(کتاب زرد ۹۸)

«۱» گزینه «۱»

موقعیت زاویه های $\frac{2\pi}{3}$ و $\frac{4\pi}{3}$ روی دایره مثلثاتی مطابق شکل زیر است:

$$\cos \frac{2\pi}{3} = \cos \frac{4\pi}{3} = -\frac{1}{2}$$

می دانیم:

$$\lim_{x \rightarrow \frac{2\pi}{3}^+} \frac{\sin x}{1+2\cos x} = \frac{\sin \frac{2\pi}{3}}{1+2(-\frac{1}{2})^-} = \frac{\frac{\sqrt{3}}{2}}{1+(-1)^-} = \frac{\frac{\sqrt{3}}{2}}{\cdot^-} = -\infty$$

می‌گیرد. اگر مادر ناقل هموفیل باشد، نیمی از پسران سالم و نیمی دیگر هموفیل خواهد بود.

(زیست‌شناسی ۳، صفحه‌های ۴۳۲ و ۴۳۳)

(مسعود مرادی)

۱۱۴- گزینه «۳»

اگر ژن نمود مادر برای گروه خونی $I^A I^A$ باشد، نمی‌تواند فرزندی با گروه خونی B داشته باشد. بنابراین ژن نمود مادر برای گروه خونی قطعاً $I^A I^A$ خواهد بود. ژن نمود پدر با توجه به گروه خونی فرزندان می‌تواند $I^A I^B$ و یا $I^B I^B$ باشد. در هر دوی این حالات پدر در یکی از کروموزوم‌های شماره ۹ خود دارای ژن آنزیم B می‌باشد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: در هیچ از حالات ممکن برای گروه خونی پدر، ژن نمود خالص دیده نمی‌شود.

گزینه «۲»: اگر ژن نمود پدر $I^B I^B$ باشد، فاقد کربوهیدرات A در غشای گویچه‌های قرمز خود می‌باشد.

گزینه «۴»: اگر ژن نمود پدر $I^A I^B$ باشد، دارای رابطه همتوانی میان دگره‌های گروه خونی خود می‌باشد.

(زیست‌شناسی ۳، صفحه‌های ۴۳۹ و ۴۴۰)

(امیرضا پاشاپور گلانه)

۱۱۵- گزینه «۲»

اطلاعات وراثتی در بیوکاریوت‌ها، درون هسته و در بیش از یک مولکول دنا و همچنین در دنای سیتوپلاسمی قرار گرفته است. در گروهی از باکتری‌ها اطلاعات وراثتی در یک مولکول دنای حلقی و مولکول‌های دیگری به نام دیسک قرار گرفته است اما گروهی دیگر از باکتری‌ها فاقد دیسک هستند و تمام اطلاعات وراثتی آن‌ها تنها در یک مولکول دنای حلقی قرار گرفته است.

نکته: دیسک‌ها موجب افزایش مقاومت باکتری‌ها در برابر آنتی‌بیوتیک‌ها می‌شوند. بنابراین باکتری‌های فاقد دیسک در برابر آنتی‌بیوتیک‌ها بدون مقاومت نیستند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: باکتری‌های دارای دیسک، فاقد فامتن‌های خطی هستند.

گزینه «۳»: حفاظت از اطلاعات وراثتی توسط غشاها گوناگون، در مورد بیوکاریوت‌ها صدق می‌کند اما برای باکتری‌های دارای دیسک، خیر.

گزینه «۴»: اغلب پروکاریوت‌ها فقط یک جایگاه آغاز همانندسازی در دنای خود دارند؛ بنابراین بعضی باکتری‌ها بیش از یک جایگاه آغاز همانندسازی (محل شروع فعالیت آنزیم‌های هلیکاز) دارند.

(زیست‌شناسی ۳، صفحه‌های ۵، ۶ و ۷)

(بهرام میرهیبی)

۱۱۱- گزینه «۲»

در آزمایش ایوری و همکارانش مشخص شد که انتقال صفت فقط در حضور آنزیم‌های تجزیه‌کننده دنا (DNA) رخ نمی‌دهد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: گرفتگی نمی‌دانست که دنا (DNA) ماده وراثتی است.

گزینه «۳»: چارگاف نشان داد که در هر مولکول دنا (DNA) مقدار آدنین با مقدار تیمین برابر است.

گزینه «۴»: واتسون و کریک نشان دادند که هر مولکول دنا (DNA) از دو رشته پلی نوکلئوتیدی ساخته شده که به دور محوری فرضی (طبی) پیچیده شده‌اند.

(زیست‌شناسی ۳، صفحه‌های ۳ و ۵ تا ۷)

(علی پناهی‌شایق)

۱۱۲- گزینه «۴»

در مرحله ادامه ترجمه، پیوند هیدروژنی در جایگاه E شکسته می‌شود. در این مرحله ممکن است انواعی از رنای ناقل وارد جایگاه A شوند ولی فقط رنایی که با کدون جایگاه A مکمل است، استقرار پیدا می‌کند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: در مرحله طویل شدن، پیوند هیدروژنی در جایگاه A تشکیل می‌شود.

دقت کنید شکسته شدن پیوند هیدروژنی در جایگاه E نمی‌تواند بعد از تشکیل پیوند هیدروژنی در جایگاه A باشد، زیرا جایگاه E و A هم‌زمان اغفال نیستند.

نکته: در مرحله طویل شدن ترجمه، ابتدا رنای ناقل فاقد آمینواسید از جایگاه E خارج می‌شود و در ادامه، رنای ناقل حاوی آمینواسید در جایگاه A مستقر می‌شود.

گزینه «۲»: شکسته شدن پیوند هیدروژنی در جایگاه P، در مرحله پایان دیده می‌شود. در مرحله پایان پروتئین‌هایی به نام عوامل آزادکننده در جایگاه A قرار می‌گیرند (نه فقط یک پروتئین) و سبب جدا شدن دو زیر واحد رناتن می‌شوند.

گزینه «۳»: تشکیل پیوند هیدروژنی در جایگاه P، فقط در مرحله آغاز دیده می‌شود که در این مرحله، حرکت رناتن دیده نمی‌شود.

(زیست‌شناسی ۳، صفحه‌های ۳ و ۵)

(امیرحسین بهروزی‌فر)

۱۱۳- گزینه «۲»

اگر در خانواده‌ای دختری با شایع‌ترین نوع هموفیلی وجود داشته باشد، قطعاً پدر

هموفیل (X^hY) است ولی مادر ممکن است هموفیل (X^hX^h) و یا ناقل

(X^HX^h) باشد. در صفات وابسته به X، دختر یک X از پدر و یک X را از

مادرش می‌گیرد. پسر نیز (در حالت طبیعی) X خود را از مادر و Y خود را از پدرش

(سینا تادری)

۱۱۸- گزینه «۱»

بررسی گزینه‌ها:

گزینه «۱»: آنژیم هلیکاز با ایجاد دوراهی همانندسازی، فاصله بین دو رشته دنا را افزایش می‌دهند و سپس آنژیم دِنابسپاراز پیوند قند-فیفتات را برقرار می‌سازند.

گزینه «۲»: دقت کنید بارشدن پیچ و تاب دنا و جدایی پروتئین‌های همراه آن یعنی هیستون‌ها از آن، بیش از شروع فرایند همانندسازی صورت می‌پذیرد و جزء مراحل همانندسازی طبقه‌بندی نمی‌شود.

نکته: نخستین گام در مراحل همانندسازی، فعالیت آنژیم هلیکاز در دوراهی همانندسازی است.

گزینه «۳»: در مراحل همانندسازی دنا، ابتدا دو رشته دنا از هم جدا شده و پیوند هیدروژنی گسترش می‌شود و سپس پیوند فسفودی استر تشکیل می‌گردد. گزینه «۴»: ابتدا آنژیم هلیکاز در طول مولکول دنا حرکت می‌کند و دو رشته مولکول دنا را از هم باز می‌کند و سپس در هنگام تشکیل پیوند فسفودی استر، مقداری انرژی آزادسازی می‌شود.

(زیست‌شناسی ۳، صفحه‌های ۱۵ و ۱۶)

(علیرضا آروین)

۱۱۹- گزینه «۴»

تغییر ماندگار در نوکلئوتیدهای ماده و راثتی را جهش می‌نامند. پرتو فرابنفش که در نور خورشید وجود دارد، باعث تشکیل پیوند بین دو تیمین مجاور هم در دنا می‌شود که به آن دوپار (دیمر) تیمین می‌گویند. طبق شکل ۵ کتاب درسی نیز مشخص است، دوپار تیمین در يك رشته دنا تشکیل می‌شود.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: جهش‌های فامتی حذفی غالباً باعث مرگ یاخته می‌شوند.
گزینه «۲»: در یوکاریوت (هوهسته‌ای)‌ها اپرатор وجود ندارد.

گزینه «۳»: ژن‌گان به کل محتوای ماده و راثتی گفته می‌شود و برابر است با مجموع محتوای ماده و راثتی هسته‌ای و سیتوپلاسمی، طبق قرارداد، ژن‌گان هسته‌ای را معادل مجموعه‌ای شامل يك نسخه از هر يك از انواع فامتن‌ها در نظر می‌گیرند. ژن‌گان هسته‌ای انسان شامل ۲۲ فامتن غیرجنسی و فامتن‌های جنسی X و Y است. در صورت وقوع نوعی جهش عددی مثل افراد مبتلا به نشانگان داون، محتوای ماده و راثتی و نوع فامتن‌ها تغییر نمی‌کند. درنتیجه ژنوم هسته‌ای نیز ثابت می‌ماند.

(زیست‌شناسی ۳، صفحه‌های ۱۵۲ و ۱۵۳)

(غیرفرهنهک)

۱۲۰- گزینه «۳»

انتخاب طبیعی در جهت افزایش سازگاری جمعیت با محیط عمل می‌کند؛ اما هیچ گاه نمی‌تواند موجب ایجاد ال‌های جدید در جمعیت شود.

(سپاه مenzeپور)

۱۱۶- گزینه «۳»

ساختار اول پروتئین به نحوه قرارگیری گروههای R و استره نیست. پیوندهای تشبیه‌کننده یونی در ساختار سوم مشاهده می‌شود.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: برهم‌کنش‌های آب‌گریز، منشأ تشکیل ساختار سوم پروتئین‌هاست که در این ساختار، پروتئین‌ها به شکل کروی درمی‌آیند. ساختار سوم پروتئین‌ها با تشکیل پیوندهای هیدروژنی، اشتراکی و یونی تشبیه می‌شوند.

گزینه «۲»: پیوند هیدروژنی برای اولین بار در ساختار دوم پروتئین‌ها تشکیل می‌شود. ساختار دوم پروتئین‌ها در ساختار نهایی تمام پروتئین‌ها دیده می‌شود، زیرا ساختار نهایی پروتئین ممکن است ساختار سوم با چهارم باشد، بنابراین قطعاً ساختار دوم در آن وجود دارد.

گزینه «۴»: ساختار چهارم پروتئین، دارای همه پیوندهای قابل تشکیل در پروتئین است (بهدلیل قرارگیری زیرواحدات کنار هم و تشکیل ساختار سه‌بعدی پروتئین). در هموگلوبین زیرواحدات تشکیل دهنده پروتئین در ساختار چهارم، دویه دو مشابه هم هستند.

نکته: در پروتئین‌های تکرشته‌ای، ساختار سوم و در پروتئین‌های چندرشته‌ای، ساختار چهارم دارای همه پیوندهای قابل تشکیل در ساختار پروتئین‌ها هستند.

(زیست‌شناسی ۳، صفحه‌های ۱۶ و ۱۷)

(میتبی عطار)

۱۱۷- گزینه «۴»

رنای ناقلى که آخرین آمینواسید موجود در انتهای کربوکسیل پلی‌پپتیدهای تازه ساخته شده را به رنان وارد می‌کند، آخرین رنای ناقلى است که به رنان وارد می‌شود. آخرین رنای ناقلى، پس از آنکه زنجیره پلی‌پپتیدی تازه ساخته شده از آن جدا شد، به جای آنکه به جایگاه E رفته و از آنجا خارج شود، از همان جایگاه P خارج می‌شود.

نکته: در يك رشته پلی‌پپتیدی، انتهای آمینی آمینواسید اول و انتهای کربوکسیل آمینواسید آخر آزاد است و در تشکیل پیوند پپتیدی شرکت نمی‌کند. نکته: آنژیم اتصال دهنده رنا به آمینواسید، بین انتهای کربوکسیل آمینواسید و رنای ناقلى پیوند کووالان برقرار می‌کند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: آخرین رنای ناقلى برخلاف رنای ناقلى قبلی، از جایگاه P رنان خارج می‌شود.

گزینه «۲»: اولین رنای ناقلى، از طریق پادرمزه UAC به توالی AUG رنای پیک متصل می‌شود، اما الزاماً آخرین رنای ناقلى دارای آمینواسید، پادرمزه UAC ندارد.

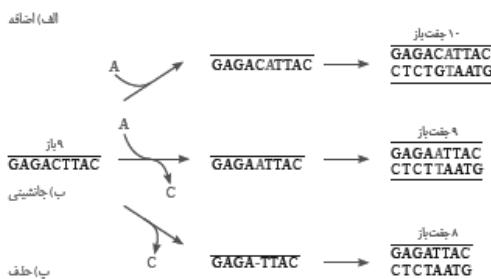
گزینه «۳»: آخرین رنای ناقلى برخلاف اولین رنای ناقلى، ابتدا به جایگاه A رنان وارد می‌شود.

(زیست‌شناسی ۳، صفحه‌های ۲۷ و ۲۸)

در این جهش حذفی نشان داده شده، تنها یک آمینو اسید زنجیره تغییر می‌کند.

عبارت (د): با تغییر رمز یک آمینو اسید به رمزی دیگر، ممکن است رمز جدید مربوط به همان آمینو اسید باشد که این جهش نوعی جهش خاموش خواهد بود. همچنین این تغییر ممکن است بر اثر نوعی جهش تغییر در چارچوب نیز اتفاق بیفتد.

(زیست‌شناسی ۳، صفحه‌های ۵۰ و ۵۱)

(محمد‌مهدی روزبهانی)

۱۲۳- گزینه «۲»

دقت کنید تشکیل پیوند هیدروژنی بین بازه‌های آلی دورشته مکمل، بدون دخالت آنزیمه‌های درون‌باخته‌ای انجام می‌شود. این نکته در گنکور سراسری ۹۸ نیز مطرح شده است. اما دقت کنید در سایر فرایندها آنزیمه‌های پروتئینی دخالت دارند.

(زیست‌شناسی ۳، صفحه‌های ۱۱، ۱۲، ۱۳ و ۱۴)

(زیست‌شناسی ۱، صفحه‌های ۷۵، ۷۶ و ۷۷)

(امیر‌رضیا پاشاپورگلانه)

۱۲۴- گزینه «۳»

منظور صورت سوال اندام‌های همتا می‌باشد. موارد ب، ج و د صحیح‌اند.
مورد اول) دقต کنید که در متن کتاب ذکر شده است اندام‌هایی را که طرح ساختاری آنها یکسان است، حتی اگر کار متفاوتی انجام دهند، «اندام‌ها یا ساختارهای همتا» می‌نامند. در واقع اندام‌های همتا در بین مهره‌داران می‌توانند دارای کار گذشانی باشند. (نادرست)

مورد دوم) برخی از اندام‌های همتا می‌توانند وستیجیال محسوب شوند، مانند ساختار پا در مار پیتون. (درست)

مورد سوم) از آن جا که ساختارهای همتا برای بررسی خوبشاندنی مهره‌داران استفاده می‌شوند؛ در نتیجه می‌توانند تأیید کننده وجود توالی‌های مشترک در ژنگان باشند. (درست)

مورد چهارم) زیست‌شناسان بر این باورند که این گونه‌ها، نیای مشترکی دارند یعنی اینکه در گذشته از گونه مشترکی مشتق شده‌اند. (درست)

(زیست‌شناسی ۳، صفحه‌های ۵۸ و ۵۹)

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: جهش می‌تواند موجب تشکیل ال‌ال‌ها یا ڈن‌هایی جدید برای یک صفت شود. اثر جهش‌ها بیشتر کند و طولانی مدت است اما برخی جهش‌ها ممکن است اثر

فروری و سریع بر فنوتیپ جمعیت داشته باشند.

گزینه «۲»: رانش دگرهای می‌تواند تحت تأثیر رویدادهای غیرمنتظره باعث کاهش فراوانی ال‌ال‌ها شود؛ اما کاهش فراوانی ال با کاهش تنوع ال‌ال‌ها یکسان نیست. به عبارت دیگر ممکن است هیچ نوع الی طی رانش از جمعیت حذف نشود.

گزینه «۴»: شارش ڈنی می‌تواند با جایه‌جایی افراد میان دو جمعیت فراوانی نسبی ال‌ال‌ها را تغییر دهد و اگر این جایه‌جایی دوطرفه شود، به افزایش شباهت میان دو جمعیت منتهی می‌شود.

(زیست‌شناسی ۳، صفحه‌های ۵۰ و ۵۱)

۱۲۱- گزینه «۴»

شارش ڈنی روند گونه‌زایی دگرمهیه‌نی را کند می‌کند. شارش ڈنی موجب تبدیل ڈن‌ها بین خزانه ڈنی دو جمعیت می‌شود.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: شارش ڈنی در بروز گونه‌زایی هم‌میهنه نقشی ندارد.

گزینه «۲»: انتخاب طبیعی افراد سازگارتر را انتخاب می‌کند.

گزینه «۳»: انتخاب طبیعی با تغییر فراوانی نسبی دگرمه، به سارش در جمعیت می‌انجامد.

(زیست‌شناسی ۳، صفحه‌های ۵۰، ۵۱ و ۵۲)

۱۲۲- گزینه «۴»

همه عبارت‌ها نادرست هستند.

بررسی عبارت‌ها:

عبارت (الف) و (ج): جهش بی معنا، نوعی جهش جانشینی است که در آن بر اثر تغییر دن، کدون مربوط به یک آمینو اسید به کدون پایان تغییر پیدا کند. در این مورد، به نکته زیر توجه کنید:

تبديل کدون مربوط به یک آمینو اسید به کدون پایان ممکن است بر اثر جهش تغییر در چارچوب خواندن یا جهش جانشینی از نوع بی اتفاق بیفتد.

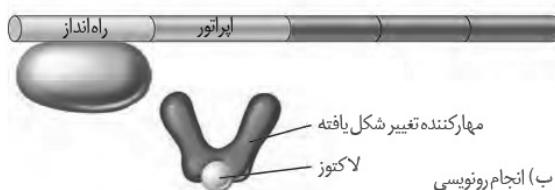
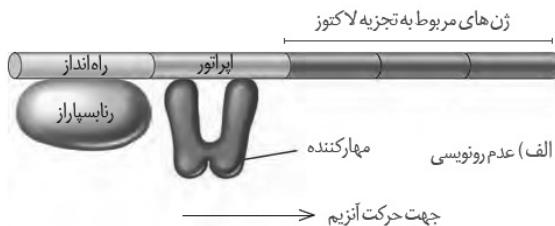
عبارت (ب): جهش دگرمعنا نوعی جهش جانشینی است که در آن رمز یک آمینو اسید به رمز آمینو اسید دیگری تغییر می‌کند. (تغییر تنها با یک آمینو اسید در پلی‌پیتید ممکن است بر اثر جهش تغییر در چارچوب نیز رخ بدهد.)

تولی رو به رو، نشان‌دهنده رمزه پایان در رنای پیک است:

در صورت حذف ۳ نوکلئوتید نشان داده شده، تولی به شکل رو به رو خواهد بود.

- ج) اگر جهش در پخشی از ژن سازنده مهارکننده اتفاق بیفتد که مربوط به ناحیه اتصال لاکتوز به این پروتئین است، ممکن است لاکتوز به مهارکننده متصل نشود.
- د) جهش با تغییر در توالی اپراتور یا ژن مهارکننده، می‌تواند مانع از مهار آنژیم رنابسپاراز و لذا افزایش فعالیت آن شود.
- اگر جهش در ژن سازنده رنابسپاراز هم اتفاق بیفتد، می‌تواند میل ترکیبی این آنژیم را به ناحیه راهانداز افزایش یا کاهش دهد.

(زیست‌شناسی ۳، صفحه‌های ۵۴ و ۵۵)

«۱۲۸- گزینهٔ ۲»

- اولین پروتئینی که ساختار آن شناسایی شد، میوگلوبین می‌باشد که ساختار نهایی آن ساختار سوم است. تغییر در حتی یک آمینو اسید هم می‌تواند ساختار و عملکرد پروتئین را به شدت تغییر دهد. بررسی سایر گزینه‌ها:
- گزینهٔ «۱»: طبق متن کتاب زیست‌شناسی ۳، تشکیل ساختار سوم در اثر برهم‌کنش‌های آب‌گیریز است و سپس با تشکیل پیوندهای دیگری مانند هیدروژنی، یونی و اشتراکی ساختار سوم را تثبیت می‌کند.
- گزینهٔ «۳»: دقت کنید این پروتئین از یک زنجیره ساخته شده است.
- گزینهٔ «۴»: دقت کنید میوگلوبین در ذخیره اکسیژن نقش دارد نه انواعی از گازهای تنفسی!

(زیست‌شناسی ۳، صفحه‌های ۱۶ و ۱۷)

(محمد مهدی روزبهانی)

(الف) دقت کنید تعریف جمعیت، یعنی افرادی از یک گونه که در یک مکان و یک زمان زندگی می‌کنند. در نتیجه ممکن است دو فرد متعلق به یک گونه باشند و در دو زمان مختلف یا دو مکان مختلف زندگی کنند؛ در نتیجه متعلق به دو جمعیت متفاوت نیز هستند. (نادرست)

(ب) دقت کنید برخی افراد جمعیت مانند پسران قبل از سن بلوغ، هنوز توانایی تولید گامت را ندارند. این نکته در کنکور سراسری ۹۴ نیز مطرح شده است. (نادرست)

(ج) مثلاً در پی آمیزش دو فرد ناخالص از نظر کم خونی داسی شکل، ممکن است زاده Hb^4 متولد شود که این زاده‌ها معمولاً در سنین پایین می‌مرند و زیست‌تا زایا نیستند. (نادرست)

(د) دقت کنید فرد مورد نظر ممکن است درنتیجه جهش‌ها نزا باشد و توانایی انجام آمیزش موفقیت آمیز را نداشته باشد؛ (نادرست)

(زیست‌شناسی ۳، صفحه‌های ۹۵ و ۹۶)

(زیست‌شناسی ۳، صفحه‌های ۵۳، ۵۴، ۵۵ و ۵۶)

(زیست‌شناسی ۱، صفحه ۵)

زیست‌شناسی ۳ (سؤال‌های کنکور)

«۱۲۶- گزینهٔ ۴»

- رانش دگرهای گرچه فراوانی دگرهای را تغییر می‌دهد اما برخلاف انتخاب طبیعی الزاماً به سازش نمی‌انجامد. بررسی سایر گزینه‌ها:
- گزینهٔ «۱»: گاهی حوادثی نظیر سیل، زلزله، آتش‌سوزی و نظایر آن می‌تواند سبب رانش شود.
- گزینهٔ «۲»: رانش از عوامل خارج‌کننده جمعیت از حالت تعادل می‌باشد.
- گزینهٔ «۳»: هرچه اندازه یک جمعیت کوچک‌تر باشد، رانش دگرهای اثر بیشتری دارد.

(زیست‌شناسی ۳، صفحه‌های ۵۴ و ۵۵)

«۱۲۷- گزینهٔ ۳»

- فقط مورد (ب) غلط است.
- بررسی موارد:
- (الف) اگر جهش در ژن (های) آنژیم (های) تجزیه کننده لاکتوز در ناحیه مربوط به جایگاه فعل رخ دهد، این تغییر می‌تواند در ساختار پروتئین منجر به تغییر در جایگاه فعل آنژیم شود.
- (ب) این مورد چالشی است و بستگی به نظر طراح کنکور دارد که آیا اپراتور جزوی از ژن می‌باشد یا خیر! طراح کنکور اپراتور را جزوی از ژن درنظر نگرفته است.

(کتاب زرده ۹۱)

«۱۲۹- گزینهٔ ۴»

- گیاهان شیوه‌های شگفت‌انگیزی برای گرفتن مواد مورد نیاز خود از جانداران دیگر دارند. گیاهان با بعضی از این جانداران رابطه همیزیستی برقرار می‌کنند. از مهم‌ترین انواع این همیزیست‌ها قارچ ریشه‌ای‌ها و باکتری‌ها تثبیت‌کننده نیتروژن است. در هردوی این جانداران، ساختارهایی مشاهده می‌شود که در طی آن چندین ریبوزوم در حال ترجمه هستند.

گزینه «۲»: از آمیزش فوق، پسر $BBddX^H Y$ یا AO (دارای گروه خونی -) ممکن است.

گزینه «۳»: از آمیزش فوق، دختر $AB[Dd] X^H X^h$ ممکن است.
گزینه «۴»: از آمیزش فوق، دختر OO ممکن نیست.

(زیست‌شناسی ۳، صفحه‌های ۳۹ تا ۴۳)

(کتاب زرد) ۹۸

۱۳۲- گزینه «۲»

دقت کنید انتخاب طبیعی ضامن بقای زاده‌های فرد سازگار با محیط نمی‌باشد زیرا ممکن است زاده حاصل، ناسازگار با محیط باشد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

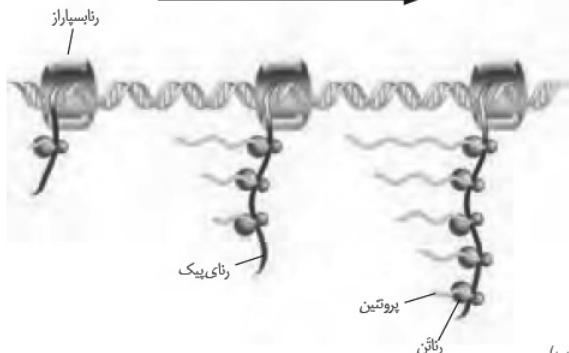
گزینه «۱» طبق متن کتاب درسی، بسیاری از جهش‌ها تأثیر فوری بر رخ نمود ندارند؛ پس اندکی از آن‌ها دارند.

گزینه «۲» برای شارش در جمعیت مقصد یا جهش می‌تواند صادق باشد.

گزینه «۳» برای راش دگرهای می‌تواند صادق باشد.

(زیست‌شناسی ۳، صفحه‌های ۵۴ و ۵۵)

جهت رونویسی

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: رونویسی در طی سه مرحله انجام می‌شود.

گزینه «۲»: در باکتری‌ها، غشاهای درون یاخته‌ای مشاهده نمی‌شود زیرا این یاخته‌ها، ساختارهای غشادر ندارند.

گزینه «۳»: دقต کنید در یوکاریوت‌ها برای اتصال رناپسپاراز به راه انداز نیازمند عوامل رونویسی است.

(زیست‌شناسی ۳، صفحه‌های ۳۷ و ۳۸)

(زیست‌شناسی ۳، صفحه ۱۱۱)

(کتاب زرد) ۹۸

۱۳۳- گزینه «۳»

دقت کنید جهش مضاعف‌شدن باعث تغییر در تعداد کروموزوم‌های یاخته نمی‌شود.
بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱» جهش مضاعف‌شدن می‌تواند توسط کاربوبتیپ تشخیص داده شود زیرا اندازه کروموزوم‌ها تغییر می‌کند.

گزینه «۲» جایه‌جایی، نوع دیگری از تاهنجاری فام تنی است که در آن قسمتی از یک فام تن به فام تن غیرهمتا یا حتی بخش دیگری از همان فام تن منتقل می‌شود. اگر قسمتی از یک فام تن به فام تن همتا جایه‌جا شود، آن گاه در فام تن همتا، از آن قسمت دو نسخه دیده می‌شود. به این جهش، مضاعف‌شدن می‌گویند.

گزینه «۴» از آن جا که این جهش بین کروموزوم‌های همتا صورت می‌گیرد، در نتیجه می‌تواند باعث تشکیل یاخته‌های غیرطبیعی شود.

(زیست‌شناسی ۳، صفحه‌های ۵۴ تا ۵۵)

۱۳۰- گزینه «۱»

در یوکاریوت‌ها، محل وقوع ترجمه (سیتوپلاسم)، متفاوت با محل رونویسی (هسته) است.
بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: مطابق شکل ۷ فصل ۲ دوازدهم صحیح است.

گزینه «۳»: فقط یکی از دو رشته دنا در هر ژن رونویسی می‌شود که برای ژن‌های مختلف، می‌تواند متفاوت باشد. (شکل ۳ فصل ۲ دوازدهم)

گزینه «۴»: رنای پیک ممکن است دستخوش تغییراتی در حین رونویسی و یا پس از آن شود.

توجه: طراح در سؤالات کنکور سراسری ۹۸ به دنای میتوکندری و دیسه‌ها توجهی نکرده است.

(زیست‌شناسی ۳، صفحه‌های ۳۷ و ۳۵)

(کتاب زرد) ۹۸

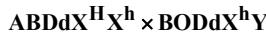
۱۳۴- گزینه «۳»

رنای ناقل در همه جانداران در اتصال به رشته پلی‌پیتید در حال ساخت نقش دارد.
این مولکول رنا توسط یک رناپسپاراز ساخته شده است. (دقت کنید در سؤال نگفته است «یک نوع رناپسپاراز»)
بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱» در باکتری‌ها ممکن است یک رنای پیک از روی چندین ژن مجاور رونویسی شده باشد.

(کتاب زرد) ۹۸

۱۳۱- گزینه «۴»

گزینه «۱»: از آمیزش فوق، تولد پسر AO (دارای گروه خونی O) ممکن است.

(کتاب زرد ۹۸)

«۱۳۸-گزینه»

در یوکاریوت‌ها که دنا به غشای پاخته متصل نیست، جایگاه‌های آغاز همانندسازی متعددی یافت می‌شود. بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینهٔ ۲ در نوکلئوتید (واحد تکرارشوندهٔ دنا) پیوند فسفودی است نداریم؛ بلکه بین نوکلئوتیدها فسفودی استر تشکیل می‌شود.

گزینهٔ ۳ دقت کنید دنای باکتری حلقوی است و به غشاء متصل است. در انتهای رشتهٔ پلی‌نوکلئوتیدی دنای حلقوی، یک گروه فسفات داریم. جدا شدن فسفات مربوط به نوکلئوتید اضافه شونده است.

گزینهٔ ۴ هلیکاز در قراردادن نوکلئوتیدهای مکمل رویدروی هم نقش ندارد.

(زیست‌شناسی ۳، صفحه‌های ۳۰ و ۳۱ تا ۳۳)

گزینهٔ ۲ پروکاریوت‌ها هسته ندارند.

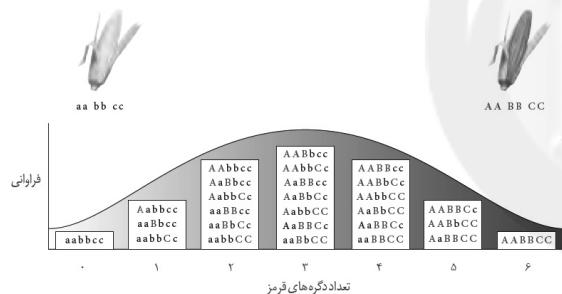
گزینهٔ ۴ دقت کنید ممکن است محصول رونویسی، رنای ناقل یا رنای راتنی باشد.

(زیست‌شناسی ۳، صفحه‌های ۲۳ تا ۲۵، ۲۶، ۲۷ و ۳۴)

(کتاب زرد ۹۸)

«۱۳۹-گزینه»

زاده‌های حاصل از آمیزش $AABBCC$ و $aabbcc$ به صورت $AaBbCc$ می‌باشد که این زاده‌ها دارای رنگی مشابه با $AaBBCc$ می‌باشد زیرا تعداد الهای غالب در آن‌ها برابر است.

(زیست‌شناسی ۳، صفحه‌های ۳۰، ۳۱ و ۳۴ تا ۳۶)

(کتاب زرد ۹۸)

«۱۴۰-گزینه»

فقط (د) صحیح است.

صورت سوال در رابطه با جانداران فتوسترن‌کننده مانند گیاهان (یوکاریوت) و باکتری‌ها (سیانوباكتری‌ها) می‌باشد.

(الف) برای یوکاریوت‌ها صادق نیست.

(ب) گروهی از زن‌ها در ساخت رنای راتنی و رنای ناقل نقش دارند.

(ج) این مورد برای باکتری‌ها صادق نیست.

(د) گاهی در یک یاخته ممکن است چندین ریبوزوم به طور همزمان در حال ترجمه یک رنای پیک باشند تا میزان پروتئین مورد نیاز یاخته را تأمین کنند.

(زیست‌شناسی ۳، صفحه‌های ۳۰، ۳۲، ۳۵ و ۳۷)

(زیست‌شناسی ۱، صفحه‌های ۱۹ و ۲۰)

(زیست‌شناسی ۳، صفحه‌های ۱۲۸ تا ۱۲۶)
 (زیست‌شناسی ۳، صفحه‌های ۳۰ تا ۳۲)

(کتاب زرد ۹۸)

«۱۳۷-گزینه»

به دنبال پیوستن فعل کننده به توالی خاصی از دنا (جایگاه اتصال فعل کننده)، رنابسیاراز نیز به راه انداز متصل می‌شود و در نتیجه با شناسایی اولین نوکلئوتید، رونویسی آغاز می‌شود. بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینهٔ ۱ دقت کنید مالتوز به فعل کننده متصل است.

گزینهٔ ۲ زن‌های مربوط به تجزیه مالتوز رونویسی می‌شوند نه سنتز مالتوز.

گزینهٔ ۳ عوامل رونویسی مربوط به یوکاریوت‌ها است.

(زیست‌شناسی ۳، صفحه‌های ۳۵ و ۳۶)

چون علامت سرعت متوجه عوض شده است، بنابراین حرکت متوجه ابتدا کندشونده و سپس تندشونده بوده است و در نتیجه متوجه تغییر جهت داده است. در نتیجه مسافت طی شده توسط متوجه از جایه‌جایی آن بیشتر است.

$$v_A = -\frac{km}{h} = -10 \frac{m}{s}$$

$$v_B = 0$$

$$v_C = \frac{km}{h} = 20 \frac{m}{s}$$

شتاب حرکت متوجه برابر است با:

$$v_C = at + v_A \Rightarrow 20 = a \times 60 + (-10) \Rightarrow a = 0 / 5 \frac{m}{s^2}$$

حال مسافت‌های AB و BC را محاسبه می‌کنیم:

$$v_B' = v_A' + 2a\Delta x_{AB} \Rightarrow 0 = (-10)^2 + 2 \times 0 / 5 \times \Delta x_{AB}$$

$$\Rightarrow \Delta x_{AB} = -100m \Rightarrow |\Delta x_{AB}| = 100m$$

$$v_C' = v_B' + 2a\Delta x_{BC} \Rightarrow 20^2 = 0 + 2 \times 0 / 5 \times \Delta x_{BC}$$

$$\Rightarrow \Delta x_{BC} = 400m$$

بنابراین:

$$l = |\Delta x_{AB}| + \Delta x_{BC} = 100 + 400 = 500m$$

(فیزیک ۳، صفحه‌های ۱۳ و ۱۵)

(مسین مفروضی)

۱۴۵ - گزینه «۲»

از آن جایی که در بازه‌های زمانی صفر تا t_1 و t_2 تا t_3 شتاب مثبت است، شیب خط متناظر با این بازه‌های زمانی در نمودار سرعت – زمان باید مثبت باشد و در بازه زمانی t_1 تا t_2 چون شتاب منفی است، شیب خط متناظر در نمودار سرعت – زمان در این بازه زمانی باید منفی باشد. از این رو نمودار سرعت – زمان گزینه «۲» مطابق با این حرکت نیست زیرا در این نمودار شیب نمودار سرعت – زمان در بازه زمانی صفر تا t_1 منفی است.

(فیزیک ۳، صفحه‌های ۱۵)

(مسین قندپلر)

۱۴۶ - گزینه «۳»

روش اول:

طبق رابطه $v = at + v_0$ ، نتیجه می‌گیریم که در این سوال، متوجه دارای شتاب ثابت A است.

$$t_1 = 4s \Rightarrow v_1 = 4A + B \\ t_2 = 6s \Rightarrow v_2 = 6A + B$$

$$\Rightarrow v_{av} = \frac{v_1 + v_2}{2} = \frac{4A + B + 6A + B}{2} = -20$$

$$\Rightarrow 5A + B = -20 \quad (1)$$

(مسین قندپلر)

فیزیک ۳ (سوال‌های طراحی)

۱۴۱ - گزینه «۱»

مسافت طی شده همواره مثبت است. همچنین هنگامی اندازه بردار جایه‌جایی با مسافت طی شده برابر است که متوجه روی مسیری مستقیم حرکت کند و تغییر جهت ندهد. بنابراین چون جایه‌جایی و مسافت هم علامت و هماندازه هستند، بنابراین نمودار گزینه «۱» می‌تواند مربوط به این حرکت باشد.

دقت کنید در نمودار گزینه «۲»، جایه‌جایی منفی است و در نمودار گزینه‌های «۳» و «۴» متوجه تغییر جهت می‌دهد.

(فیزیک ۳، صفحه‌های ۱۳ تا ۱۶)

(غلامرضا مصیب)

۱۴۲ - گزینه «۴»

سرعت متوسط از رابطه $v_{av} = \frac{\Delta x}{\Delta t}$ بدست می‌آید که Δx برای هر سه متوجه یکسان است ولی Δt برای متوجه C کمترین است. زیرا کمترین مسافت را با تندی ثابت و یکسان می‌پیماید (دقت کنید کمترین فاصله بین دو نقطه، طول پاره‌خطی است که این دو نقطه را بههم وصل می‌کند).

بنابراین C (بیشتر از v_{av})_B و v_{av} _A است.

(فیزیک ۳، صفحه‌های ۱۳ تا ۱۶)

(سعید نصیری)

۱۴۳ - گزینه «۴»

ابتدا مدت زمانی که طول می‌کشد تا صدای گلوله به شخص برسد را حساب می‌کنیم:

$$\Delta x = \frac{640m}{\frac{640m}{v_{صوت}}} \Rightarrow \Delta t = \frac{640}{\frac{640}{320}} = 2s$$

يعني ۲s بعد از شلیک گلوله، صدای شلیک به شخص می‌رسد. باید دید در این مدت گلوله چند متر را طی می‌کند:

$$\Delta x = v_{گلوله} \Delta t = 300 \times 2 = 600m$$

پس از ۲ ثانیه، گلوله $(640 - 600) = 40m$ تا شخص فاصله دارد که می‌تواند

این مسیر را در مدت زمان زیر طی کند:

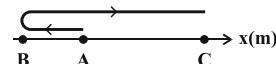
$$\Delta x' = v_{گلوله} \Delta t' \Rightarrow 40 = 300 \times \Delta t' \Rightarrow \Delta t' = \frac{40}{300} = \frac{2}{15}s$$

این مدت، همان مدتی است که شخص فرصت دارد تا زیر مسیر حرکت گلوله کنار رود.

(فیزیک ۳، صفحه‌های ۱۳ تا ۱۶)

(امیرمحمدی پعذری)

۱۴۴ - گزینه «۲»

مکان متحرک در لحظه $t' = 6s$ برابر است با:

$$\Delta x_1 = x_1 - x_0 \Rightarrow -9 = x_1 - (-\lambda) \Rightarrow x_1 = -17m$$

مکان متحرک در لحظه $t = 12s$ برابر است با:

$$\Delta x_2 = x_2 - x_1 \Rightarrow 30 = x_2 - (-17) \Rightarrow x_2 = 17m$$

پس در بازه زمانی مشخص شده، در لحظه $t' = 6s$ متحرک در بیشترین فاصله از

$$(|x_1| = 17m)$$

(فیزیک ۳، صفحه‌های ۱۳ و ۱۵)

$$\begin{cases} t'_1 = 6s \Rightarrow v'_1 = 6A + B \\ t'_2 = 8s \Rightarrow v'_2 = 8A + B \end{cases}$$

$$\Rightarrow v'_{av} = \frac{v'_1 + v'_2}{2} = \frac{6A + B + 8A + B}{2} = -\lambda$$

$$\Rightarrow 7A + B = -\lambda \quad (2)$$

با حل هم‌زمان معادله‌های (۱) و (۲)، $A = a = \frac{m}{s^2}$ بدست می‌آید.

روش دوم:

در حرکت با شتاب ثابت، سرعت متوسط بین دو زمان t_1 و t_2 برابر است با سرعت

$$\text{متحرک در زمان } \frac{t_1 + t_2}{2}.$$

۱۴۸ - گزینه ۳

(مسین مفروض)

با استفاده از قانون دوم نیوتون، داریم:

$$F = ma \Rightarrow \frac{F_2}{F_1} = \frac{m_2}{m_1} \times \frac{a_2}{a_1} \Rightarrow \frac{F}{F} = \frac{m_2}{m} \times \frac{a_2}{a}$$

$$\Rightarrow a_2 = \frac{1}{4}a$$

(فیزیک ۳، صفحه‌های ۱۵ و ۱۷)

$$\begin{cases} t_1 = 4s \Rightarrow 4 + \lambda = 8s \Rightarrow v_{av} = 8A + B = -20 \quad (I) \\ t_2 = 8s \end{cases}$$

$$\begin{cases} t'_1 = 8s \Rightarrow 8 + \lambda = 12s \Rightarrow v_{av} = 12A + B = -\lambda \quad (II) \\ t'_2 = 12s \end{cases}$$

با حل هم‌زمان معادله (I) و (II) داریم:

$$\Rightarrow A = a = \frac{m}{s^2}$$

(فیزیک ۳، صفحه‌های ۱۵ و ۱۷)

۱۴۹ - گزینه ۲

(فسرو ارجاعی فرد)

با استفاده از معادله سرعت - جابه‌جایی در حرکت با شتاب ثابت، شتاب حرکت را می‌یابیم. داریم:

$$v^2 = v_0^2 + 2a\Delta x$$

$$\frac{v=0}{v=0} \Rightarrow 0 = v_0^2 + 2a\Delta x \Rightarrow a = -\frac{v_0^2}{2\Delta x}$$

حال با استفاده از قانون دوم نیوتون، داریم:

$$F = ma = m \times \frac{(-v_0^2)}{2\Delta x}$$

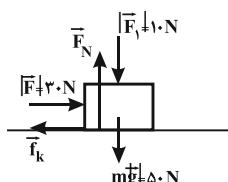
برای جابه‌جایی یکسان، نیروی لازم برای متوقف کردن دو متحرک با جرم و مجدد تندی اولیه متحرک‌ها نسبت مستقیم دارد. بنابراین:

$$\frac{F_A}{F_B} = \frac{m_A}{m_B} \times \left(\frac{v_{0_A}}{v_{0_B}} \right)^2 = \frac{1000}{2000} \times \left(\frac{20}{10} \right)^2 = 2$$

(فیزیک ۳، صفحه‌های ۱۵ و ۲۱ و ۳۰)

(مسنون قدرپذیر)

۱۵۰ - گزینه ۳

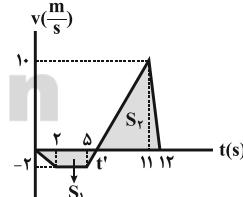

(سعید شرق)

۱۴۷ - گزینه ۲

چون در لحظه t' سرعت متحرک صفر می‌شود و علامت آن عوض می‌شود پس در این لحظه متحرک تغییر جهت می‌دهد. ابتدا با استفاده از تشابه مثلث‌ها، لحظه‌ای که سرعت صفر می‌شود (t') را می‌یابیم:

$$\frac{2}{t'-5} = \frac{10}{11-t'} \Rightarrow t' = 8s$$

با توجه به این که مساحت بین نمودار سرعت - زمان و محور زمان برابر با جابه‌جایی متحرک است، جابه‌جایی‌های متحرک در بازه‌های صفر تا $6s$ و $6s$ تا $12s$ را می‌یابیم. داریم:

$$S_1 = \frac{6+3}{2} \times 2 \Rightarrow S_1 = 9m \Rightarrow \Delta x_1 = -9m$$

$$S_2 = \frac{6 \times 10}{2} \Rightarrow S_2 = 30m \Rightarrow \Delta x_2 = 30m$$

متحرک در لحظه $t=0$ در مکان $x_0 = -\lambda m$ قرار دارد.

(علیرضا کونه)

«۱۵۴ - گزینه ۳»

با استفاده از رابطه تندی متوسط می‌توان نوشت:

$$s_{av} = \frac{l}{\Delta t} \Rightarrow l = s_{av} \Delta t = 5 \times 0 / 4 = 2 \text{ cm}$$

با توجه به نمودار مکان - زمان، متحرک در مدت زمان $4 / 0$ ثانیه، مسافتی بهاندازه A را پیموده است. بنابراین داریم:

$$l = 4A \Rightarrow 2 = 4A \Rightarrow A = 0 / 5 \text{ cm}$$

$$t = \frac{3}{4} T = 0 / 3 \text{ s} \quad \text{در}$$

مسافت $x = 0$ قرار دارد و اندازه جابه‌جایی آن برابر با 5 cm است.

(فیزیک ۳، صفحه‌های ۵۷ تا ۵۵ و ۵۳)

(مسنون خنده‌پر)

«۱۵۵ - گزینه ۱»

با استفاده از رابطه دوره تناوب آونگ ساده کم‌دامنه و همچنین اندازه شتاب گرانشی در سطح یک سیاره، می‌توان نوشت:

$$T = 2\pi \sqrt{\frac{L}{g}} \quad g = G \frac{M}{r^2} \quad M = \rho \left(\frac{4}{3} \pi r^3 \right) \Rightarrow T = 2\pi \sqrt{\frac{3L}{4\pi \rho Gr}}$$

$$\Rightarrow \frac{T_B}{T_A} = \sqrt{\frac{\rho_A}{\rho_B}} \times \sqrt{\frac{r_A}{r_B}} \Rightarrow \frac{T_B}{4} = \sqrt{\frac{1}{2}} \times \sqrt{\frac{1}{4}} \Rightarrow T_B = \sqrt{2}s$$

(فیزیک ۳، صفحه‌های ۵۹ و ۵۹)

در ابتدا جسم با شتاب ثابت در مسیری مستقیم در حال حرکت است. چون می‌خواهیم جسم با سرعت ثابت به حرکت خود ادامه دهد، بنابراین شتاب حرکت آن برابر با صفر خواهد بود و این کار را با افزایش اندازه نیروی اصطکاک انجام می‌دهیم. داریم:

$$(F_{net})_y = 0 \Rightarrow F_N - F_i - mg = 0 \Rightarrow F_N = F_i + mg$$

$$f_k = \mu_k F_N \Rightarrow f_k = \mu_k (F_i + mg)$$

$$(F_{net})_x = 0 \Rightarrow F_y - f_k = 0 \Rightarrow F_y = \mu_k (F_i + mg)$$

$$\Rightarrow 30 = 0 / 2(F_i + 5 \times 10) \Rightarrow F_i = 100 \text{ N}$$

در نتیجه افزایش اندازه نیروی $\vec{F}_i$ برابر است با:

$$\Delta F_i = F'_i - F_i = 100 - 10 \Rightarrow \Delta F_i = 90 \text{ N}$$

(فیزیک ۳، صفحه‌های ۳۷ تا ۳۵ و ۳۳)

(مسنون خنده‌پر)

«۱۵۱ - گزینه ۲»

با استفاده از رابطه نیروی وارد بر فنر و افزایش طول آن، داریم:

$$F_e = kx \Rightarrow F_e = k\Delta L \Rightarrow \frac{F_{e2}}{F_{e1}} = \frac{\Delta L_2}{\Delta L_1} \Rightarrow \frac{0 / 3 \Delta g}{0 / 2 g} = \frac{L' - 21}{23 - 21}$$

$$\Rightarrow L' = 24 / 5 \text{ cm}$$

(فیزیک ۳، صفحه‌های ۴۱ و ۴۲)

«۱۵۲ - گزینه ۴»

تعییر تکانه یک جسم برابر با مساحت محصور بین نمودار نیروی خالص وارد بر جسم - زمان و محور زمان است، بنابراین داریم:

$$\Delta p = \frac{1}{2} (12 \times t_2) \Rightarrow \Delta p = 6t_2 \frac{\text{kg.m}}{\text{s}}$$

از طرف دیگر آهنگ تعییر تکانه متوسط برابر با نیروی خالص متوسط وارد بر متحرک است و بنابراین داریم:

$$F_{av} = \frac{\Delta p}{\Delta t} = \frac{6t_2}{t_2} \Rightarrow F_{av} = 6 \text{ N}$$

(فیزیک ۳، صفحه‌های ۳۳ تا ۳۶)

(مسنون مذکوم)

«۱۵۳ - گزینه ۲»نوسانگر در بازه زمانی $\frac{3T}{4}$ در مکان‌های منفی قرار دارد. در بازه زمانی $\frac{T}{4}$ $\frac{T}{2}$ سرعت منفی و شتاب مثبت است، پس حرکت کندشونده و مکان هم منفی است.

(فیزیک ۳، صفحه‌های ۵۵ تا ۵۷)

(کتاب زیر، ۹۱)

«۱۵۶ - گزینه ۳»

جابه‌جایی یک متحرک در یک بازه زمانی تنها به مکان ابتدایی و انتهایی وابسته است، با توجه به رابطه سرعت متوسط داریم:

$$v_{av} = \frac{\Delta x}{\Delta t} = \frac{x_2 - x_1}{t_2 - t_1} \Rightarrow v_{av} = \frac{20 - (-40)}{10} = 6 \frac{\text{m}}{\text{s}}$$

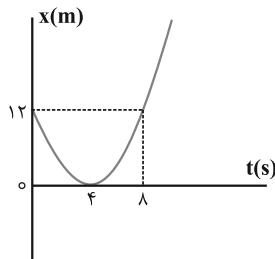
(فیزیک ۳، صفحه‌های ۳ تا ۵)

(کتاب زیر، ۹۱)

«۱۵۷ - گزینه ۱»

مساحت محصور بین نمودار سرعت - زمان و محور زمان در هر بازه زمانی برابر با اندازه جابه‌جایی در آن بازه است.

با توجه به رابطه سرعت متوسط، بیشینه سرعت (v_{max}) را بدست می‌آوریم:

$$\begin{cases} v = at + v_0 \\ x = \frac{1}{2}at^2 + v_0 t + x_0 \end{cases}$$

$$\Rightarrow \begin{cases} t = fs, v = 0 \Rightarrow 0 = fa + v_0 \Rightarrow v_0 = -fa & (1) \\ t = fs, x = 0 \Rightarrow fa + fv_0 = -12 & (2) \end{cases}$$

با حل دو معادله (۱) و (۲) داریم:

$$\begin{cases} v_0 = -fa \\ fa + fv_0 = -12 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} a = +\frac{3}{2} \text{ m/s}^2 \\ v_0 = -6 \text{ m/s} \end{cases}$$

$$v = at + v_0 \Rightarrow v = \frac{3}{2} \times 8 - 6 = 6 \text{ m/s}$$

راه حل دوم:

با توجه به اطلاعات نمودار مکان - زمان می‌توان از رابطه مستقل از شتاب در حرکت با شتاب ثابت بین دو لحظه $t = fs$ و $t = 0$ استفاده کرد. توجه کنید اندازه سرعت در زمان‌های $t = 0$ و $t = 8s$ با یکدیگر برابر است. زیرا این دو زمان نسبت به رأس سهمی ($t = 4s$) متقارن هستند.

$$\Delta x = \left(\frac{v + v_0}{2} \right) t \Rightarrow -12 = \frac{0 + v_0}{2} \times 4 \Rightarrow v_0 = -6 \text{ m/s}$$

$$|v_0| = |v_{t=8s}| = 6 \text{ m/s}$$

(فیزیک ۳، صفحه‌های ۱۵ تا ۲۱)

(کتاب زرد ۹۸)

«۳» - گزینه «۳»

از روی نمودار شتاب - زمان سرعت متحرک را در لحظات $t_1 = 10s$ و $t_2 = 15s$

به دست می‌آوریم. با توجه به نمودار شتاب - زمان، حرکت متحرک در بازه زمانی

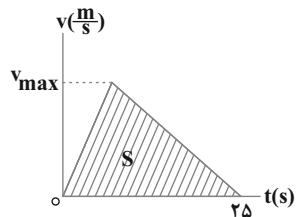
$t_1 = 10s$ تا $t_2 = 15s$ یکنواخت و در بازه زمانی $t_2 = 15s$ تا $t_3 = 30s$ با

شتاب ثابت است. برای به دست آوردن سرعت متوسط ابتدا باید جایه‌جایی متحرک را در این

دو بازه زمانی به دست آوریم.

از آن جا که مساحت محصور بین نمودار شتاب - زمان و محور زمان در یک بازه

زمانی برابر با تغییرات سرعت در آن بازه است، داریم:

$$S = \Delta x = \frac{v_{max} \times 25}{2}, v_{av} = \frac{\Delta x}{\Delta t} = \frac{v_{max} \times 25}{2 \times 25} = \frac{v_{max}}{2}$$

$$\Rightarrow 12 = \frac{v_{max}}{2} \Rightarrow v_{max} = 24 \text{ m/s}$$

(فیزیک ۳، صفحه‌های ۱۷ و ۱۸)

(کتاب زرد ۹۸)

«۴» - گزینه «۴»

از رابطه مستقل از شتاب در حرکت با شتاب ثابت برای حل این مسئله استفاده می‌کنیم:

$$\Delta x = \left(\frac{v + v_0}{2} \right) \Delta t \quad \text{؛ رابطه مستقل از شتاب}$$

$$-122/5 = \left(\frac{v + 0}{2} \right) 5 \Rightarrow v = -49 \text{ m/s} \Rightarrow |v| = 49 \text{ m/s}$$

نکته: در مسائل حرکت که معمولاً به جایه‌جایی، سرعت و زمان در صورت مسئله اشاره شده و

$$\Delta x = \left(\frac{v + v_0}{2} \right) \Delta t \quad \text{؛ شتاب حرکت بیان نشده است رابطه مستقل از شتاب بسیار}$$

کاربردی می‌باشد.

راه حل دوم: با نوشتن معادله مکان - زمان در حرکت با شتاب ثابت، ابتدا شتاب حرکت را به دست می‌آوریم:

$$x = \frac{1}{2}at^2 + v_0 t + x_0 \quad \text{؛ با نوشتن معادله سرعت - زمان در حرکت با شتاب ثابت، سرعت در لحظه } t = 5s \rightarrow -122/5 = \frac{1}{2}a \times (5)^2$$

$$\Rightarrow a = -9.6 \text{ m/s}^2$$

با نوشتن معادله سرعت - زمان در حرکت با شتاب ثابت، سرعت در لحظه $t = 5s$

به دست می‌آوریم:

$$v = at + v_0 \quad \text{؛ با نوشتن معادله سرعت - زمان در حرکت با شتاب ثابت، سرعت در لحظه } t = 5s \rightarrow v = -9.6 \times 5 = -48 \text{ m/s} \Rightarrow |v| = 48 \text{ m/s}$$

(فیزیک ۳، صفحه‌های ۱۵ تا ۲۱)

(کتاب زرد ۹۸)

«۳» - گزینه «۳»

راه حل اول:

به اطلاعات مسئله بر روی نمودار مکان - زمان متحرک توجه کنید. در لحظه

$t = 4s$ مکان جسم صفر است. همچنین چون شب نمودار در لحظه $t = 4s$ صفر

است، سرعت متحرک نیز در این لحظه نیز صفر است.

$$(1), (2) \Rightarrow \frac{1\Delta}{\Delta t} = \frac{\frac{1}{2}a_B t^2}{\frac{1}{2}a_A t^2} \Rightarrow 2 = \frac{a_B}{a_A} \quad (3)$$

مطابق معادله سرعت - زمان در حرکت با شتاب ثابت داریم:

$$v = at + v_0 \begin{cases} \xrightarrow{v_A = 0} v_A = a_A t \quad (4) \\ \xrightarrow{v_B = 0} v_B = a_B t \quad (5) \end{cases}$$

$$(4), (5) \Rightarrow \frac{v_B}{v_A} = \frac{a_B t}{a_A t} = \frac{a_B}{a_A} \xrightarrow{(3)} \frac{v_B}{v_A} = 2$$

راه دوم: با استفاده از رابطه مستقل از شتاب در حرکت با شتاب ثابت داریم:

$$\frac{\Delta x}{\Delta t} = \frac{v_1 + v_2}{2} \begin{cases} \frac{\Delta x_A = v_0 m}{v_A = 0} \xrightarrow{\Delta t_A = \frac{v_0 m}{a_A}} \frac{v_0}{2} \\ \frac{\Delta x_B = v_0 m}{v_B = 0} \xrightarrow{\Delta t_B = \frac{v_0 m}{a_B}} \frac{v_0}{2} \end{cases}$$

$$\frac{\Delta t_A = \Delta t_B}{v_B = v_A} \Rightarrow \frac{v_B}{v_A} = 2$$

(فیزیک ۳، صفحه‌های ۱۵ و ۱۶)

(کتاب زیر) (۹۱)

«۱۶۴ - گزینه»

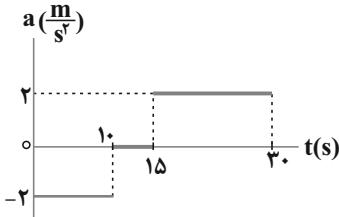
در حرکت با شتاب ثابت در مسیری مستقیم، اگر متوجه تغییر جهت دهد، مسافت طی شده و اندازه جایه‌جایی آن متفاوت خواهد بود. در لحظه‌ای متوجه تغییر جهت می‌دهد که سرعت آن صفر و علامت سرعت آن عوض شود. بنابراین ابتدا با مقایسه معادله داده شده با معادله مکان - زمان در حرکت با شتاب ثابت در مسیری مستقیم، معادله سرعت - زمان حرکت متوجه را نوشت و لحظه‌ای که سرعت متوجه صفر می‌شود را می‌یابیم.

$$\left. \begin{array}{l} x = \frac{1}{2}at^2 + v_0 t + x_0 \\ x = 2t^2 + 4t - 8 \end{array} \right\} \Rightarrow a = 4 \frac{m}{s^2}, v_0 = 4 \frac{m}{s}, x_0 = -8m$$

$$v = at + v_0 \Rightarrow v = 4t + 4 = 0 \Rightarrow t = -1s$$

$t = -1s$ نشان می‌دهد که هیچگاه سرعت متوجه صفر نمی‌شود و تغییر علامت اندازه جایه‌جایی آن یکسان است.

(فیزیک ۳، صفحه‌های ۱۳ و ۱۴)

$$\Delta v = -S_1 = -2 \times 1 = -2 \frac{m}{s}$$

$$-2 = v_{(t=1,s)} - 2 \rightarrow v_{(t=1,s)} = 1 \frac{m}{s}$$

با توجه به رابطه جایه‌جایی در حرکت یکنواخت، ابتدا جایه‌جایی متوجه در بازه زمانی $s = 10s$ تا $t_2 = 10s$ $t_1 = 1s$ را محاسبه می‌کنیم:

$$\Delta x_1 = v \Delta t \xrightarrow{v = v_{(t=1,s)} = 1 \frac{m}{s}, \Delta t = 10 - 1 = 9s} \Delta x_1 = 9m$$

برای به دست آوردن جایه‌جایی متوجه در بازه زمانی $s = 10s$ تا $t_2 = 10s$ با $t_2 = 30s$ استفاده از رابطه مکان - زمان در حرکت با شتاب ثابت داریم:

$$\Delta x_2 = \frac{1}{2}at^2 + v_0 t \xrightarrow{v_0 = v_{(t=10s)} = 1 \frac{m}{s}, t = 30 - 10 = 20s, a = 1 \frac{m}{s^2}} \Delta x_2 = 225 + 150 = 375m$$

با توجه به رابطه سرعت متوسط داریم:

$$v_{av} = \frac{\Delta x}{\Delta t} = \frac{\Delta x_1 + \Delta x_2}{\Delta t_1 + \Delta t_2}$$

$$\xrightarrow{\Delta x_1 = 9m, \Delta x_2 = 375m, \Delta t_1 = 10s, \Delta t_2 = 20s} v_{av} = \frac{9 + 375}{20} = 21 \frac{m}{s}$$

(فیزیک ۳، صفحه‌های ۱۳ و ۱۴)

(کتاب زیر) (۹۱)

«۱۶۱ - گزینه»

مطابق نمودار در لحظه t متوجه B از متوجه A سبقت می‌گیرد. شبیه نمودار مکان - زمان برای هر دو متوجه A و B در لحظه $t = 0$ در لحظه t برابر صفر است؛ پس سرعت اولیه دو متوجه برابر صفر است. با استفاده از رابطه مکان - زمان در حرکت با شتاب ثابت داریم:

$$\Delta x = \frac{1}{2}at^2 + v_0 t \begin{cases} \frac{\Delta x_A = v_0 m}{v_A = 0} \xrightarrow{\Delta t_A = \frac{v_0 m}{a_A}} \frac{1}{2}a_A t^2 \quad (1) \\ \frac{\Delta x_B = v_0 m - (-v_0 m)}{v_B = 0} \xrightarrow{\Delta t_B = \frac{v_0 m}{a_B}} 15 = \frac{1}{2}a_B t^2 \quad (2) \end{cases}$$

$$x = 0 \Rightarrow N_1 - f_s = 0 \Rightarrow N_1 = f_s$$

$$\Rightarrow N_1 = f_s \Rightarrow f_s = 300\text{N}$$

$$y = 0 \Rightarrow N_2 - mg = 0 \Rightarrow N_2 = mg$$

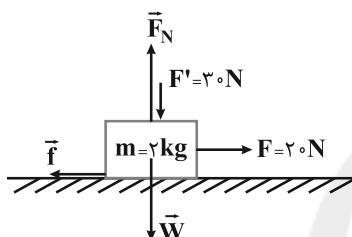
$$\Rightarrow N_2 = 400\text{N}$$

توجه کنید نیرویی که سطح افقی به نردهان وارد می‌کند برایند دو نیروی عمودی سطح (N_2) و نیروی اصطکاک ایستایی (f_s) است.

$$R = \sqrt{f_s^2 + N_2^2} = \sqrt{(300)^2 + (400)^2} = 500\text{N}$$

(فیزیک ۳، صفحه‌های ۳۹ تا ۴۰)

(کتاب زیر، ۹۶)

«۱۶۵ - گزینه»

چون جسم در ابتدا در حال سکون بوده است، ابتدا تعیین می‌کنیم که آیا با اعمال نیروهای ذکر شده، جسم حرکت می‌کند یا خیر. برای این کار، بیشینه اصطکاک ایستایی را تعیین کرده و اندازه آن را با نیروی افقی $F = 20\text{N}$ مقایسه می‌کنیم. در راستای قائم داریم:

$$(F_{net})_y = 0 \Rightarrow F_N - F' - W = 0 \Rightarrow F_N = (2 \times 10) + 30$$

$$\Rightarrow F_N = 50\text{N}$$

$$f_{s,max} = \mu_s F_N = 0 / 5 \times 50 = 25\text{N}$$

چون $f_{s,max} > F$ است، بنابراین جسم ساکن می‌ماند و در نتیجه تغییر تکانه جسم در مدت ۲ ثانیه برابر با صفر خواهد بود.

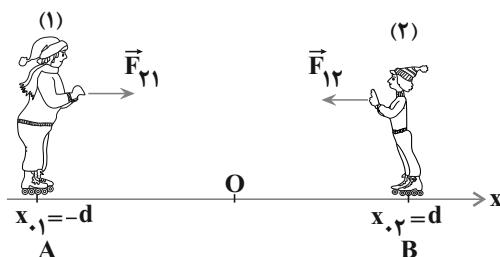
(فیزیک ۳، صفحه‌های ۳۰ تا ۳۴ و ۴۱ تا ۴۵)

(کتاب زیر، ۹۶)

«۱۶۶ - گزینه»

مطابق قانون سوم نیوتون هرگاه شخصی به شخص دیگری نیرو وارد کند، شخص دوم نیز به شخص اول نیرویی هماندازه و همراستا اما در خلاف جهت وارد می‌کند. به عبارت دیگر:

$$\vec{F}_{21} = -\vec{F}_{12}$$

(کتاب زیر، ۹۶)

«۱۶۳ - گزینه»

با توجه به رابطه $g_h = G \frac{M_e}{(R_e + h)^2}$ شتاب گرانش را در فاصله ۶۴۰۰ کیلومتری سطح زمین به دست می‌آوریم:

$$\frac{g_h}{g} = \frac{R_e^2}{(R_e + h)^2} \Rightarrow \frac{g_h}{g} = \frac{R_e^2}{(R_e + R_e)^2} = \frac{1}{4} \Rightarrow g_h = \frac{g}{4}$$

نیروی وزن در هر نقطه برابر با حاصل ضرب جرم جسم در شتاب گرانش در محل جسم است. بنابراین:

$$W = mg_h = 80 \times \frac{9.8}{4} = 196\text{N}$$

(فیزیک ۳، صفحه‌های ۳۳ و ۳۴)

(کتاب زیر، ۹۶)

«۱۶۴ - گزینه»

از معادله سرعت - جایه‌جایی در حرکت با شتاب ثابت بین دو لحظه ترمز زدن توسط راننده و لحظه ایستادن استفاده می‌کنیم و شتاب حرکت را به دست می‌آوریم:

$$v^2 - v_0^2 = 2a\Delta x \quad \begin{matrix} v=0, \Delta x=4m \\ \frac{km}{h}=10 \end{matrix} \Rightarrow 0 - (10)^2 = 2 \times a \times 4$$

$$\Rightarrow a = -12 / 5 \frac{\text{m}}{\text{s}^2}$$

در فاصله ترمز زدن و ایستادن خودرو تنها نیروی مؤثر وارد شده به خودرو نیروی اصطکاکی است که باعث ایستادن آن می‌شود. بنابراین با استفاده از قانون دوم نیوتون می‌توان نوشت:

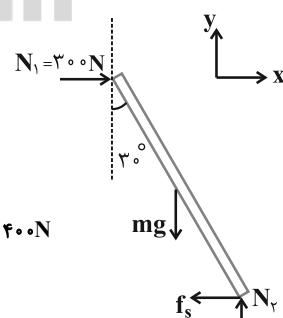
$$F_{net} = ma \Rightarrow -f_k = -2000 \times 12 / 5 \Rightarrow f_k = 24000\text{N}$$

(فیزیک ۳، صفحه‌های ۱۵ تا ۲۱، ۳۲ تا ۳۰ و ۳۴)

(کتاب زیر، ۹۶)

«۱۶۵ - گزینه»

نردهان ساکن بوده و در حال تعادل قرار دارد. بنابراین برایند نیروها در راستای x و در راستای y برابر صفر است.

(کتاب زیر، ۹۱)

«۱۶۸- گزینه»

با توجه به رابطه انرژی مکانیکی نوسانگر، در لحظه‌ای که انرژی جنبشی و پتانسیل نوسانگر با یکدیگر برابر می‌شود، سرعت نوسانگر را بر حسب سرعت بیشینه آن به دست می‌آوریم:

$$\begin{aligned} E &= K + U \xrightarrow{\substack{K=U, K=\frac{1}{2}mv^2 \\ E=K_{\max}=\frac{1}{2}mv_{\max}^2}} \frac{1}{2}mv_{\max}^2 = \frac{1}{2}mv^2 + \frac{1}{2}mv^2 \\ \Rightarrow v_{\max}^2 &= 2v^2 \Rightarrow v = \frac{\sqrt{2}}{2}v_{\max} \\ \frac{v_{\max}=A\omega}{\omega=\frac{\pi}{T}} &\rightarrow v = \frac{\sqrt{2}\pi A}{\pi T} = \frac{\sqrt{2}\pi A}{T} \end{aligned}$$

$$\frac{T=\frac{1}{s}}{A=5\text{ cm}} \rightarrow v = 5 \cdot \sqrt{2}\pi \frac{\text{cm}}{\text{s}}$$

(فیزیک ۳، صفحه‌های ۵۵ تا ۵۹)

(کتاب زیر، ۹۱)

«۱۶۹- گزینه»

تعداد نوسان در مدت یک ثانیه همان بسامد نوسان است. داریم:

$$f = \frac{1}{2\pi} \sqrt{\frac{k}{m}} = \frac{1}{2 \times 3} \sqrt{\frac{360}{0/4}} = \frac{1}{6} \times 30 \Rightarrow f = 5\text{ Hz}$$

(فیزیک ۳، صفحه‌های ۵۵ تا ۵۷)

(کتاب زیر، ۹۱)

«۱۷۰- گزینه»

نوسانگر در هر دوره، دوبار پاره خط نوسان را می‌پیماید. بنابراین دوره برابر است با:

$$T = 2s \xrightarrow{\substack{v_{\max}=A\omega \\ \omega=\frac{\pi}{T}, A=2\text{ cm}}} v_{\max} = \frac{\pi}{2} \times 2 = 2\pi \frac{\text{cm}}{\text{s}}$$

(فیزیک ۳، صفحه‌های ۵۵ تا ۵۷)

مطلوب قانون دوم نیوتون شتاب هر نفر را به دست می‌آوریم:

$$\vec{F}_{\text{net}} = m\vec{a}$$

$$\begin{cases} \vec{F}_{11} = m_1 \vec{a}_1 & \frac{m_2 = -m_1}{\vec{F}_{12} = m_2 \vec{a}_2} \rightarrow m_1 \vec{a}_1 = -\frac{m_1}{2} \vec{a}_2 \\ \rightarrow \vec{a}_2 = -2\vec{a}_1 \end{cases}$$

اگرچه فرض می‌کنیم دو متحرک یکی از مکان $x = -d$ و دیگری از مکان $x = d$ از حال سکون به سمت یکدیگر شروع به حرکت می‌کنند. معادله مکان - زمان در حرکت با شتاب ثابت را برای دو متحرک می‌نویسیم. مطابق معادله مکان - زمان در حرکت با شتاب ثابت داریم:

$$x = \frac{1}{2}at^2 + v_0 t + x_0$$

$$\begin{cases} x_{11} = -d \rightarrow x_1 = \frac{1}{2}a_1 t^2 - d & (1) \\ x_{12} = d \rightarrow x_2 = \frac{1}{2}(-2a_1)t^2 + d = -a_1 t^2 + d & (2) \end{cases}$$

در لحظه‌ای که دو متحرک به یکدیگر می‌رسند $x_1 = x_2$ است.

$$x_1 = x_2 \xrightarrow{(1),(2)} \frac{1}{2}a_1 t^2 - d = -a_1 t^2 + d$$

$$\Rightarrow \frac{3}{2}a_1 t^2 = 2d \Rightarrow \frac{1}{2}a_1 t^2 = \frac{2d}{3}$$

$$\frac{x_1 = \frac{1}{2}a_1 t^2 - d}{x_1 = x_2 = \frac{2}{3}d - d = -\frac{d}{3}}$$

بنابراین دو شخص در فاصله بین O و A به یکدیگر می‌رسند.

نکته: چون در صورت سؤال مکان دقیق لحظه رسیدن دو شخص به یکدیگر را مورد پرسش قرار نداده است، می‌توانیم بدون تعیین مکان دقیق برخورد نیز محل رسیدن دو شخص را تعیین کنیم. با توجه به این که $a_2 = -2a_1$ است و دو شخص از حال سکون به سمت یکدیگر شروع به حرکت می‌کنند، در لحظه‌ای که دو متحرک به یکدیگر می‌رسند مسافت طی شده توسط شخص (۲) بزرگ‌تر از مسافت طی شده توسط شخص (۱) است. لذا از آنجا که نقطه O وسط فاصله بین دو شخص قرار دارد، بنابراین دو شخص در فاصله بین O و A به یکدیگر می‌رسند.

(فیزیک ۳، صفحه‌های ۱۵ تا ۲۱ و ۳۰ تا ۳۳)

(ممدر عظیمیان؛ زواره)

۱۷۵ - گزینه «۴»

در دمای اتاق مقایسه قدرت اسیدی به صورت زیر است:

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: با توجه به یکسان نبودن جرم مولی NaOH و KOH ، شمار یون‌ها

در محلول آنها با هم متفاوت بوده و رسانایی الکتریکی آنها با هم متفاوت است.

گزینه «۲»: محلول آبی استون خنثی است.

گزینه «۳»: نیترو اسید (HNO_2) یک اسید ضعیف است.

(شیمی ۳، صفحه‌های ۱۷ و ۱۹ تا ۲۳)

(ممدر زین)

شیمی ۳ (سؤال‌های طراحی)**۱۷۱ - گزینه «۱»**

چسب جزو مواد کلوفیدی است. کلوفیدها محلول‌هایی ناهمگن هستند.

(شیمی ۳، صفحه ۷)

۱۷۲ - گزینه «۴»

در مورد گزینه «۱»: در شرایط یکسان، لکه چربی باقی‌مانده پس از شستشو بر روی پارچه پلی استر بیشتر است. بنابراین چسبندگی لکه چربی به این نوع پارچه بیشتر از پارچه نخی است.

در مورد گزینه «۲»: با افزایش دما قدرت پاک‌کنندگی صابون‌ها افزایش می‌یابد.

در مورد گزینه «۴»: پاک‌کننده‌های غیر صابونی در آب سخت خاصیت پاک‌کنندگی خود را حفظ می‌کنند.

(شیمی ۳، صفحه‌های ۸ تا ۱۱)

۱۷۳ - گزینه «۳»در مورد گزینه «۳»: این واکنش گرماده بوده و با تولید گاز H_2 همراه است که قدرت پاک‌کنندگی را افزایش می‌دهد.

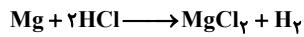
در مورد گزینه «۱»: این رسوب‌ها با پاک‌کننده‌های صابونی و غیرصابونی زدوده نمی‌شوند و برای زدودن آنها پاک‌کننده‌هایی نیاز است که بتوانند با آنها واکنش شیمیایی بدهند.

در مورد گزینه «۴»: این ترکیب یک پاک‌کننده صابونی است و پاک‌کننده‌های صابونی و غیرصابونی بر اساس برهمنکش میان ذره‌ها عمل می‌کنند.

(شیمی ۳، صفحه‌های ۱۲ و ۱۳)

۱۷۴ - گزینه «۳»

گزینه «۱»: از واکنش فلز و اسید، نمک فلز و گاز هیدروژن تولید می‌شود. به عنوان مثال:

گزینه «۲»: با توجه به شکل، تعداد حباب‌های تشکیل شده در ظرف (۱) بیشتر بوده که این به معنای بیشتر بودن غلظت یون هیدرونیوم در محلول (۱) است. بنابراین در شرایط یکسان (غلظت اولیه اسید و دما) ثابت یونش اسید موجود در ظرف (۱) بیشتر است.

گزینه «۳»: قبل از انجام واکنش، غلظت یون هیدرونیوم در ظرف (۱) بیشتر از ظرف (۲) بوده و pH آن کمتر است.

گزینه «۴»: پیش از انجام واکنش، غلظت یون هیدرونیوم در ظرف (۱) بیشتر از ظرف (۲) است. بنابراین، غلظت یون هیدروکسید کمتر می‌باشد.

(شیمی ۳، صفحه‌های ۱۱ تا ۱۴)

(شیمی ۳، صفحه‌های ۱۲ و ۱۳)

(پواد بردی)

۱۷۵ - گزینه «۴»

بررسی عبارت‌ها:

عبارت (الف) نادرست، ثابت تعادل با تغییر دما تغییر می‌کند.

عبارت (ب) نادرست: تنها در زمان تعادل سرعت تولید و مصرف واکنش‌دهنده‌ها و فراورده‌ها برابر است.

را دارد. همچنین، با توجه به اینکه دمای مخلوط واکنش در حضور تیغه **Au** تغییر نکرده است، می‌توان دریافت واکنشی رخ نداده است. پس قدرت کاهندگی **Cu** بیشتر از **Au** است.

(شیمی ۳، صفحه‌های ۳۹ تا ۴۳)

(ممدر عظیمیان؛ زواره)

۱۸۱ - گزینه «۲»

لیتیم کمترین چگالی و کمترین E° را در بین فلزها دارد.

(شیمی ۳، صفحه‌های ۴۹ و ۵۰)

(میلاد شیخ‌الاسلامی؛ فاوی)

۱۸۲ - گزینه «۴»

بررسی موارد:

- واکنش انجام شده در سلول گالوانی بهصورت خود به خودی و طبیعی است، پس فراورده‌ها از واکنش‌دهنده‌ها پایدارتر هستند؛ اما در سلول الکترولیتی عکس واکنش خودی انجام می‌گیرد پس فراورده‌ها ناپایدارتر هستند. (متفاوت)

- در هر دو نوع سلول الکتروشیمیایی، آئیون‌ها به سمت آند و کاتیون‌ها به سمت کاتد حرکت می‌کنند. (مشابه)

- در سلول گالوانی آند و کاتد به ترتیب قطب منفی و مثبت هستند اما در سلول الکترولیتی برعکس است. (متفاوت)

نوع تبدیل انرژی در سلول گالوانی: شیمیابی به الکتریکی

نوع تبدیل انرژی در سلول الکترولیتی: الکتریکی به شیمیابی (متفاوت)

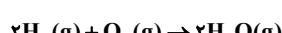
- در سلول گالوانی اغلب جنس الکترودها متفاوت اما در سلول‌های الکترولیتی معمولاً هر دو الکترود از جنس گرافیت هستند. (متفاوت)

(شیمی ۳، صفحه‌های ۵۶ تا ۶۴ و ۴۹ تا ۵۴)

(سؤال ۳۶۷۵، کتاب آینه جامع شیمی)

۱۸۳ - گزینه «۴»

همه‌ی موارد صحیح است. **b**: آند با کاتالیزگر، **c**: کاتد با کاتالیزگر و **a**: غشاء تبادل‌کننده‌ی پروتون می‌باشد. واکنش کلی آن بهصورت زیر است.

(شیمی ۳، صفحه‌های ۵۰ و ۵۱)

(ممدر عظیمیان؛ زواره)

۱۸۴ - گزینه «۴»

بررسی گزینه نادرست:

با توجه به واکنش $2H_2O(l) \rightarrow 2H_2(g) + O_2(g)$ نسبت جرمی اکسیژن به

$$\text{هیدروژن تولید شده برابر } \frac{32}{4} = 8 \text{ است.}$$

(شیمی ۳، صفحه ۵۵)

عبارت ت) درست:

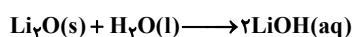
$$K_a = \frac{[H^+][HCOO^-]}{[HCOOH]} \Rightarrow 1/8 \times 10^{-4} = \frac{(1/8 \times 10^{-6})^2}{[HCOOH]}$$

$$\Rightarrow [HCOOH] = \frac{(1/8 \times 10^{-6})^2}{1/8 \times 10^{-4}} = 1/8 \times 10^{-8} \text{ mol.L}^{-1}$$

(شیمی ۳، صفحه‌های ۲۰ تا ۲۴)

۱۷۸ - گزینه «۲»

معادله اتحال یونی **Li₂O** در آب بهصورت زیر است:

واکنش خنثی‌سازی بهصورت زیر است:

غلظت **H⁺** در محلول اسید برابر است با:

$$pH = 1/4 \Rightarrow [H^+] = 10^{-1/4} = 10^{-2} \times 10^{0/4} = 4 \times 10^{-2} \text{ mol.L}^{-1}$$

بنابراین می‌توان نوشت:

$$?g Li_2O = 20.0 \text{ mL} \times \frac{0.4 \text{ mol HBr}}{1.000 \text{ mL}} \times \frac{1 \text{ L}}{1 \text{ L}} \times \frac{0.4 \text{ mol LiOH}}{1 \text{ mol HBr}}$$

$$\times \frac{1 \text{ mol LiOH}}{1 \text{ mol HBr}} \times \frac{1 \text{ mol Li}_2O}{2 \text{ mol LiOH}} \times \frac{30 \text{ g Li}_2O}{1 \text{ mol Li}_2O} = 0.12 \text{ g Li}_2O$$

(شیمی ۳، صفحه‌های ۱۶ و ۳۰ تا ۳۲)

۱۷۹ - گزینه «۴»

(ممدر عظیمیان؛ زواره)

گزینه «۴»: برای افزایش قدرت پاک کردن چربی‌ها به شوینده‌ها جوش شیرین (NaHCO₃) اضافه می‌کنند.

گزینه «۲»: این محیط بسیار اسیدی می‌تواند حتی فلز روی را در خود حل کند. با توجه به واکنش پذیری بیشتر **Zn** از **Mg** نیز واکنش داده و حل خواهد شد.

(شیمی ۳، صفحه‌های ۳۱، ۳۲ و ۳۶)

۱۸۰ - گزینه «۱»

(ممدر عظیمیان؛ زواره)

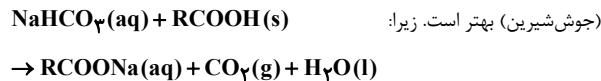
هرچه دمای مخلوط واکنش بیشتر باشد، تیغه فلزی مورد نظر قدرت کاهندگی بیشتری دارد. بدین ترتیب، **Zn** بیشترین قدرت کاهندگی در بین فلزهای داده شده

(کتاب زر، ۹۱)

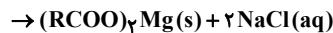
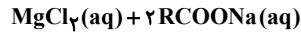
«۱۸۹ - گزینه» ۳

برای افزایش قدرت پاک کنندگی شوینده‌ها، افزودن سدیم هیدروژن کربنات

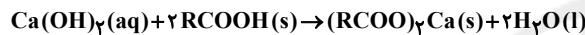

بررسی گزینه‌های نادرست:

(۱) افزودن منزیزیم کلرید، سبب افزایش سختی آب شده و قدرت شویندگی پاک کننده صابونی کاهش می‌یابد.

(۲) کلسیم هیدروکسید، در واکنش با اسید چرب ترکیب نامحلول در آب ایجاد می‌کند. بنابراین، به پاک کنندگی شوینده کمک نمی‌کند.

(۴) آلومینیم هیدروکسید ($\text{Al}(\text{OH})_3$) یک ترکیب نامحلول در آب است، بنابراین، نمی‌تواند به پاک کنندگی شوینده‌ها کمک کند.

(شیمی ۳، صفحه‌های ۱۰ ۱۱ ۱۲)

(کتاب زر، ۹۱)

«۱۹۰ - گزینه» ۳

$$K = \frac{[\text{H}^+][\text{A}^-]}{[\text{HA}]} = \frac{[\text{H}^+]^2}{[\text{HA}]} = \frac{(5/5 \times 10^{-4})^2}{2/5 \times 10^{-2}}$$

$$= 12/1 \times 10^{-9} = 1/21 \times 10^{-4} \text{ mol.L}^{-1}$$

(شیمی ۳، صفحه‌های ۲۰ ۲۱ ۲۲)

(کتاب زر، ۹۱)

«۱۹۱ - گزینه» ۳

با توجه به رابطه درصد یونش داریم:

$$K = \frac{[\text{H}^+]}{[\text{HA}]} \times 100 = \frac{4 \times 10^{-3}}{0/1} \times 100 = 4\%$$

برای محاسبه pH داریم:

$$\text{pH} = -\log[\text{H}^+] = -\log(4 \times 10^{-3}) = -[\log 4 + \log 10^{-3}]$$

$$= -[0/6 - 3] = 2/4$$

(شیمی ۳، صفحه‌های ۱۸ ۱۹ ۲۰ ۲۱)

(کتاب زر، ۹۱)

«۱۹۲ - گزینه» ۴

موارد آ و ب صحیح هستند.

در مورد پ، الکتروودی که در آن الکترون مصرف می‌شود، کاتد نامیده می‌شود.

(سازمان اسماعیل پور)

«۱۸۵ - گزینه» ۲

بررسی گزینه‌های نادرست:

گزینه «۱»: عدد اکسایش گوگرد در SO_2 برابر $+4$ است و چون دامنه تغییراتعدد اکسایش گوگرد از -2 تا $+6$ است، گوگرد در SO_2 هم می‌تواند الکترون

بگیرد (اکسنده) و هم می‌تواند الکترون ازدست دهد (کاهنده).

گزینه «۳»: عدد اکسایش کربن در CHCl_3 برابر $+2$ است و چون دامنهتغییرات عدد اکسایش کربن از -4 تا $+4$ است، پس هم می‌تواند الکترون بگیرد

(اکسنده) و هم می‌تواند الکترون ازدست دهد (کاهنده).

گزینه «۴»: عدد اکسایش گوگرد در H_2S برابر -2 است و چون دامنه تغییراتعدد اکسایش گوگرد از -2 تا $+6$ است، گوگرد در H_2S فقط می‌تواند الکترون

از دست دهد (کاهنده).

(شیمی ۳، صفحه‌های ۵۲ ۵۳)

شیمی ۳ (سؤال‌های کنکور)

(کتاب زر، ۹۱)

«۱۸۶ - گزینه» ۲

نکته: تعداد هیدروژن‌های یک اسید چرب باید زوج باشد. بنابراین تنها گزینه درست

گزینه «۲» است. هم‌چنین اسیدهای چرب دارای ۲ اتم اکسیژن هستند.

(شیمی ۳، صفحه ۵)

(کتاب زر، ۹۱)

«۱۸۷ - گزینه» ۴

این ترکیب را نمی‌توان به عنوان شوینده پیشنهاد کرد زیرا بخش ناقطبی آن بسیار کوچک است و جاذبه کمتری با لکه‌های چربی به نسبت شوینده‌های موجود دارد.

(شیمی ۳، صفحه‌های ۱۰ ۱۱)

(کتاب زر، ۹۱)

«۱۸۸ - گزینه» ۳

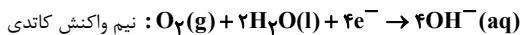
درباره ترکیبی که ساختار آن نشان داده شده است، می‌توان گفت:

• به یک استر سه ظرفیتی مربوط است.

• در بنزین حل می‌شود و در آب نامحلول است.

• بخش ناقطبی آن بر بخش قطبی آن غلبه دارد.

(شیمی ۳، صفحه‌های ۵ ۶)

شمار الکترون‌ها در نیم واکنش کاتدی در شکل نادرست است.

(شیمی ۳، صفحه‌های ۵۷ و ۵۹)

(کتاب زرد ۹۸)

۱۹۸ - گزینه «۳»

آهن در هوای مرطوب طی واکنش زیر زنگ می‌زند:

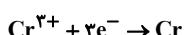
همان‌طور که مشاهده می‌شود، H_2O یکی از واکنش‌دهنده‌های این واکنش است.

از طرفی حین فرایند زنگ زدن آهن، یون‌های Fe^{2+} و Fe^{3+} در محیط آبی جابه‌جا می‌شوند. بنابراین محیط آبی نقش الکتروولیت را نیز ایفا می‌کند.

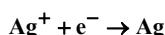
(شیمی ۳، صفحه‌های ۵۶ و ۵۷)

(کتاب زرد ۹۸)

۱۹۹ - گزینه «۴»

$$? \text{ g Cr} = 1 \text{ mol e}^- \times \frac{1 \text{ mol Cr}}{3 \text{ mol e}^-} \times \frac{52 \text{ g Cr}}{1 \text{ mol Cr}} = 17 / 3 \text{ g Cr}$$

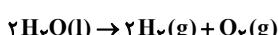
$$? \text{ g Ag} = 1 \text{ mol e}^- \times \frac{1 \text{ mol Ag}}{1 \text{ mol e}^-} \times \frac{108 \text{ g Ag}}{1 \text{ mol Ag}} = 108 \text{ g Ag}$$

$108 - 17 / 3 = 90 / 57 \text{ g}$ تفاوت جرم

(شیمی ۳، صفحه‌های ۶۰ و ۶۲)

(کتاب زرد ۹۸)

۲۰۰ - گزینه «۳»

نکته ۱: زمانی که غلظت دو برابر می‌شود، یعنی جرم یا حجم محلول نصف شده است. پس از یک کیلوگرم آب، $5 / 10$ کیلوگرم آن، تبخیر شده است:

$$? \text{ L} = 0 / 5 \text{ kg H}_2\text{O} \times \frac{1000 \text{ g H}_2\text{O}}{1 \text{ kg H}_2\text{O}} \times \frac{1 \text{ mol H}_2\text{O}}{18 \text{ g H}_2\text{O}}$$

$$\times \frac{3 \text{ mol}}{2 \text{ mol H}_2\text{O}} \times \frac{22 / 4 \text{ L}}{1 \text{ mol}} = 933 / 3 \text{ L} = 311 \text{ L}$$

نکته ۲: کسانی که به جواب غلط رسیدند، به موازنه واکنش دقیق نکرده‌اند!

(شیمی ۳، صفحه‌های ۵۵ و ۵۶)

در مورد ت، کاتیون‌ها همواره به سمت کاتد حرکت می‌کنند، نه آند.

(شیمی ۳، صفحه‌های ۵۴ و ۵۹)

(کتاب زرد ۹۸)

۱۹۳ - گزینه «۲»

موارد (پ) و (ت) صحیح هستند.

در مورد (آ)، یون Ag^+ در آن کاهش پیدا کرده است.

در مورد (ب)، Ag_2O که در آن Ag^+ کاهش پیدا کرده است، نقش اکسنده را دارد.

(شیمی ۳، صفحه‌های ۴۴ و ۴۹)

(کتاب زرد ۹۸)

۱۹۴ - گزینه «۴»

در واکنش داده شده Ag^+ اکسنده و M کاهنده است. در سلول گالوانی تشکیل شده، آند M و کاتد Ag بوده و می‌توان نوشت:

$$\text{E}^\circ = \text{E}_\text{Ag}^\circ - \text{E}_\text{M}^\circ \Rightarrow 1 / 56 = 0 / 8 - \text{E}_\text{M}^\circ \Rightarrow \text{E}_\text{M}^\circ = -0 / 76 \text{ V}$$

با توجه به آنکه پتانسیل کاهشی استاندارد نقره از M بیشتر است، بنابراین کاتیون Ag^+ اکسنده‌تر از کاتیون M^{2+} است.

(شیمی ۳، صفحه‌های ۵۴ و ۵۹)

(کتاب زرد ۹۸)

۱۹۵ - گزینه «۱»

در محلول به کار رفته برای آبکاری یک قاشق مسی با استفاده از الکتروود آند نقره، کاتیون مس وجود ندارد.

با خورده شدن الکتروود آند نقره، غلظت Ag^+ در محلول ثابت می‌ماند. بنابراین، نمودار گزینه «۱» به درستی رسم شده است.

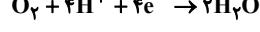
(شیمی ۳، صفحه‌های ۶۰ و ۶۲)

(کتاب زرد ۹۸)

۱۹۶ - گزینه «۲»

در مورد گزینه «۱» بخار از بخش کاتدی خارج می‌شود.

در مورد گزینه «۳»، به ازای مصرف هر مول گاز اکسیژن، ۴ مول بروتون در غشا مبادله می‌شود.

(شیمی ۳، صفحه‌های ۵۰ و ۵۳)

(کتاب زرد ۹۸)

۱۹۷ - گزینه «۴»

نیم واکنش‌های آندی و کاتدی در آهن گالوانیزه به صورت زیر است:

